

KURIER POZNAŃSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marian Chelmlkowski, wiadomości potocznych Witold Urbański, za wszelkie inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcina 70.

Nr 478

Wydanie M P

Poznań, wtorek dnia 19 października 1937

Rok 32

Lekarze uchwaliли paragraf aryjski

Uchwalenie paragrafu aryjskiego przez walne zebranie Związku Lekarzy Państwa Polskiego jest faktem dokonany, któremu towarzyszy rozwiązanie zażydzonych okręgów Związku: lwowskiego i krakowskiego. Sprawozdanie szczegółowe z obrad walnego zebrania podajemy poniżej.

Wysunięty przez zarząd główny Związku a przez walne zebranie uchwalony projekt brzmienia paragrafu 7 statutu, który określa, kto może być członkiem Związku, nie jest jeszcze niewątpliwie zgoda dostateczny. Wiadomo bowiem, że „chrześcijanie z urodzenia“ a Żydzi z tradycji, umysłowości i przekonania nie są dla narodu polskiego bynajmniej mniej niebezpieczni od Żydów z urodzenia; często są oni od nich nawet niebezpieczniejsi. Toteż naszym poglądom odpowiadają postulaty sobotniej konferencji Młodych Lekarzy, które stawiają sprawę żydowską śmiało i zdecydowanie, a które zakomunikowane zostały niedzielnemu walnemu zebraniu Związku Lekarzy.

Niemniej jednomyślna uchwała walnego zebrania Związku — pod nieobecność Żydów — jest faktem wysoce doniosłym i dla stosunków w Polsce charakterystycznym. Czy jednomyślność ta byłaby możliwą kilka lat temu? Wiemy, jak stosunki w kraju wówczas wyglądały!

Dopiero długotrwała, uporczywa, twarda w łonie społeczeństwa naszego praca i walka ideowa obozu narodowego spowodowała, że to, co wówczas było treścią jego wyłącznie myśli i dążeń, staje się obecnie własnością ogółu polskiego.

Stwierdzamy to w tej chwili nie tylko dla podkreślenia historycznej zasługi ruchu narodowego, ale ponadto i przede wszystkim celem wyrażenia głębokiej radości, że rozwój stosunków w dziedzinie kwestii żydowskiej zrobił w społeczeństwie polskim bardzo duży krok naprzód.

Nie wahamy się tego powiedzieć tym bardziej, że przełamana została bierność inteligencji, a więc tej warstwy, która niestety do niedawna w większości swej stała od ruchu ideowego. Obecnie zaważyła na szali niewątpliwie czynnik ideowy.

Żydzi twierdzą oczywiście co innego, insynuując lekarzom-Polakom, że nimi kierują jakoby tylko pobudki natury materialnej. Odpowiedź na tę insynuację dały sobotnie obrady konferencji Młodych Lekarzy oraz niedzielne walne zebranie Związku Lekarzy. Tu i tam podkreślono, że chodzi o służbę narodowi i państwu polskiemu, a służyć im mogą szczerze, rzetelnie, bezwzględnie, w czasie pokoju zarówno, jak wojny, tylko lekarze-Polacy, duszą i ciałem Polsce oddani.

Życie nie staje w połowie drogi. Ewolucja poglądów w kwestii żydowskiej pójdzie w Polsce na pewno naprzód w szybkim tempie.

Przekonani jesteśmy, że tezy Młodych Lekarzy staną się niezadługo własnością duchową ogółu lekarzy-

Polaków, tak, jak stanowisko w kwestii żydowskiej społeczeństwa ziem zachodnich stanie się stanowiskiem całej patriotycznej ludności polskiej we wszystkich dzielnicach.

Symbolem niejako tego rozwoju stosunków jest fakt, że decydujące walne zebranie Związku Lekarzy Państwa Polskiego odbyło się — w tak przez Żydów zniechęconym Poznaniu.

Wczorajsze obrady

W dniu wczorajszym obradowało w Poznaniu Nadzwyczajne Walne Zebranie Związku Lekarzy Państwa Polskiego, poświęcone zmianom statutowym. Najważniejsza zmiana miała dotyczyć tzw. paragrafu aryjskiego, oraz rozwiązania dwóch najgorszych zażydzonych ośrodków lekarskich, lwow-

Na wstępie obrad zebrani lekarze wysłali depesze do p. Prezydenta R. P. i marsz. Śmigłego-Rydza.

Następnie Walne Zebranie odrzuciło bezapelacyjnie wnioski okręgów lwowskiego i krakowskiego dotyczące „tzw. paragrafu aryjskiego“ i przystąpiło do uchwalenia zmian statutowych.

Fragment sali podczas wczorajszego nadzwyczajnego walnego zebrania Związku Lekarzy R. P. w Poznaniu. Z prawej prezydium zebrania z prezesem Zarządu Głównego, dr Czarneckim (x) na czele.

skiego i krakowskiego, których władze głównie złożone z Żydów sprzeciwiły się zmianie statutu.

Na zebranie przybyła wielka liczba lekarzy z całej Polski, reprezentujących wszystkie okręgi Związku, oraz wszelkie instytucje i zakłady lekarskie. Przybyło również liczne grono lekarzy wojskowych. Nie brakło też profesorów wyższych uczelni. Licznie reprezentowana była też prasa.

Walne zebranie otworzył prezes Związku Lekarzy dr J. Czarnecki, stwierdzając, że w myśl przepisów statutowych jest ono prawomocne, a protesty zażydzonych okręgów lwowskiego i krakowskiego nierzetelne i bezpodstawne.

Do prezydium zebrania powołano dra Alkiewicza, dra Skierskiego i dra Nepomuckiego; na sekretarzy dra Nowaka i dra Witaszka.

Na zebranie przybył też jeden przedstawiciel lekarzy Żydów z okręgu łódzkiego S. Warszawski, który odczytał protestujące oświadczenie w imieniu Żydów.

Dr S. Warszawski oświadczył, że Żydzi w Walnym Zebraniu nie biorą udziału między innymi i dlatego, że zostało ono zwołane do Poznania!

Oświadczenie Żyda zebrani lekarze przerywali z oburzeniem. Dopiero na interwencję przewodniczącego, że „można przecież tego wysłuchać“ pozwolił dr S. Warszawskiemu dokończyć czytania oświadczenia. W momencie gdy lekarz Żyd podkreślał z naciskiem nieobecność na zebraniu żydowskich pełnomocników dali się słyszeć głosy: „Do Palestyny!“

Dr S. Warszawski po odczytaniu oświadczenia opuścił salę.

Co do członkostwa Związku Lekarzy zarząd główny wysunął projekt, aby § 7 statutu nadać obecnie następujące brzmienie:

„Członkiem zwyczajnym Związku może być lekarz, obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, chrześcijanin z urodzenia. Lekarza nie odpowiadającego powyższym warunkom może przyjąć do Związku jedynie Wydział Wykonawczy Zarządu Głównego na wniosek Zarządu właściwego oddziału.“

Do Związku za zgodą Wydziału Wykonawczego mogą być przyjęci także lekarze-Polacy wyznania prawosławnego, ormiańskiego i mahometańskiego.

Paragraf aryjski został uchwalony jednogłośnie przy 4 wstrzymujących się.

Następnie Walne Zgromadzenie jednomyślnie (1 wstrzymujący się) uchwaliło rozwiązać zażydzone okręgi lwowski i krakowski i przystąpić na tamtych terenach do organizowania

Tezy programowe Młodych Lekarzy

Wczorajszy zjazd Związku Lekarzy RP. przyjął do wiadomości następujące tezy, dotyczące spraw lekarsko - społecznych, uchwalone przez Konferencję Młodych Lekarzy na zjeździe sobotnim w Poznaniu.

TEZY OGÓLNE.

1. Ze względów zdrowotnych, społecznych i dobrze pojętej obronności kraju, każdy obywatel Państwa winien mieć zapewnioną opiekę lekarską. W tym celu winno nastąpić:

- planowe rozmieszczenie w kraju lekarzy praktykujących z zapewnieniem stałego dopływu lekarzy na wieś,
- konsekwentna rozbudowa taniach szpitali (przez samorządy terytorialne przy daleko idącym poparciu państwa),
- organizowanie sieci laboratoriów i zakładów pomocniczych lekarskich,
- zwiększenie ilości aptek.

Zbędny afisz

POLACY
ZAJMUJĄ MIEJSCA
PO TEJ STRONIE SALI
I GŁOSUJĄ
ZA PARAGRAFEM ARYJSKIM

Na wczorajszy zjazd lekarzy przygotowano reprodukcję powyższego afisza. Afisz ten okazał się zbędny, bo na zjeździe był tylko jeden Żyd. Paragraf aryjski uchwalono jednogłośnie.

nowych okręgów czysto polskich, na podstawie uchwalonych zmian statutowych.

Na Walnym Zebraniu Związku Lekarzy odczytano następujące rezolucje młodych lekarzy:

Konferencja Młodych Lekarzy, odbyta w dniu 16. 10. 1937 r. w Poznaniu reprezentująca młodych lekarzy z Wielkopolski, Pomorza, Śląska, Warszawy, Krakowa, Lwowa, Wilna, Brzeźcia n. Bugiem, Łodzi i Zagłębia Dąbrowskiego, w trosce o przyszłość Narodu i potęgę Państwa Polskiego, stojąca wobec katastrofalnego zażydzenia stanu lekarskiego:

1) wyraża swoje najwyższe uznanie i wdzięczność Zarządowi Głównemu Związku Lekarzy P. P. za jego bezwzględne stanowisko w walce o odzyskanie życia zawodowego,

2) oświadcza, że jedyną organizacją powołaną do skupienia wszystkich lekarzy Polaków w Polsce jest Związek Lekarzy Państwa Polskiego, oraz wzywa ogół młodych lekarzy do natychmiastowego zapisywania się w szeregi Związku Lekarzy P. P.

W wyniku ustalenia szczegółowych wytycznych realizowania programu odzyskania stanu lekarskiego, Konferencja Młodych Lekarzy zgłosiła następujące postulaty:

1. „Numerus nullus“ dla przyjmowania Żydów na Wydziały Lekarskie Uniwersytetów Polskich.

2. „Numerus nullus“ dla Żydów profesorów, docentów i asystentów na Wydziałach Lekarskich i w szpitalach.

3. Całkowite odzyskanie sanitariatu armii.

4. Odzyskanie przemysłu farmaceutycznego i aptek.

5. Zupełne zniesienie nostryfikacji Żydów.

6. Odzyskanie stanowisk lekarskich państwowych i samorządowych.

7. Złożenie dezyderatów do Naczelnej Izby Lekarskiej o stałe ogłaszanie w Dzienniku Urzędowym Izby Lekarskich procentu lekarzy Żydów oraz podawanie powyższych danych do oficjalnej statystyki państwowej.

8. Zwrócenie się z apelem do społeczeństwa polskiego o popieranie wysiłków lekarzy Polaków w ich walce o unarodowienie stanu lekarskiego.

9. Wprowadzenie stypendiów masowych celem umożliwienia studiów lekarskich młodzieży ze wsi.

Na tym zebraniu zostało zamknięte.

2. Specjalna opieka lekarska należy otoczyć wieś, nie wprowadzając jednak wszędzie schematycznych organizacji opieki lekarskiej, lecz wykorzystując i rozszerzając już istniejące placówki lecznictwa; tam gdzie ich nie ma zakładać w miejscowościach biednych ośrodki zdrowia, w zamożniejszych spółdzielnie zdrowia. Celem ułatwienia wsi nabywania leków winny być zorganizowane specjalne apteki wiejskie przy ośrodkach. Władze ustawodawcze i administracyjne winny celem ułatwienia osiedlenia się lekarzy na

(Ciąg dalszy na stronnicy 6)

Porażka lewicy we Francji

Po drugim kole wyborów samorządowych — Zawiedzione nadzieje komunistów i porażka socjalistów — Partie prawicowe zdobyły większą ilość mandatów

Paryż (PAT). Znałe są wyniki 1.525 mandatów radców generalnych. Nie ogłoszono jeszcze wyników głosowania dotyczącego tylko jednego mandatu. Podział wraz z wskazaniem zysków i strat w porównaniu z wyborami kantonalnymi w roku 1931 przedstawia się w sposób następujący:

socjaliści S. F. I. O. — 234 mandaty (uzyskali 71 mandatów); komunistów — 41 mandatów (zyskali 31 mandatów); Unia Socjalistyczno-Republikańska — 46 mandatów (stracili 11 mandatów); socjaliści niezależni — 15 mandatów (stracili 5 mandatów); radykali — stronnictwo (Kamila Pelletana) — 2 mandaty (zyskali 1 mandat); radykali socjalni — 526 mandatów (utracili 42 mandaty); radykali niezależni — 119 mandatów (stracili 25 mandatów); demokraci ludowi — 26 mandatów (zyskali 2 mandaty); republikańskie lewicowe — 207 mandatów (utracili 34 mandaty); republikańskie z Unii Republikańsko - Demokratycznej — 240 mandatów (zyskali 9 mandatów); konserwatyści 59 mandatów (utracili 6 mandatów); Partia Społeczna 14 mandatów (zyskali 10 mandatów); Partia Ludowa — 2 mandaty (zyskali 1 mandat); autonomiści alzaccy — nie uzyskali żadnego mandatu, stracili dwa.

Paryż (Tel. wł.). Prasa poranna omawia wyniki wczorajszych wyborów. Nie przyniosły one poważniejszych przesunień. Najwięcej stracili radykalni, z tego trochę na rzecz komunistów, których zdobycze są bardzo dalekie od spodziewanych przez nich wyników i wyrzuconych na agitację pieniędzy. Swoją stan posiadania utrzymały, a nawet nieznacznie powiększyły, partie prawicowe.

„L'Époque” stwierdza, że władści winni ustąpić z rządu ministrowie socjaliści, ponieważ wyborcy wypowiedzieli się przeciw ich programowi.

„Republique”, zbliżona do radykałów, stwierdza, że prowincja, która w roku 1936 wypowiedziała się za projektowanymi reformami socjalnymi, doszła do przekonania, iż reformy

30-lecie uczelni

Warszawa (Tel. wł.). Szkoła Główna Gosp. Wiejskiego w stolicy obchodziła 30-lecie swego istnienia.

Po uroczystym nabożeństwie, celebrowanym przez ks. bisk. Szałagowskiego, odbyła się uroczysta akademii w sali Domu Katolickiego, na której dokonano promocji p. Prezydenta R. P. na doktora nauk rolniczych honoris causa. Przemówienie, odtwarzające dzieje 30-lecia Szkoły, wygłosił rektor, prof. Jan Miklaszewski, po czym przystąpił do aktu promocji p. Prezydenta, którego reprezentował min. Świętosławski. Po rektorze zabrał głos dziekan prof. Staniszkis i odczytał tekst dyplomu.

Następnie promowano na doktorów honorowych kilku uczonych. Na zakończenie liczni delegaci składali życzenia. Po południu specjalna delegacja udała się na Zamek, aby wręczyć p. Prezydentowi dyplom doktora h. c.

Wiadomości

Do Amsterdamu zawinął jacht „Światowid”, którego załoga składa się z 4 harcerzy. Jacht opuścił Gdynię 20 lipca i odwiedził po drodze kilka portów Szwecji, Danii oraz wyspę Sylt. Teraz udaje się do Egiptu.

Jedno ze szwedzkich przedsiębiorstw okretowych zamierza wkrótce uruchomić linię Gdynia — porty Afryki Południowej.

W Berlinie odbyła się wymiana dokumentów ratyfikacyjnych, podpisanej w Warszawie 2-go czerwca r. umowy uzupełniającej do umowy polsko-niemieckiej o wyzyskaniu komunikacji kolejowej z dnia 27 marca 1926 r., jak również układu polsko-niemieckiego w sprawie likwidacji wspólnego zarządu i taboru kolejowego na G. Śląsku. Obie wspomniane umowy były zawarte w związku z wygaśnięciem konwencji genewskiej.

Słynna katedra w Reims, która uległa tak wielkiemu zniszczeniu w czasie wojny światowej po trwających 20 lat pracach restauracyjnych będzie dziś uroczystie poświęcona i oddana na użytek Kościoła.

Eskadra śródziemnomorska francuskiej floty wojennej, stacjonowana w Tuluzie, rozpoczyna wielkie manewry wzdłuż wybrzeży Prowansji.

te nie mogą być równoznaczne z nieporządkami finansowymi, z anarchią, z cofaniem się wytwórczości oraz z wzrostem kosztów utrzymania.

Pisma prawicowe w pierwszym rzędzie podkreślają niepowodzenie akcji komunistycznej, którzy zawiedli się w swych oczekiwaniach.

Polski zjazd śpiewaczy w Berlinie

Berlin (PAT) W niedzielę odbył się tu 12 zjazd Związku Polskich Kół Śpiewaczych z udziałem 8 chórów polskich z Berlina, basu opery w Poznaniu Karola Urbanowicza i chóru „Hasło” z Poznania w liczbie około 100 osób pod batutą dyr. dra Latoszewskiego.

Zjazd poprzedziła uroczysta msza święta, w czasie której pienia religijne

i solowe wykonali goście z Poznania. Obecni byli reprezentanci wychodźstwa polskiego z Westfalii, Nadrenii i Łużyc.

Następnie odbyło się wręczenie prezesowi Zw. Kół Śpiew. p. Kmiecikowi nowego sztandaru związkowego. Odebrał go, ślubując „szerzyć pieśń polską wśród ludu polskiego dla radości i otuchy wytrwania”.

Rozwój ofensywy gen. Franco

Salamanca (PAT) Komunikat kwatery głównej wojsk gen. Franco, wydany w nocy, podkreśla znaczenie dokonanych wczoraj postępów, a przede wszystkim zajęcia miasta Colungi.

Znajduje się ono na drodze kolejowej i przy szosie łączącej Villa Viciosa i Gijon. Wojska gen. Franco są obecnie w odległości 18 km od Villa Vi-

ciosa.

Największe trudności zostały już przezwyciężone. Teren, na który wkroczyły obecnie kolumny gen. Franco, jest mniej górzysty i nie przedstawia tak wielkich jak dotychczas przeszkód, które wstrzymywały postępy przede wszystkim zmotoryzowanych części armii.

Układy pokojowe na Dalekim Wschodzie?

Pekin (ATE). „United Press” donosi:

Równoległe z rozwojem ofensywy japońskiej czynione są pewne próby podjęcia układów pokojowych. Rzecznik japońskich kół wojskowych miał oświadczyć na poufnej naradzie z przedstawicielami prasy chińskiej, że „pokojowe rozwiązanie zatargu nastąpi niebawem”.

W związku z tym zazwyczaj dobrze poinformowane koła donoszą, że były przewodniczący komitetu gospodarczego przy Radzie Politycznej prowincyj Ho-Pei i Czahar, Li-Szi-Hao, udał się z Pekinu do Nankinu celem omówienia z rządem centralnym warunków pokojowych. Podjął się on tej misji oficjalnie z ramienia władz pol-

nocno - chińskich, lecz w rzeczywistości działa w porozumieniu i z inicjatywą Japończyków.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę na wzrost akcji pacyfistycznej, kierowanej przez różne północno - chińskie związki autonomiczne oraz prasę pozostającą pod kontrolą japońskich sfer wojskowych. Zdaniem obserwatorów zagranicznych Tokio uważa obecnie chwilę za nadającą się do nawiązania rozmów pokojowych, ponieważ osiągnięto w całej pełni bezpośrednie cele swej akcji w Chinach północnych. Sfery japońskie pragną zapewnić sobie odpowiednie korzyści w drodze układów i uciekają się w tym celu do pośrednictwa osobistości chińskich.

Walka z komunizmem w Brazylii

London (ATE) Z Rio de Janeiro donoszą:

Komisja centralna dla wprowadzenia w życie stanu wojennego ogłosiła swój program zwalczania komunizmu. Przewiduje on następujące zarządzenia: natychmiastowe aresztowanie wszystkich osób podejrzanych o agitację komunistyczną; utworzenie obozów koncentracyjnych dla młodzieży, zarządzonej duchem bolszewizmu; wywiezienie przewodców komunistycznych na jedną z odludnych wysp; utworzenie komisji, której zadaniem byłoby uzdrowienie ducha wśród personelu nau-

czyielskiego, uczniów szkół oraz w fabrykach i warsztatach. Poza tym przewidziana jest wielka akcja propagandowa i zwalczania literatury oraz prasy wrogiej duchowi narodowemu Brazylii.

Komisja zwraca się do rządu związkowego w Rio de Janeiro z prośbą o wydanie natychmiastowych zarządzeń umożliwiających ostre wystąpienie przeciw przewodcom bolszewickim. Domaga się również utworzenia specjalnego korpusu policyjnego dla walki z komunizmem.

Obrady Podkomitetu Nieinterwencji

London (Tel. wł.) Na posiedzeniu Podkomitetu Nieinterwencji amb. Corbin w imieniu Francji zaproponował uchwalenie następujących pięciu punktów: 1. Wycofanie ochotników winno nastąpić w możliwie najkrótszym terminie. 2. Z chwilą stwierdzenia, że to wycofywanie rozwija się normalnie obu przeciwnikom przysługują prawa stron walczących. 3. Członkowie Komitetu Nieinterwencji dołożą wszystkich starań, aby oba rządy hiszpańskie w bliskim terminie symbolicznie zwolniły pewną ilość ochotników, proporcjonalnie do ich ilości (propozycja francuska przewiduje, że znacznie więcej ma wycofać gen. Franco — przyp. red.). 4. Wstrzymuje się wysyłkę i werbunek nowych ochotników. 5. Wprowadza się wzmocniony system kontroli.

Lord Plymouth w imieniu Anglii wyraził zgodę na powyższe propozycje.

Amb. Grandi zasadniczo również

zgodził się na propozycję częściowej ewakuacji, uważając jednak, że liczba z obu stron winna być równa. Domagał się ponadto natychmiastowego przyznania prawa stron wojujących obu przeciwnikom i poddał krytyce piątkowe przemówienie min. Edena.

Amb. Ribbentrop również zatakował wspomnianą mowę, stwierdzając, że zastrzeżenie min. brytyjskiego rezerwującego sobie swobodę działania w razie niepowodzenia narad Komitetu Nieinterwencji może odnosić się do wszystkich członków tego Komitetu.

Amb. Majskij oświadczył, że prześle propozycję swemu rządowi i ostro atakował Włochy.

Na zakończenie uchwalono zwołać podkomitet techniczny, który w poniedziałek zbada propozycje, a we wtorek odbędzie się drugie posiedzenie, przy czym W. Brytanię ma reprezentować min. Eden.

Choroba gen. Michaelisa

Warszawa (Tel. wł.). Generał E. De Henning-Michaelis, wybitny publicysta wojskowy, został najechnany przez rowerzystę i padając na bruk doznał szeregu obrażeń. Karetką pogotowia przywieziono go do szpitala, gdzie się na szczęście okazało, że nie ma żadnego złamania.

Podczas dwutygodniowej choroby, do której przyłączyło się zapalenie płucnej, czuwał nad chorym czterech lekarzy. Obecnie gen. Michaelis powraca do zdrowia i w najbliższych dniach wznowi swoją działalność publicystyczną.

Odnaczenie pła Grodzkiego

Bukareszt (PAT). Podczas sobotniego cercle po śniadaniu, wydanym przez króla w pałacu Peles, król Karol rozmawiał długo z oficerami polskiego pułku imienia króla Karola II.

W toku rozmowy król uściślał i ucałował dowódcę pułku, pła Grodzkiego, przyczepiając mu sznury naramienne, które noszą oficerowie i szeregowi pułków rumuńskich, odznaczonych orderem Michała Walecznego.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 18. 10. 1937 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

W pożyczkach państwowych doszło do notowania jedynie 4% premiówkami dolarowymi po 38,50 — w zaofiarowaniu.

Z pożyczek komunalnych płacono za 4½% oblig. m. Poznania z 1929 r. 51,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. ofiarowano 4½% złotych listy zast. serii L. po 55,—, natomiast płacono za 4% listy zast. konwert. 49,75.

Akcje bankowe bez notowania.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

4% poz. prem. dol., seria III 38,50 O.

4½% obl. m. Poznania z 1929 r. 51,— P.

4½% złotowe listy zast. serii L. Pozn. Ziem. Kred. 55,— O.

4% listy zast. konwert. oSTEMPL. P. Z. K. 49,75 P.

Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 18. 10. 1937 r.

Standarty: 1) żyto 712 g/l., 2) pszenica 742 g/l., 3) owies I. stand. 480 g/l., 4) owies II. stand. 450 g/l.

Geny transakcyjne:

Żyto 95 tonn par. Poznań 23,30

Żyto 15 tonn par. Poznań 23,25

Żyto 75 tonn par. Poznań 23,20

Żyto 45 tonn par. Poznań 23,15

Żyto 45 tonn par. Poznań 23,10

Owies I. stand. 20 tonn par. Poznań 22,00

Owies I. stand. 45 tonn par. Poznań 21,90

Owies I. stand. 15 tonn par. Poznań 21,80

Geny orientacyjne:

Żyto . . . . . 22,75— 23,00

Pszenica . . . . . 29,75— 30,25

Jęczmień browarowy . . . . . 23,50— 24,50

Jęczmień 700—717 g/l. . . . . 22,50— 22,75

Jęczmień 673—678 g/l. . . . . 21,50— 22,00

Jęczmień 638—650 g/l. . . . . 20,75— 21,25

Owies I stand. . . . . 21,75— 22,00

Owies II. stand. . . . . 20,75— 21,00

Mąka żytnia gat. I 0-50% . . . . . 32,25— 33,25

Mąka żytnia gat. 0-35% . . . . . 30,75— 31,75

Mąka żytnia gat. II 50-65% . . . . . 23,75— 24,75

Mąka pszen. gat. I wyc. 0-30% . . . . . 50,00— 50,50

Mąka pszen. gat. I 0-50% . . . . . 46,00— 46,50

Mąka pszen. gat. I-A 0-65% . . . . . 44,00— 44,50

Mąka pszen. gat. II 30-65% . . . . . 41,00— 41,50

Mąka pszen. gat. II A 50-65% . . . . . 36,00— 36,50

Mąka pszen. gat. III 65-70% . . . . . 33,00— 33,50

Otreby żytnie stand. . . . . 15,25— 16,00

Otreby pszenne grube stand. . . . . 16,25— 16,50

Otreby pszenne średnie stand. . . . . 15,00— 15,50

Otreby jęczmienne . . . . . 15,75— 16,75

Rzepak zimowy . . . . . 57,00— 59,00

Siemie lniane . . . . . 47,00— 50,00

Gorczyca . . . . . 38,00— 40,00

Groch Wiktorja . . . . . 24,50— 26,00

Groch Folgera . . . . . 22,50— 24,00

Mak nabieski . . . . . 77,00— 80,00

Ziemniaki jadalne . . . . . 3,00— 3,75

Ziemniaki fabr. za kilo ¼ 0,18

Makuch lniany w tafłach . . . . . 23,75— 24,00

Makuch słon. w tafłach 42—43% . . . . . 20,25— 20,50

Makuch słon. w tafłach 42—43% . . . . . 24,75— 25,50

Srut Soja . . . . . 24,50— 25,50

Słoma pszen. luzem . . . . . 5,70— 5,75

„ pszen. prasowana . . . . . 6,20— 6,45

„ żytnia luzem . . . . . 6,05— 6,30

„ żytnia prasowana . . . . . 6,80— 7,05

„ owsiana . . . . . 6,10— 6,35

„ owsiana prasowana . . . . . 6,60— 6,85

„ jęczmienna luzem . . . . . 5,80— 6,05

„ jęczmienna prasowana . . . . . 6,30— 6,55

Siano zwykłe luzem . . . . . 7,60— 8,10

„ zwykłe rasowane . . . . . 8,25— 8,75

„ nadnoteckie luzem . . . . . 8,70— 9,20

„ nadnoteckie prasowane . . . . . 9,70— 10,20

Ogólne uspokojenie spokojne

Ogólny obrót: 2203 tonn. w tym żyta 1252 tonn, pszenicy 58 tonn, jęczmienia 120 tonn, owsa 135 tonn.

Z pasji i nierównowagi duchowej

W uzupełnieniu naszego artykułu o Stronnictwie Pracy podajemy następujące wywody o niesłychanym wystąpieniu przeciwko obozowi narodowemu Wojciecha Korfantego w liście, wysłanym na zjazd konstytucyjny wspomnianego stronnictwa:

Jak wyraża się zasadnicze stanowisko Stronnictwa Pracy w odniesieniu do stosunków polskich?

W uchwalonych na kongresie warszawskim tezach programowych sprawa ta potraktowana jest ogólnikowo, a nawet wymijająco. Natomiast w nadesłanym na kongres liście jednego z raczelnych przywódców nowego stronnictwa (Wojciecha Korfantego — red.) zupełnie wyraźny adres mają następujące słowa:

„I skrajna lewica i skrajna prawica czerpią natchnienia z zatrutych źródeł odwiecznych naszych wrogów, a obie dążą do stworzenia frontu ludowego, jedni aby ujarzmić żywioły demokratyczne, drudzy aby w walce z frontem ludowym zniszczyć demokrację, zagarnąć władzę i wprowadzić totalizm. Dlatego prawica demokrację piętnuje jako wymysł żydowsko-masonski, a wszelki ruch w obronie praw osobowości ludzkiej, godności obywatelskiej i wszelką walkę biednego człowieka o ludzki byt — nazywa akcją żydokomuny.”

W całym tym wywodzie jest więcej pasji i nierównowagi duchowej niż poczucia rzeczywistości i sensu politycznego. Więc nie polemizując z poszczególnymi myślami, zwrócimy tylko uwagę na zawarte w nich, nie nowe, ale ciekawe dla autora i jego zwolenników, równanie polityczne. Polega ono na postawieniu na jednej płaszczyźnie moralno-politycznej „skrajnej lewicy” czyli komuny i „skrajnej prawicy”, w ostatnim zdaniu zwanej już tylko „prawicą”.

Za „skrajną prawicę” uchodził w Polsce dotychczas obóz konserwatywny. Nie temu jednak obozowi wypowiada „nieubłaganą walkę” prezes Stronnictwa Pracy, bo konserwatyści w ostatnich czasach deklarują się jako obrońcy demokracji, nie podkreślają zależności demokracji starego typu od masonerii, a określenia „żydo-komuna” w ogóle nie używają.

A zatem powyższy atak skierowany jest przeciw polskiemu ruchowi narodowemu, pospolicie, choć błędnie nazywanemu „prawicą”, a więc także przeciw Stronnictwu Narodowemu. Być może, że przez „skrajną prawicę” rozumiane tu są drobniejsze odłamy ruchu narodowego, ale to nie jest ważne.

Potępieni zostali ci, co w walce politycznej posługują się określeniem: „żydo-komuna”, potępieni w sposób niegodny, ponieważ nie ma w Polsce w ogóle takiego obozu, który by „wszelką walkę biednego człowieka o ludzki byt — nazywał akcją żydo-komuny”.

Nie raziłaby nas taka insynuacja na łamach pism folksfrontowych, ale pod piórem przywódcy „chrześcijańskiego” obozu jest ona czymś zgola potwornym. Nie cofniemy tego określenia nawet wtedy, gdyby nam wyjaśniono, że powyższy zarzut nie odnosi się do naszego stronnictwa.

Jednak nie o to nam głównie chodzi. Nie potrzebujemy wyjaśnień, bo

jest to aż nadto jasne, że Stronnictwo Narodowe nie hołduje totalizmowi. Chodzi nam o rzecz znacznie ważniejszą, o podkreślenie tego, że nowe stronnictwo ma w równie ujemnej cenie komunistyczną lewicę i narodową „prawicę”.

Znamy już dobrze tę osobiwą „równowagę”, znamy z przemówień i artykułów różnych polityków „sanacyjnych”. Najdobitniej sformułował to przed półtora rokiem w mowie sejmowej ówczesny minister spraw wewnętrznych Raczkiewicz, określając komunistów i narodowców za równych wrogów państwa.

Rozumiemy, że taka taktyka była dogodna dla „sanacji”, z drugiej jed-

nak strony w imię prawdy stwierdzamy, że wielu „sanatorów” w zrozumieniu interesu państwowego zarzuciło już ten z gruntu fałszywy i szkodliwy parytet polityczny. Szkodliwy nie dla nas, bo nikt nie zdoła naszemu obozowi odebrać zasług dla Polski i charakteru najsilniejszego puklerza przed komunizmem.

Nie obawiamy się więc o siebie, ani się nie obrażamy. Ale ogarnia nas obawa i troska z tego powodu, że dla chrześcijańskiego i patriotycznego z nazwy stronnictwa polskiego obóz narodowy jest takim samym wrogiem, jak żydokomuna.

Stwierdzamy fakt i dobrze go sobie zapamiętamy.

M. K.

PROMOCJA NA BAŁTYKU

NOWI OFICEROWIE NASZEJ MARYNARKI WOJENNEJ
Na pokładzie ORP „Bałtyk” odbyła się uroczysta promocja podchorążych marynarki wojennej. Na zdjęciu prymus ppor. Jerzy Łukaszczyński składa raport kontradmirałowi Świrskiemu.

O bezpieczeństwo w „trójkącie bezpieczeństwa”

Rzeszów, w październiku
Na uniwersytetach polskich zostało wprowadzone getto dla Żydów. To, o co młodzież przez tyle lat walczyła, zostało w pewnej części zrealizowane. Hasło odseparowania się od Żydów, w imię którego ginęli Waławscy, Grotkowsky i tylu innych, święci dziś swój triumf.

Zarządzenie rektorów naród polski powitał z wielką radością. Getto to stadium pośrednie. Ale jest to wiele, a w porównaniu ze stanem przed 10-ciu laty bardzo wiele.

Wielu jest dzisiaj w Polsce miejsc, w których należałoby zastosować getto, a jeszcze więcej, z których należałoby Żydów zupełnie wysiedlić, już teraz bez czekania na ostateczne rozwiązanie sprawy żydowskiej w Polsce. Wśród nich pierwsze miejsce zająć musi tzw. „trójkąt bezpieczeństwa”, t.j. ziemie położone między środkowym i dolnym biegiem Wisły i Sanu. Na obszarach tych powstaje dzisiaj na wielką skalę zakrojony przemysł, który ma służyć potrzebom gospodarczym i obronnym Polski. Teren ten na ogół ma dobre warunki geograficzne, jeżeli chodzi o ochronę tego przemysłu, ale też kryje w sobie wiele niebezpieczeństw.

Ostatnie wydarzenia strajkowe, jakie w tej części Polski miały największe nasilenie, wykazują, że komunizm na wsi polskiej zakorzenił się, że wiele jest radykalizowanej ludności. Drugie również ważne niebezpieczeństwo to olbrzymie zażydzenie „trójkąta bezpieczeństwa”. Położone na tych terenach miasta: Dębica, Mięlec, Tarnobrzeg, Rozwadów, Kolbuszowa, Sędziszew, Rzeszów, Sokółów, Przeworsk itd. są domenami i siedliskami wielkiej masy Żydów. W Rzeszowie na 50 kilku adwokatów jest tylko zaledwie 14 Polaków, a aplikantów Polaków 4 na ogólną liczbę przeszło 40. W Rozwadowie adwokatami są sami Żydzi, w Nisku tylko 1 Polak. Tak jest wszędzie i nie lepiej w dziedzinie rzemiosła, handlu czy też przemysłu. Te ostatnie dziedziny są zupełnie zażydzone.

W Sokółowie w południowej stronie Rynku na ogólną liczbę sklepów 30 wszystkie są żydowskie. Ta wielka

masa Żydów, zamieszkująca „trójkąt bezpieczeństwa”, jest poważnym niebezpieczeństwem dla budującego się przemysłu.

Historia Polski podaje nam wiele przykładów zdrad Żydów. Król Jan Sobieski wysiedlał Żydów z twierdz pogranicznych, bo wiedział, że w jego wojnach z Turkami Żyd był tym, który nie tylko szpiegował, ale i czynnie wspierał sprawę wrogów.

Rok 1920 i czasy obecne wykazują nam również, że Żydzi pod tym względem się nie zmienili. Stąd też konieczność wysiedlenia ich z „trójkąta bezpieczeństwa”. Tego domagać się będzie społeczeństwo polskie. Wysiedlenie Żydów z „trójkąta bezpieczeństwa” to konieczność narodowa. Nad sprawą tą winni zastanowić się ci, którzy odpowiedzialni są za losy Polski.

Reorganizacja armii rumuńskiej

Na konferencji dziennikarskiej rumuńskiej minister spraw wojskowych gen. Ilasiewici przedstawił w grubszych zarysach plan reform w armii celem podniesienia jej zdolności bojowej.

Pod tym kątem widzenia zostały wypracowane dwa projekty: jeden przewiduje likwidację jednostek wojskowych o charakterze reprezentacyjnym i tradycyjnym. Oszczędności tą drogą osiągnięte posłużą do nowoczesniejszego uzbrojenia armii, jej motoryzacji, mechanizacji broni i ulepszenia środków transportu. Potencjał techniczny armii ma być zwiększony w szybkim tempie.

Projekt drugi dotyczy kadr wojskowych. Korpus oficerski będzie rozszerzony, a oficerowie będą szybciej awansowali.

Generał Ilasiewici oświadczył dalej, że zmierza do tego, aby zapanował ściślejszy kontakt między armią a narodem. Z jednej strony armia ma być bliższą wszystkim przejawom życia kulturalnego narodu, zaś naród ma lepiej pojmować zadania armii i współpracować z nią zwłaszcza w dziedzinie obrony przed lotnictwem nieprzyjacielskim.

Dra
**LUSTRĄ
PUDER**
„MIRACULUM

ECZOTYCZNY

dla cery suchej

HIGIENICZNY

dla cery tłustej

Tg 21 685

FAKTY i OCENY

Pogłoski o zmianach w rządzie

W prasie pojawiają się najrozmaitsze pogłoski na temat zmian w rządzie. Jedną z nich notuje „Dziennik Poznański”, który pisze:

„Dowiadujemy się z miarodajnego źródła, że sprawa desygnowania wojewody śląskiego, dra Grażyńskiego na stanowisko prezesa Rady Ministrów została już przesądzona w sensie pozytywnym.

„Rozmowy na ten temat toczyły się między P. Prezydentem R. P. a wojewodą Grażyńskim już od kilku miesięcy. W czasie kilku konferencji przedstawił dr Grażyński szczegółowo program swej polityki na stanowisku szefa rządu.

„Termin zmiany rządu nie został na razie ustalony.”

Niektóre pisma stołeczne zaprzeczają wszelkim wiadomościom o jakichkolwiek zmianach w składzie rządu.

Akcja żydowska światowego

Przedstawicielowi „Czasu” pewien działacz żydowski udzielił następujących informacji w sprawie akcji Żydów zagranicznych w związku z ghettem lawkowym na wyższych uczelniach:

„Z pomocą przyjdzie nam żydostwo całego świata. Już w tej chwili rabin Wise prowadzi w Nowym Jorku wielką kampanię na łamach pism amerykańskich, mając do dyspozycji wszystkie dzienniki Hertz. W przyszłym tygodniu odbędzie się wielki wiec demonstracyjny w pałacu sportowym na Madison Square w Nowym Jorku, gdzie będzie przeprowadzona wielka zbiórka pieniędzy na pomoc studentom Żydom w Polsce.

„Jeżeli władze polskie nie cofną krzywdzących nas zarządzeń, zostanie zwolane protestacyjne posiedzenie Międzynarodowego Związku Sijonistów w Paryżu, na które otrzymają zaproszenia przedstawiciele wszystkich państw, reprezentujących swe rządy we Francji.”

Jak widać, Żydzi chcą poruszyć, jak się to mówi, „niebo i ziemię”. Lepiej by przyłożyli ręki do dzieła zasadniczego ustalenia swego losu przez emigrację z Polski. Bo ich protesty nie zmieniają rzeczywistości, jaką jest coraz szybsze dojrzewanie do ostatecznych rozstrzygnięć problemu żydowskiego w Polsce.

W sprawie konfiskat

Wileńskie wydawnictwa „Dziennik Wileński”, „Słowo”, „Kurier Wileński” i „Kurier Powszechny” zwróciły się do Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism, aby wszczął starania o zaniechanie stosowania wobec prasy zajmowania pisma bez piśmienego dokładnego wskazania co mianowicie jest zajęte; zajmowania pisma bez nadawania sprawie przewidzianego prawnie biegu sądowego; konfiskowania pism bez żadnych podstaw prawnych za artykuły, w których nie sposób dopatrzeć się jakichkolwiek cech przestępstwa.

Komunikat o tym ogłaszają wszystkie pisma wileńskie. „Słowo” natomiast przytacza przykład konfiskaty artykułu, którego uprzednia konfiskata została przez sąd uchylona.

Na zielono

„Czas” ogłasza, że w niedługim czasie członkowie Związku Młodej Polski otrzymają specjalne umundurowanie.

Mundur związkowy będzie się składał z lnianej koszuli, ciemno-zielonych spodni i tegoż koloru furazerki i krawatu. Stopnie hierarchiczne zaznaczone będą specjalnymi odznakami z oksydowanego srebra.

Słowem — na zielono...

PO 20 LATACH

MARSZAŁEK PETAIN udekorował przebywających w Paryżu legionistów amerykańskich francuską odznaką wojskową.

Krwawa zawierucha w Palestynie

Walki na ulicach Jerozolimy — Atak Arabów na lotnisko Kalandia — Szczegóły pożaru w Lyddzie — Adres hołdowniczej starszyny muzułmańskiej do Mussoliniego

Jerozolima. (ATE) Położenie w Palestynie przybiera charakter żywo przypominający okres rozruchów z ub. roku.

Na granicy wywiązała się w sobotę w późnych godzinach regularna bitwa pomiędzy strażą oraz oddziałem Syryjczyków, liczącym 200 ludzi, usiłujących przekroczyć granicę. Dopiero po kilkugodzinnej walce udało się odeprzeć wspomniany oddział.

Poza tym doszło w całym szeregu innych miejscowości do mniej lub więcej poważnych zafisk. W kolonii Nes-ziona zabito pewnego Żyda, w Jerozolimie zaś zraniono poważnie drugiego, którego musiano przewieźć do szpitala. Dokonano dalej napadów zbrojnych na lotnisko Kalandia koło Jerozolimy oraz na osiedle dzieci w dolinie Jezreel.

Posiłki wezwane na lotnisko natknęły się na barykady, wzniesione na ulicach, z za których nieznani napastnicy rozpoczęli gęste ostrzeliwanie. Gdy policja przypuściła szturm, Arabowie zdołali uciec niepostrzeżenie.

Panuje przypuszczenie, że napad zbrojny na lotnisko miał na celu uniemożliwienie względnie utrudnienie samolotom polskich, holenderskich i egipskich linii lotniczych lądowania.

Jak wiadomo, w ubiegły piątek zniszczono radiostację oraz inne budynki na lotnisku w Lyddzie, wskutek czego aparaty komunikacyjne wspomnianych linii mają do dyspozycji tylko Kalandię. Władze zarządziły zburzenie kilku domów prywatnych w pobliżu tego lotniska.

Pożar w Lyddzie miał, jak się obecnie okazuje, poważniejsze rozmiary, niż przypuszczano pierwotnie. Poza budynkami polskich, holenderskich i egipskich linii oraz radiostacji spłonęły urzędy celnicy i telefoniczny. Szkody są bardzo znaczne.

W Jerozolimie podpalono ponadto fabrykę wyrobów drzewnych, należąca do jednej z firm arabskich. Przypuszczają, że jest to akt zemsty ze strony Żydów. Budynki tej fabryki leżą w bezpośrednim sąsiedztwie gmachów rządowych. Wszystkie połączenia telefoniczne w północnej Palestynie są przerwane.

Jerozolima. (PAT). Większe zmotoryzowane siły angielskie skoncentrowano we wschodniej części Transjordanii, by przeszkodzić wtargnięciu Beduinów, których ruchy na pustyni pilnie strzegą samoloty.

Właściwie wszystkie granice zostały zamknięte. Spowodowało to prawie zupełny zanik obrotu handlowego, a stąd znaczny wzrost cen na żywność i artykuły pierwszej potrzeby.

Paryż. (ATE) „Le Journal” oma-

Placówka masonerii

Warszawa (Tel. wł.). Dziś ogłoszono komunikat o posiedzeniu Klubu Demokratycznego, odbytym w sobotę w sali Książąt Mazowieckich na Starym Mieście.

W obradach uczestniczyło około 300 osób, a przewodniczył sen. Michałowicz. Komunikat wymienia m. i.: z dawnego obozu „sanacyjnego” — senatorów Bobrowskiego, Fleszarową, Kwaśniewskiego i Michałowicza; spośród członków PPS — b. posła Czapińskiego i dra Próchnika; spośród działaczy wolnomyślnych — Hannę Krahełską, literata Wacława Rogowskiego oraz Wincentego Rzymowskiego; spośród działaczy ludowców — ppłk. legionów, a b. starostę radomskiego Maćkowskiego.

Powzięto uchwałę ścisłej współpracy z PPS i ludowcami, oraz skierowaną przeciwko wprowadzeniu przez rektorów ghetta na uniwersytetach.

Z nazwisk oraz z treści uchwał wiadać, że Klub Demokratyczny jest organizacją pozostającą pod wpływami masonerii.

Skład zarządu jest następujący pp.: Binikiewicz, arch. Brukalska, prof. Handelsmann, sen. Fleszarowa, Władysław Kowalski, Hanna Krahełska, Kulesza, płk. Maćkowski, Makowiecki, prof. Michałowicz, arch. Miller, Mroczkiewicz, Pacuski, Przedpełski, Rogowicz, red. Rzymowski, Świdowski, prof. Wiącek, red. Wiczorkiewicz, prof. Wojniński, Jerzy Zapasiewicz.

wiając położenie na Bliskim Wschodzie wyraża opinię, że ucieczka wielkiego muftiego Jerozolimy i rozruchy w Palestynie są uważane w Rzymie ze względu na ich przeciwbrytyjski charakter za cenny atut, którym może posługiwać się rząd włoski w rozgrywkach podczas obrad Komitetu Nieinterwencji.

„Journal” przytacza adres całej starszyny muzułmańskiej Libii skierowany do Mussoliniego, w którym stwierdza swoją solidarność z Arabami palestyńskimi i protestuje przeciw ostatnim zarządzeniom angielskich

władz mandatowych. Depeszę tę należy zestawić z pismem odręcznym imana Jemenu do Mussoliniego, wyrażającym uznanie dla jego osoby, dla polityki muzułmańskiej Włoch oraz wiarę w opiekuńczą przyjaźń faszystów dla narodów Islamu.

Wszelką bieliznę dziecięcą i damską, najnowsze gorsety, paski i biustonosze znajdzie Pani po **tanich cenach w pierwszej, a nie drugiej jakości u Kałamajskiego.**

P 31,293-38,51

Kaszubi armii polskiej

Wejherowo. (Tel. wł.) Na niedzielę ludność kaszubska ze wszech stron zjechała do Wejherowa, gdzie odbywało się uroczyste poświęcenie i wręczenie sztandaru oraz 11 karabinów maszynowych batalionowi morskemu. Zjechało ponad 50 tys. ludzi. Była to uroczystość, podkreślająca silnie zespolenie ludności kaszubskiej z armią polską. Na sztandar i karabiny maszynowe złożyła pieniądze ludność kaszubska powiatu morskowego. Nie szczędzili ofiar nawet najbiedniejsi.

Wejherowo przybrano sztandarami i zielenią. Przekazanie sztandaru i karabinów nastąpiło na wielkim placu koszarowym, gdzie przed artystycznie wykonanym ołtarzem polowym odprawił mszę św. ks. biskup dr Okoniewski, który też wygłosił kazanie, sławiąc przywiązanie ludu kaszubskiego do polskiej macierzy. W uroczystościach brał udział minister spraw wojskowych, gen. Kasprzycki, jako przedstawiciel P. Prezydenta R. P., adm. Świrski, jako reprezentant marsz. Śmigłego Rydza, generałowie Bortnowski i Salicki, kontradm. Urug i inni.

Po nabożeństwie sztandar przeka-

zał gen. Kasprzyckiemu burm. Bolduan. Min. spraw wojskowych wręczył następnie sztandar dowódcy pułku. Karabiny maszynowe imieniem ludności kaszubskiej przekazał wojsku przedstawiciel ludności, p. Groth z Ręstrzewa, który wygłosił przemówienie w gwarze kaszubskiej. Odpowiedział gen. Kasprzycki, podkreślając znaczenie daru ludności kaszubskiej. Uroczystości zakończyła defilada oddziałów wojskowych, które zgromadzona ludność obficie obrzucała kwiatami, wznosząc niemilkające okrzyki na cześć armii.

Rada Miejska Wejherowa po południu odbyła posiedzenie, na którym nadano obywatelstwo honorowe marszałkowi Śmigłemu Rydzu. Zabawy ludowe i koncert orkiestry marynarki wojennej zakończyły uroczystości. (P)

U osób, prowadzących siedzący tryb życia i nadmiernie odżywianych, szklanka naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa, stosowana rano na czczo, powoduje wydajne wypróżnienie, szybko usuwa nagromadzone w przewodzie pokarmowym gazy, wpływa dodatnio na obieg krwi i sprządza spokojny sen. Zapytajcie się Waszego lekarza.

Tg 21 709

Podniosłe uroczystości wojskowe

Kielce (Tel. wł.). Odbyła się tu uroczystość wręczenia sztandaru, ufundowanego przez społeczeństwo Kieleckiego miejscowemu pułkowi artylerii konnej.

Na uroczystość tę przybył p. marsz. Śmigły Rydz, który po wysłuchaniu polowej mszy św. dokonał aktu wręczenia dowódcy pułku. Poprzednio ks. biskup Gawlina poświęcił sztandar, po czym w drzewce wbijano gwoździe pamiątkowe.

Gdy dowódca pułku przekazał sztandar chorążemu nastąpiła podniosła chwila przysięgi. Na zakończenie zostały wręczone odznaki pamiątkowe.

Warszawa. (Tel. wł.). W drugim dniu uroczystości 15-lecia istnienia Szkoły Podchorążych Sanitarnych o godz. 9.30 przybył na stadion Centrum Wyszczolenia Sanitarnego wiceminister spraw wojskowych gen. Litwinowicz, po czym przy dźwiękach

hymnu narodowego odbyło się uroczyste przekazanie sztandaru przez absolwentów szkoły młodszemu rocznikowi. Następnie uroczystą mszę świętą polową odprawił ks. biskup połowy W. P. Gawlina.

Po nabożeństwie odbyła się uroczysta promocja podchorążych san. szóstego rocznika na podporuczników.

Wiceminister gen. Litwinowicz dokonał promocji na podporucznika lekarza prymusa szkoły Zygmunta Chojeckiego i wręczył mu szablę honorową — dar Pana Prezydenta R. P.

O godz. 12 w sali honorowej szkoły odbyła się uroczysta akademii przy udziale generalicji i profesorów Uniwersytetu Warszawskiego.

Po akademii wiceminister gen. Litwinowicz i inni goście wzięli rolę pamiątek po generale-lekarzu wojsk polskich z r. 1830-31 Kaczanowskim.

60-lecie szkoły W. Górskiego

Warszawa. (Tel. wł.) Uroczystość zaczęła się od nabożeństwa odprawionego przez J. Em. ks. kardynała Kakowskiego, po czym pochodem udano się do gmachu szkoły, gdzie odbyła się podniosła akademii, w której wzięli liczny udział b. wychowankowie tej zaśluzonej uczelni. Całą uroczystość cechował niezwykle serdeczny nastrój.

Koncerty polskie w Paryżu

Paryż. (PAT) Drugi cykl wieczorów poświęconych muzyce polskiej stanowił wielki sukces kompozytorów i wykonawców polskich na terenie Paryża.

Po koncercie czwartkowym poświęconym twórczości Szymanowskiego, który wywołał bardzo dobre wrażenie, drugi z tego cyklu w wykonaniu orkiestry Polskiego Radia oraz Ewy Bandrowskiej-Turskiej i Henryka Sztompki, jako solistów, a poświęcony polskiej muzyce dawniejszej i współczes-

snej, spotkał się z gorącym przyjęciem licznie zgromadzonej publiczności.

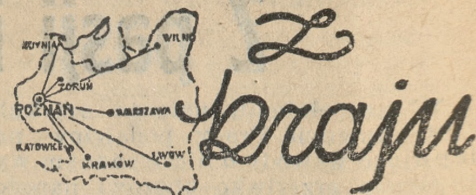
Trzeci wieczór w sobotę wypełnił Jan Kiepusa. Koncert zaszczycił swą obecnością prezydent Lebrun. Znakoomitego artystę przyjmowano entuzjastycznie. Był to jeden z najświetniejszych wieczorów w teatrze reprezentacyjnym międzynarodowej wystawy.

Kaczka w wagonie

Kartuzy. (PAT). Na linii Kętrzyno — Kartuzy, podczas masowego przeletu dzikich kaczek z północy nad jeziora kaszubskie, jeden z ptaków oderwał się od gromady i wpadł na szybę mknącego pociągu.

Kaczka dostała się do przedziału drugiej klasy, budząc sensację wśród pasażerów. Żywy okaz przewiozła obsługa pociągu do Kartuz.

Czytajcie i abonujcie „Ilustrację Polską”!

KONKURENCI POCZTY

Obecny kryzys gospodarczy prowadzi niejednokrotnie do tego, że ludzie przedsięwzięci i sprytni dobierają się do dziedzin, które dla przedsiębiorczości prywatnej są zamknięte. Taką wyłączonec naprzykład ma zastrzeżona poczta, jeżeli chodzi o przewiezienie listów, paczek itp. W ostatnich czasach jednak spryciarze żydowscy szczególnie w niektórych okolicach zaczęli konkurować z pocztą, organizując „własne poczty” przez wyzyskanie ku temu rozmaitych okazji i połączeń komunikacyjnych.

W związku z tym na zarządzenie Ministerstwa Poczty i Telegrafów wzywano we wszystkich placówkach pocztowych plakaty ostrzegawcze zawierające przepisy o wyłączności poczty. Za nielegalne przewożenie listów, paczek itp., oraz inne wykroczenia polegające na naruszaniu monopolu poczty, grozi kara aresztu do czterech tygodni i grzywny do wysokości 1.000 zł.

WYBRYK NIEDOSZYCH MATURYSTÓW PRZED SĄDEM

Przed ostatnimi egzaminami maturalnymi trzech nie dopuszczono do zdawania egzaminów ustnych uczniowie gimnazjum koedukacyjnego w Łodzi Zbigniew Sz., Adolf G. i Henryk L. wtargnęli do pokoju komisji egzaminacyjnej i zabrali z niego piśmienne prace maturalne. Sąd Okręgowy skazał ich za to pierwszego na 7 miesięcy, a pozostałych dwóch na 3 miesiące aresztu. Obecnie zaś Sąd Apelacyjny wykonał te kary zawieszając im na 2 lata.

ZNOWU SENSACJA W RODZINIE KSIĄŻĄT PSZCZYŃSKICH

Młodszy syn księcia Pszczyńskiego, hr. Aleksander Hochberg, wystąpił świeżo ze skargą sądową przeciwko ojcu swemu o 439 tysięcy złotych, należących mu się z tytułu sukcesji browaru tyskiego. Sprawa miała się tak, że dziadek Aleksandra testamentem przekazał mu część na browarze tyskim, z której miał jednak korzystać dopiero po śmierci starszego brata Fryderyka. Gdy Fryderyk zmarł w r. 1921, administracja majątków książęcych jednak przejął bez wyszkolenia i tamte dochody, wynoszące przez szereg ubiegłych lat około 8 milionów złotych. O tę sumę toczy się obecnie spór; hr. Aleksander Hochberg wystąpił na razie o część teje równającą się rocznemu dochodowi, chcąc w ten sposób uzyskać pewne zatwierdzenie swej pretenzji wobec licznych wierzycieli majątku pszczyńskiego.

W ostatniej chwili donoszą o dojściu do ugody między ojcem a synem w tej kwestii spornej.

ZATWIERDZONY WYROK ŚMIERCI

Głośne swego czasu morderstwo rabunkowe, którego ofiarą padł śp. ks. Pocobutt-Odlanicki, proboszcz w Czarnej-Wsi pod Białostokiem, wkrótce zostanie pomorzane. Sąd Najwyższy w tych dniach zatwierdził wyrok śmierci na morderców Józefa Opackiego i Mikołaja Chlabicza. Wykonanie wyroku zależne jest obecnie tylko od decyzji Prezydenta R. P., do którego łaski obaj się odwołali.

POLSKIE SPÓŁDZIELNIE NA POLESIU

W ostatnich czasach mnożą się na Polesiu wypadki powstawania polskich i chrześcijańskich przedsiębiorstw rzemieślniczych i handlowych opartych na zasadach spółdzielczych. W taki sposób powstały ostatnio: spółdzielnia krawiecko-bielizniarska w Brześciu, spółdzielnia szewców w Dawidgródku i spółdzielnia ciesielsko-stolarska w Iwacewicach. Ruch ten ma niewątpliwie bardzo doniosłe znaczenie dla tworzenia się polskiego stanu średniego na Kresach.

ELEKTRYFIKACJA HUCULSZCZYZNY

Przedsięwzięte w związku z zamierzoną elektryfikacją doliny Prutu na Huculszczyźnie postępują rażno naprzód. Na początek roku przyszłego już przewiduje się ukończenie budowy głównej elektrowni w Mikuliczynie oraz kładzenia przewodów elektrycznych do Worochy w jedną i Delatyna w drugą stronę. Elektrownia centralna w Mikuliczynie z czasem ma dostarczać prądu na całą Huculszczyznę i ożywić także tamtejszy przemysł drzewny.

PO WYŚWIETLENIU OHYDNEJ ZBRODNI UKRAINCÓW

Na początku maja rb. w Belzku pod Złoczowem wykonano napad rabunkowy na właścicieli maj. ziemskiego Marię i Mieczysława Jasińskich. Do dworu przybyło wtenczas pięciu osobników, z których jeden w mundurze policjanta. Udawali, że przeprowadzają rewizję, po czym zrabowali wszelką gotówkę, a następnie zabrali na wóz Jasińskich i po drodze pomordowali ich prostru, mierząc z rewolwerów w tył głowy.

Ustalono wnet, że zbrodni dokonali bojówkarze ukraińscy dla zdobycia pieniędzy na cele partyjne. Uczestnicy napadu, z których jeden został zastrzelony w starciu z policją, są wszyscy uwięzieni i wkrótce zapewne staną przed sądem.

Druga neutralność Belgii

1839 — 1937

(Od własnego korespondenta „Kuriera Poznańskiego“)

Paryż, 16 października.
Neutralność Belgii została uroczysto uznana traktatem z 1839 r. Nie przeszkodziło to jednak kanclerzowi Bethmannowi - Hollwegowi usprawiedliwić w Reichstagu 4 sierpnia 1914 r. pogwałcenie terytorium belgijskiego przez wojska niemieckie, motywując je koniecznością obrony żywotnych interesów Niemiec. Wobec nich bowiem wszelki dokument staje się tylko „świszkiem papieru“.

Te same teorie podzielają i dzisiejsze Niemcy. Hitler bowiem, idąc za przykładem swego wybitnego poprzednika z czasów cesarskich, zamienił także traktat lokarneński w nowy „świszek papieru“ Trzeciej Rzeszy, jakkolwiek został on zawarty z wolnej a nieprzymuszonej woli Niemiec stresemannowskich.

Pogwałcenie zdemilitaryzowanej strefy nadreńskiej w marcu 1936, odbiło się, jak wszyscy sobie przypominają, głośniejszym echem w całej Europie. Radykalny premier Sarraut, stojący wówczas u steru rządów Francji oświadczył publicznie przez radio, że nie ma mowy o wejściu w jakiegokolwiek rozmowy z Niemcami tak długo, jak długo Straszburg pozostanie narażony na niebezpieczeństwo armat niemieckich, czyli póty póki wojska niemieckie nie opuszczą zdemilitaryzowanej strefy.

W owym dramatycznym momencie, Polska — a to zarówno w Warszawie jak i w Paryżu — oświadczyła swą bezwzględną gotowość stanięcia po stronie Francji. Skończyło się jednak tylko na energii słownej ministerstw. Fakt ten zaciążył niezawodnie na zmianie orientacji politycznej Belgii. Przyjście we Francji do rządów „frontu ludowego“, a tym samym wzmocnienie stosunków z Moskwą dokonało reszty.

W październiku 1936 r. król belgijski Leopold III, w wielkiej mowie politycznej, która na całym kontynencie wywarła głębokie wrażenie, obiecał światu powrót Belgii do polityki neutralności zarzuconej po wojnie światowej. Z kolei 30 stycznia rb. kanclerz Hitler oświadczył w Reichstagu, że rząd Trzeciej Rzeszy gotów jest zapewnić nienaruszalność terytoriów Belgii a nawet i Holandii.

Powyższe fakty spowodowały naturalnie duże wrażenie w Londynie i Paryżu, wywołując ożywione pertraktacje z Brukselą. Wynikiem ich stała się deklaracja francusko - brytyjska z kwietnia 1937 r. Na mocy jej Anglia i Francja zobowiązywały się jednostronnie nie tylko uszanować terytorium belgijskie, ale w dodatku bronić jego na wypadek, gdyby zostało zaatakowane. Belgia natomiast pozostała wolną od wszelkich zobowiązań.

Otóż obecnie, po miesiącach rokowań pomiędzy Brukselą a Berlinem, rząd niemiecki ogłosił gotowość uszanowania nienaruszalności terytorium belgijskiego. Mało to: angażuje się — na wzór Francji i Anglii — bronięcia jego w razie, gdyby zostało zaatakowane.

Jakie będzie praktyczne znaczenie tego nowego dokumentu dyplomatycznego, czy tego jednego więcej „świszka papieru“, to dopiero przyszłość pokaże. Stanowi on niezawodnie nowy atut w rękach Niemiec i to przed rozpoczęciem decydujących rozmów w sprawie Hiszpanii. Trzecia Rzesza pragnie niezawodnie uspokoić obawy Wielkiej Brytanii co do ewentualnego ataku niemieckiego na Belgię. Hitler chciał może również przy tej sposobności odpowiedzieć pośrednio i na oskarżenia prezydenta Roosevelta, odnoszące się do polityki państw totalnych, zagrażającej pokojowi.

We Francji stawia sobie wielu pytanie, w jaki sposób zachowałyby się teraz, po ostatniej deklaracji niemieckiej, Belgia, gdyby ewentualnie Francja została zaatakowana przez Niemcy. Inaczej mówiąc, czy w danym wypadku dozwoliliby armii francuskiej i angielskiej na przejście przez jej terytorium. Pod tym względem panuje pewna nieniewność.

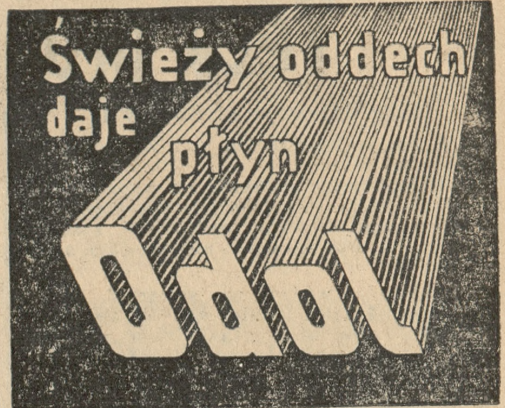
Jedni zwracają uwagę na fakt, że przecież rząd belgijski zaził w swym „entente“, odnosząc się do deklaracji niemieckiej, iż nie stracił z oczów swych zobowiązań jako członka Ligi Narodów. Na mocy zaś paragrafu 16 jej paktu, jeżeli w Genewie uznano by ewentualne Niemcy jako najeźdźców, to Belgia powinna zgodzić się na udzielenie przejścia przez swe terytorium wojskom Francji i Anglii. Tak — powiadają drudzy, — ale może Belgia nie będzie chciała tego uczynić, a to dla tej prostej przyczyny, iż wówczas Niemcy byłoby zwolnione z przyjętych obecnie na siebie zobowiązań i nie omieszkałyby zerwanie ich drogą opłacenia Belgii.

Tak czy inaczej, Belgia powróciła do swej neutralności sprzed wojny. Jest to niewątpliwie sukcesem Berlina. Warto tylko zaznaczyć, że owo słowo „neutralność“ nie figuruje w dokumencie niemieckim. Zastąpiła je „inwiolabilité“ i „intégrité“, a to zapewne dla tego, że Belgia oświadczyła bez ogródek, iż nie zamierza bynajmniej zmniejszyć swej obrony narodowej, ale przeciwnie — wzmocnić ją.

Przy małokrwistości i blednicy naturalna woda gorzka Franciszka Józefa, stosowana nawet w małych ilościach, pobudza organy trawienne do prawidłowej czynności, ułatwiając w ten sposób przedostawanie się substancji odżywczej do krwiobiegu. Zapytajcie się Waszego lekarza.
Tg 21 710

Należy także podkreślić niezmiernie ogólnie komentarze prasy belgijskiej wobec dokumentu niemieckiego, który niejedni uważają za nowy „świszek papieru“. Zdaniem „Nation Belge“ należy go umieścić w archiwach i to na tej samej półce, na której znajduje się traktat, gwarantujący solennie dawną neutralność Belgii, zgwałconą w 1914 r. oraz, na której spoczywa pakt lokarneński. „W dniu, w którym sztab generalny niemiecki — pisze narodowy organ belgijski — będzie się czuł na siłach zaryzykowania wszystkiego z szansą wygranej, to co zaważą w jego oczach zapewnienia, noty, paktów i podpisy? Absolutnie nic. Wobec naszego kraju weźmie on jedynie pod uwagę następującą kwestię: czy naszym interesem jest pogwałcić terytorium Belgii? Oto fakt brutalny; wszystko inne, to jedynie słowa i pergaminy bez znaczenia.“

Tego samego zdania są i narodowe kółka francuskie. Niemniej uważają one, iż manewr Hitlera jest zrzeczny. Jakkolwiek bowiem nie przynosi właściwie żadnej kapitalnej gwarancji, to jednak stanowi pewne zbliżenie pomiędzy Brukselą a Berlinem, a tym samym może uspić umysły nie tylko w Brukseli, ale i w innych stolicach Europy. A o to właśnie chodzi Niemcom.
I. B.

Tg 21 700

dalej prokurator, że akt oskarżenia objął zaledwie cząstkę jarosławskich nadużyć, gdyż reszty z powodu niezwykłego powikłania rachunku i zniszczenia dowodów nie dało się ująć w akt oskarżenia. Najsurowszego wymiaru kary domagał się rzecznik prawa wobec oskarżonych Wąsa, dr Holzbergera i Strausa.

W świetle tego przemówienia błado wypadły mowy żydowskich obrońców. Czuli oni, że pozycja oskarżonych jest bardzo ciężka i dlatego prosili jedynie o niski wymiar kary.

Wyroku oczekuje się w mieście z bardzo dużym zainteresowaniem.

Rozstrzelanie biskupa katolickiego w Sowietach

Paryska „La Croix“ donosi, że jeszcze w czerwcu rb. został rozstrzelany w Rosji sowieckiej biskup katolicki, mgr Frosin, aresztowany w 1935 r. pod pretekstem rzekomej akcji szpiegowskiej na rzecz Niemiec, potem postawiony przed sąd na jesieni tego samego roku. Wyrok zapadł dopiero dnia 17 marca 1937 r. Zmarły śmiercią męczeńską biskup Frosin był administratorem apostolskim Odessy.

Gdy wybierasz się w podróż, czy to służbowo, czy dla przyjemności, powinienś mieć czystą odzież, bo „jak Cię widzą — tak Cię piszą“. Oddaj przeto rzeczy do **Barwy — Kalamajskiego**.
P 33,675-38,166

Przed wyrokiem na b. starostę Wąsa

Przemysł, 16 października
Zakończyła się sensacyjna rozprawa przeciwko b. staroście Henrykowi Wąsowi i tow., oskarżonym o popełnienie całego szeregu nadużyć na terenie powiatu jarosławskiego.

Bardzo silne przemówienie wygłosił prok. Ciszkowicz, który domagał się surowego ukarania winnych, a w

szczególności osk. Wąsa. Specjalnie silnie zaatakował oskarżyciel te momenty z obrony b. starosty, w których powoływał się on na legionową przeszłość, liczne odznaczenia oraz pochwalne dyplomy. Zdaniem prokuratora najchłubniejsza nawet przeszłość nie jest równoznaczna z bezkarnością przy popełnianiu nadużyć. Podkreślił

Nowy rok akademicki na U. P.

Wczoraj, o godzinie 11-tej w auli Uniwersytetu Poznańskiego, w obecności przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych, odbyło się otwarcie roku akademickiego. Na uroczystości przybył J. Em. ks. Kardynał Prymas, dowódca O. K. VII gen. Knoll-Kownacki i w zastępstwie wojewody dyr. Zakrzewski.

Uroczystości rozpoczęło nabożeństwo, które o godzinie 10 odprawił w kaplicy Zamku duszpasterz uniwersytecki ks. prałat dr Taczak w obecności członków Senatu Uniwersyteckiego i przedstawicielstw młodzieży.

Po nabożeństwie, dorocznym zwyczajem, Senat Akademicki, poprzedzany delegacjami korporacji akademickich w barwach, na których czele kroczył poczet sztandarowy Akademickiego Związku Młodzieży Wszepolskiej, przeszedł do Collegium Minus.

Uroczystość zapoczątkował śpiew chóru męskiego „Echo“, który pod kie-

W uroczystym pochodzie kroczyli rektor U. P. prof. dr Peretiatkiewicz (x) i prorektor prof. dr Jonscher (xx).

runkiem prof. Raczkowskiego odśpiewał hymn „Gaude Mater Polonia“. — Gdy przebrzmiały odgłosy pieśni, młodzież akademicka odśpiewała „Hymn Młodych“.

Publiczność wysłuchała śpiewu stojąc.

Wyczerpujące sprawozdanie obrazujące działalność Uniwersytetu Poznańskiego wygłosił J. M. rektor prof. dr Peretiatkiewicz.

Na wstępie J. M. Rektor U. P. poświęcił gorące wspomnienie szczerbom, które spowodowała śmierć na Wszechnicy Poznańskiej. W roku akademickim 1936/37 zmarli następujący profesorowie U. P. śp. śp.: dr Kazimierz Abramowicz, dr Józef Sypniewski, dr Alfred Denizot, dr Kazimierz Wójcik, dr h. c. U. P. Edward Porębowicz, dr Stanisław Wachowski, dr Stefan Borowiecki i dr Władysław Sobolewski; z urzędników śp. Jan Polański. Ponadto Jego Magnificencja wymienił nazwiska młodzieży akademickiej, zmarłej w ubiegłym roku.

Pamięć zgasłych, uczczono powstaniem z miejsc.

W sprawozdaniu swym podkreślił Rektor U. P., że praca na Uniwersytecie Poznańskim w roku ubiegłym odbyła się w atmosferze spokoju. Najważniejszym zdarzeniem w polskim życiu uniwersyteckim była niewątpliwie nowelizacja ustawy akademickiej, a w najbliższych tygodniach spodziewana jest zmiana ustawy o stowarzyszeniach akademickich.

Omówiwszy szczegółowo działalność, pracę i wysiłek poszczególnych wydziałów tak w kierunku ich rozbudowy jak i życia naukowym, J. M. Rektor wyraził podziękowanie profesorom Uniwersytetu Poznańskiego za ofiarną pracę i reprezentowanie nauki polskiej poza granicami Polski. Na ogólną liczbę 4.984 słuchaczy i słuchaczek studentów Polaków było 4.735. Omówiwszy szczegółowo liczbę młodzieży studiującej zakończył Rektor apelem o wysoki poziom walki ideowej i zwróceniem się do młodzieży akademickiej, by była wyrazicielem kultury zachodniej. Stwierdził wreszcie, że władze akademickie będą dbały, aby polski charakter naszej uczelni został nadal utrzymany i wzmocniony.

Otwierając nowy rok akademicki J. M. rektor Peretiatkiewicz złożył ży-

czenia młodzieży wstępującej w progę Poznańskiej Wszechnicy. Przemówienie Rektora przyjęto długotrwałymi oklaskami.

Na inaugurację roku akademickiego prof. dr Antoni Jurasz wygłosił wykład o leczeniu raka. Mówca wyraził nadzieję, że rak, którego traktować należy jako chorobę społeczną jest dziś do pewnego stopnia chorobą uleczalną, jednak tylko wówczas skutki tego leczenia mogą być dodatnie, jeżeli nastąpi wczesne rozpoznanie i wcześniej też rozpoczęte zostaną zabiegi około jego leczenia.

Z kolei J. M. Rektor wręczył medale za prace naukowe w latach akademickich 1935/36 i 1936/37.

Na wydziale prawno - ekonomicznym otrzymali medal złoty dr Zdzisław Kaczmarczyk, medale srebrne: dr Witold Trampczyński i dr Józef Matuszewski, medale brązowe: dr Stefan Werner, mgr Edward Przesmycki i mgr Lesław Wierczyński. Na wydziale humanistycznym medal złoty otrzymał mgr Jerzy Masłowski, medale srebrne: mgr Benon Dobrowolski i mgr Bożena Osmólska, medale brązowe: mgr Mateusz Siuchniński, mgr Katarzyna Strzyszkówna, mgr Halina Ważanka, ks. mgr Wawrzyniec Kapczuk, mgr Alicja Sikorska, mgr Aniela Pospieszńska i mgr Cezary Wołkonienko.

Na wydziale lekarskim medale srebrne otrzymali pp.: Kazimierz Dux i Eligiusz Preisler. Medale brązowe pp.: Stanisław Strykowski, Edward Howorka i Stefan Soszka.

Na wydziale matematyczno - przyrodniczym medale srebrne otrzymali: dr Jan Tutaj, mgr Zygmunt Czubiński i dr Rufina Ludwiczakówna. Medale brązowe przyznano pp.: mgrowi Józefowi Kaji, mgr. Wacławowi Oltuszewskiemu, mgr. Karolowi Paulo, mgr. Kurtowi Szmidołowi, drowi Władysławowi Sinięckiemu, mgrowi Mieczysławowi Steinowi, mgrowi Marianowi Wiewiórskiemu, mgrowi Edmundowi Hoji i Zofii Paczoskiej.

Na wydziale rolniczo - leśnym otrzymali medale srebrne pp.: Adam Ziemiański i Leonard Zemla. Medale brązowe: Mirosław Tychnicz, Stanisław Mackiewicz, Jan Kasznica i Józef Soltysiński.

Uroczystość zakończyło odśpiewanie przez chór „Echo“ pod dyr. prof. Raczkowskiego hymnu akademickiego „Gaudeamus“.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO ŚRÓDMIEŚCIE
Trzecia lekcja kursu kandydatów odbędzie się w poniedziałek o godz. 20 w sali S. N. przy ul. Św. Marcina 65 m. 9.

KOŁO GÓRCZYN
Zebranie plenarne odbędzie się we wtorek o godz. 19.30 w lokalu p. Spychały, ul. Marsz. Focha.

Tezy programowe Młodych Lekarzy

(Ciąg dalszy ze str. 1)

wsiach uprzywilejować ich pod względem podatkowym.

3. Ubezpieczenie społeczne na wypadek choroby i macierzyństwa, jako odpowiadające swym założeniami ideowymi najbardziej zasadom lecznictwa zbiorowego winno ulec regulacji, a mia nowicie:

- winien być wprowadzony samorząd,
- zawód lekarski winien stać się podstawowym i decydującym czynnikiem w pracy ubezpieczenia społecznego na wypadek choroby i macierzyństwa;
- w miarę możliwości i warunków winien być uwzględniony wolny wybór lekarza;
- muszą być zlikwidowane leko-spisy, ograniczające jakiegokolwiek leki w lecznictwie zbiorowym (obowiązkim lekarza polskiego) jest przepisywanie leków będących produktami krajowymi, pochodzącymi z zakładów będących własnością kapitału polskiego).

4. Ze względu na olbrzymi zakres prac zdrowotnych i konieczność prowadzenia specjalnej polityki zdrowotnej winno powstać jak najszybciej Ministerstwo Zdrowia. Reorganizacja obecnej służby zdrowia jest konieczna, wymaga ona:

- oparcia wielu prac zdrowotnych na współpracy czynnika lekarskiego ze społecznym w formie stworzenia organów doradczych i opiniodawczych na wszystkich stopniach administracji pod postacią Rad Zdrowia;
- wyeliminowania kierowników Urzędów Zdrowia — lekarzy z pod władzy czynnika administracyjnego — a oddanie ich władzom zwierzchnim Zdrowia publicznego;
- stworzenia wyszkolonych i do swych zadań należycie przygotowanych kadr lekarzy administracyjnych.

TEZY DOTYCZĄCE ŻYCIA ORGANIZACYJNEGO.

1. Dążnością naszą jest stworzenie silnego Związku zawodowego, łączącego młodzież i starszych. Związek silny z wartością organizacyjną i silnym liczbą członków. Jako formę organizacyjną przyjmujemy formę Związku Lekarzy Państwa Polskiego, do którego wszyscy winni należeć i w szeregach jego pracować.

2. Związek zawodowy winien mieć charakter narodowy - polski.

TEZY DOTYCZĄCE WYCHOWANIA I WKSZTAŁCENIA LEKARZY

1. Uznając całkowicie wielkie zapotrzebowanie lekarzy w Polsce, uważamy, że powiększenie ich liczby może się odbywać w warunkach takich, które gwarantują lekarzowi odpowiednią egzystencję.

2. Celem przyspieszenia dopływu młodych sił lekarskich (z równoczesnym, zmniejszeniem kosztów ich kształcenia), studia lekarskie winny być skrócone do 4½—5 lat.

3. Dobór studentów, obok kwalifikacji naukowych i etycznych musi się odbywać z punktu widzenia narodowościowego, żądamy oficjalnego wprowadzenia procentowego (odpowiedniego do procentu ludności w Państwie) przyjmowania studentów Żydów; oraz ograniczenia nostryfikacji do wypadków wyjątkowych i to wyłącznie dzieci Polaków, zamieszkałych zagranicą.

4. Studia lekarskie winny ulec uprzączeniu, przez odrzucenie nadmiernego balastu teoretycznego, z położeniem większego nacisku na kliniki, naukę pielęgniarstwa (na wzór angielski i francuski) itd. Winny być wprowadzone specjalne katedry medycyny i higieny społecznej, a działy patologii i fizjologii znacznie rozszerzone.

5. Egzamina w typie promocyjnym, tj. po ukończeniu roku z tych przedmiotów, które zostały już ukończone, po złożeniu ostatnich egzaminów tytułu absolwenta medycyny.

6. Staże po ukończeniu studiów, (trwające minimum 1½ roku), po pół roku: z położnictwa, chirurgii i interny). Dyplom lekarski po odbyciu stażu uprawnia do zwyczajnego tytułu doktora. Staże płatne — utrzymanie, mieszkanie plus wynagrodzenie. Odbywanie ich uprzywilejnie przez rozciągnięcie uprawnień przyjmowania praktykantów (abs. med.) na szpitala mniejsze (50 łóżek).

7. Dobór personelu nauczającego (profesorzy, asystenci) nie tylko z punktu widzenia naukowego ale i wartości pedagogicznych. Personel pomocniczy (asystenci) rozpadają się na 2 grupy: asystentów naukowców stanowiących przyszłe kadry (prof. i docentów) i asystentów domenstrantów „przyszli specjaliści”. Pierwsi o długotrwałym stażu klinicznym, drudzy — ograniczonym w zależności od specjalności od 3—5 lat.

8. Obowiązkowe okresowe (5—10 lat) kursy dokształcające dla lekarzy praktyków organizowane wyłącznie przy Uniwersytetach, lub wielkich szpitalach w miastach uniwersyteckich, jako te, które dają prawdziwą gwarancję ich istotnej wartości.

TEZY TEMATU „KWESTIA ZDROWOTNOŚCI KRAJU JEDNYM Z NACZELNYCH ZAGADNIENI NARODOWYCH

1. Poprawa stanu zdrowotnego ludności jest fundamentem silnej armii narodowej.

2. Państwo i samorządy zobowiązane są do prowadzenia profilaktyki wśród ludności celem zapewnienia jej dobrego stanu zdrowotnego.

3. Wprowadzić przymus ustawowy leczenia chorób społecznych (gruźlica, weneryczne).

4. Wydanie ustawy eugenicznej w porozumieniu z organizacją lekarską (świadczenia przed ślubem).

5. Przygotowanie kadr lekarskich pod względem obronności kraju jest niedostateczne. Należy więc wprowadzić program studiów ćwiczenia i wykłady z tego zakresu (dla wszystkich).

6. Wszystkich lekarzy Polaków, którzy nie przeszli przeszkolenia wojskowego należy przeszkolić (również niewiasty) okresowo pod względem fachowym w zakresie obrony narodowej kraju.

7. Wobec możliwości wojny wskazany jest dobór na studia lekarskie kandydatów, którzy dają gwarancję lojalności wobec Państwa.

8. Rozbudowa szpitalnictwa konieczna jest dla celów obrony Państwa i należy zobowiązać wszystkie powiaty do wybudowania szpitali.

9. Przemysł sanitarny i farmaceutyczny winien uniezależnić się od surowców zagranicznych, a nakazem lekarza jest popierać wyroby krajowe.

TEZY DOTYCZĄCE BYTU MATERIALNEGO MŁODYCH LEKARZY.

Celowe rozmieszczenie lekarzy na terenie całego kraju, tworzenie nowych terenów pracy, szpitale, ośrodki (organizacja pomocy lekarskiej w rolnictwie) oraz pomoc materialna na urządzenie gabinetu dla lekarzy osiedlających się na wsi) ze strony organizacji lekarskich.

2. Ustalenie minimalnej opłaty za stałą posadę lekarską i ściśle przestrzeganie tej kwoty przez związek zawodowy.

3. Zakaz kumulacji posad o ile dochody z nich przekrocza pewną globalną sumę np. 1 000 zł.

4. Zwiększenie liczby lekarzy w szpitalach do stosunku: 1 — lekarz na 20 łóżek (maximum).

5. Podniesienie uposażenia lekarzy pracujących na placówkach samodzielnych.

6. Zatrudnienie lekarzy — Polaków w Ubezpieczalniach Społecznych, przy czym procent lekarzy Żydów powinien być ograniczony.

7. Obsadzanie posad stałych na podstawie prawdziwych kwalifikacji na drodze publicznych konkursów.

8. Premiowanie — przez przyznawanie pierwszeństwa do posad stałych, lekarzom, którzy spędzili 3 lata na wsi.

TEZY DOTYCZĄCE SPECJALIZACJI

1. Specjalizacja nie dotyczy lekarzy pracujących naukowo.

2. Ustalenie przez Izby Lekarskie rodzajów specjalności.

3. Wydanie spisu szpitali i oddziałów szpitalnych uprawnionych do szkolenia specjalistów.

4. Opracowanie czasu trwania poszczególnych specjalizacji.

5. Oznaczanie norm i czasu trwania specjalizacji nie może być wyznaczone do utrudnienia dopływu nowych sił do danych specjalności.

„Corrida“ — Jerzego Bandrowskiego

Jesteśmy zmuszeni zwrócić uwagę czytelników na fakt niesłuchanie przykry dla społeczeństwa polskiego i katolickiego. W poznańskim tygodniku „Kultura”, pozostającym pod naczelną redakcją ks. dra Stanisława Brossa, ukazał się artykuł pióra Jerzego Bandrowskiego pt. „Corrida”, będący paszkwilem na Hiszpanię narodową gen. Franco.

Zdaniem autora, rewolucja „czerwona” w Hiszpanii była usprawiedliwiona i „mogła być wielka i rozwinąć się pięknie”, ale uniemożliwiły ją sfery „rządzące i posiadające”, które sprowadziły interwencję zewnętrzną w obronie swych zagrożonych przywilejów.

„Bo właśnie na tym polegało ich obliczenie i na tym zbudowane są ich nadzieje, że gdy zakrzykną „gore”, na ratunek poskoczą ci, którzy najwięcej komunizmu się boją, że oni za nich własną krewią i pieniędźmi pożar będą musieli ugasić, a gdy ugasa, restytuują w swych prawach dawnych i majątkach posiadaczy, ci zaś, odzyskawszy dawną swą władzę nad ludem, na nim sobie straty odbiją i kosztą poniesione powetują. Upadek kraju, cierpienia narodu, nowe przywileje dla cudzoziemców, może nawet straty terytorialne, to drobiazg, rzecz podrzędna, bywało i tak, trudna rada!.. Mają, czego chcieli, mają swą „liberdad!”

„Wszystko na zimno doskonale wy kalkulowane, obliczone i z żelazną konsekwencją przeprowadzone.

„I — ani odrobiny serca. „Szalony, niesłychany, obrzydliwy egoizm.

„Grandeza? „Nie!

„Grandziarstwo!”

„Wielka, dziejowa rozgrywka narodu hiszpańskiego, — to „walka byków“

— „corrida”, której nie zawinił, zdaniem p. Bandrowskiego, komunizm.

„Corrida” polega na tym, że najpierw byka się drażni i gniewa — a potem zarzynają.

„Przed wszystkim zimna kalkulacja, wykluczająca wszelką improwizację, przypadkowość i niebezpieczną niepewność. Obliczenie i dokładne, precyzyjne jego wykonanie. Wobec tego dla efektu i podniecenia, „zburzania” mieszcza — świetne stroje, teatralne gesty, gladiatorские miny, patos, buffonada i inscenizacja rzekomych niebezpieczeństw. Bo w rzeczywistości tych niebezpieczeństw nie ma. Byk jest przeciwnikiem groźnym. Ale rozłożona „na tempa” walka z nim wykaże, iż każdy jego krok zbliżał go tylko stale do zabójczego, stalowego żądla „espady”. I pokaże się w końcu, że byk robił to, co musiał, że od samego początku inicyjatywa do niego nie należała. Jemu się zdaje, że atakował, że przed nim uciekano. W gruncie rzeczy przepędzono go z miejsca na miejsce. Dla tego, kto to dobrze rozumie, „corrida” jest nudna, „espada” zwykłym rzeźnikiem, a byk bykiem tak głupim, że nawet nie godnym litości, całość zaś jest nędzną, ale jakże ludzką! blażeńską komedią tchórzów, udających bohaterów.

„Paucis mutandis mutatis — oto „kruccjata” gen. Franco z nielicznymi momentami względnie może rozgrzewającymi, jak Alkazar.”

Wszystko to czytamy w katolickim piśmie wtedy, kiedy opinia wszystkich kierunków tyle uwagi poświęciła listowi episkopatu hiszpańskiego, gdzie tak dobitnie stwierdzono istotny sens walk za Pirenejami i gdzie nie dwuznacznie dano wyraz przychylności dla ruchu narodowego gen. Franco.

Opinia musi uznać artykuł J. Bandrowskiego w „Kulturze” za ciężki błąd, wymagający naprawy zgodnie ze stanowiskiem katolickim.

Stotrzydzieści tysięcy „naukowych” pomyłek

Zdumiewającą wiadomość, graniczącą z nieprawdopodobieństwem, przyniósł „Ilustrowany Kurier Codzienny”:

„W znanej kuracyjnej miejscowości Świder pod Warszawą znajduje się obserwatorium magnetyczne, którego zadaniem jest dokonywanie rejestracji, odnoszących się do magnetyzmu ziemskiego. W ciągu ostatnich 13-tu lat dokonano 130.000 tych rejestracji — inaczej mówiąc 130.000 pomyłek.”

Słusznie stwierdza krakowski dziennik, że przez działalność obserwatorium w Świdrze narażono nie tylko skarb państwa na poważne straty, lecz zrobiono jeszcze krzywdę nauce.

Omyłkę świdrzańską, a raczej w sumie 130 tysięcy pomyłek ujawniono tylko przypadkiem. Regułą natomiast

jest, twierdzi „I. K. C.”, że pomyłki, wyspy, plagiaty, niedociągnięcia i przeciągnięcia naukowców toleruje się, tuszuje i lokalizuje jedynie tylko do ścisłego koła wtajemniczonych.

„Wyjątkowe tylko jakieś konstelacje zezwalają na przedostanie się tych rozmaitych „szkolnych” historyjek i poza obręb „szkoły”. Wiele hałasu np. narobił przed paru miesiącami fakt, iż pewien profesor uniwersytetu wydał podręcznik o hodowli bydła, który był dosłownie przepisany z podręcznika innego profesora uniwersytetu.”

Może wreszcie odnośne władze nadzorcze zajmują się kompromitującą „naukową” działalnością jednostek szkodzących dobru imieniu nauki polskiej.

Żydzi w świetle własnej prasy

Hebrajski „Baderech” opowiada:

„W pawilonie sowieckim na wystawie paryskiej, leży album o 66 stronach, dużego formatu, poświęcony Żydom w Sowietach. W albumie tym stwierdzono między innymi, że w powiatach, w których przed wojną było 14 pct ludności żydowskiej, jest obecnie 40 pct Żydów. Liczba Żydów w tak zwanym ciężkim przemyśle urosła do 29 pct (dawniej było ich tylko 4 pct). Liczba urzędników-Żydów wynosi 30 pct, ale pracujących rolników — tylko 5,7 pct. Natomiast ziemi w Rosji Żydzi mieli dawniej zaledwie 66 000 hektarów; w roku 1936-ym zaś już aż 4 200 000.”

Żydzi posługują się w Rosji niemieckimi nazwami swych posiadłości. Gazeta hebrajska przeliczyła także na-

zwy, jak „Kalinindorf, Neu-Zlatopol, Stalindorf, Larindorf”.

„Liczba uczniów żydowskich w Rosji, wynosząca dawniej 53 000, urosła pod bolszewikami do 518 000, czyli prawie 10-krotnie. W szkołach wyższych liczba studentów-Żydów wynosi 62 300.”

Właściwie więc na przewrocie bolszewickim skorzystali tylko — Żydzi.

*

Żydowski „Hajntige Najes” opisuje burdę w jednej z bóżnic, informując między innymi:

„Kilku Żydów wtargnęło na kazalnicy i zrzuciło z niej przłożonego bóżnicę, przy-

czym policzkowali się wzajemnie.

„Następnego dnia znowu w tej bóżnicy Żydzi się policzkowali, przy czym przynieśli kamienie i ciskając w siebie, poranili się do krwi”.

Takie są obyczaje żydowskie w ich „świątyniach”.

*

Żargon „Unzer Ekspres” podaje:

„Bogacz, magnat papierowy (to znaczy: handlujący papierem) Samuel Kenigstein, podał skargę do zarządu gminy żydowskiej w Warszawie na 3 rabinów warszawskich, że wzięli za osądzenie sprawy od obu stron po 75 zł”.

Jak widać z tego, Żydzi wolą płacić ogromne koszty „sądowe” swoim rabinom, zamiast udać się do polskich, czyli „gojowskich” sądów...

Sowiecki prokurator

Sowiecka „Prawda” donosi: „Prokurator Kiszlan systematycznie przekracza ustawę o gospodarstwach wiejskich, przy czym bezprawnie karze kolchozników. W kolchozie „Prawda” na 220 kolchozników ukarał 192, w kolchozie „Stalina” w ciągu jednego tygodnia ukarał „tylko” 105 kolchozników. Komsomołec Kajuzny leżał 9 miesięcy chory i bez pomocy lekarskiej, napisał notatkę do gazety, którą prokurator kazał skonfiskować. Kajuzny wkrótce zmarł. Poza tym prokurator umorzył cały szereg spraw i kary za nadużycia rozmaitych dygnitarzy m. i. również nawiązał bliski kontakt z sekretarzem komitetu rejonowego, Szyrowskim, który zdefraudował 4000 rubli. Z sekretarzem prokurator Kiszlan urządza orgie i zmusza siłą do uległości dziewczęta zajęte w sądzie i w przedsiębiorstwach państwowych. Sekretarz pośredniczy w braniu łapówek nie tylko przez prokuratora, ale i innych miejscowych dygnitarzy. Łapówki sięgają od 100 do 5000 rubli, za które zorganizowana szajka urzędników pijatyki i orgie. Czas, ażeby miarodajne władze położyły kres tej wprost zastraszającej w swej potworności sprawie”.

Na pogorzalców wsi Roszki-Ziemaki

Firma „Pebeco” S. A. Poznań	100,— zł
Stronnictwo Narodowe, koło Po-biedziiska, zebrane od członków	15,15 „
Artur Gustowski, Zieliniec	5,— „
Bronisław Karniewski, Kłodawa	2,— „
A. Z. Krotoszyń	2,— „
Stronnictwo Narodowe, koło Sie-praw	7,— „
Józef Sibilski z Poznania	5,— „
N. N. z Dobrej	7,— „
Koło S. N. w Otpinach	2,90 „

razem z poprz. pokwitowanymi 3 565,99 zł

WIECZÓR CHOPINOWSKI

w wykonaniu Gertrudy Konatkowskiej

Sala Domu św. Marcina wypełniła się po brzegi. Odbywał się bowiem koncert, poświęcony kompozycjom Fryderyka Chopina. Wieczór ten zbiegł się niemal z rocznicą śmierci genialnego twórcy.

Dnia 17 października 1849 roku, a więc przed 88 laty, zmarł był w Paryżu przy placu Vendôme Fryderyk Chopin. Ceniona pianistka poznańska, profesor miejscowego Konserwatorium Muzycznego p. Gertruda Konatkowska odegrała bogaty program, złożony z najcenniejszych utworów twórcy „Mazurków”. Zaczęło się Fantazją f-moll, po czym nastąpiło „Impromptu Fis-dur”, to właśnie, którego melodię słyszał był przed laty na Podlasiu Zygmunt Noskowski, śpiewaną przez wiejskiego pastuszka. Z kolei odegrała p. Konatkowska pięć Etiud z obu cyklów; pomiędzy nimi były obie „na czarnych klawiszach”, śpiewna E-dur, oraz słynne: Cis-moll („duet”) i „Rewolucyjna”. Nokturn c-moll i demoniczne Scherzo b-moll zakończyły pierwszą część programu.

W drugiej usłyszeliśmy Balladę F-dur, dwa Walce (As-dur i s-moll), słynną Kolysankę, dwa Mazurki (jeden wczesny i jeden ze środkowego okresu twórczości) i wspaniałego Poloneza fis-moll. Nastrojowym zakończeniem całego programu było odegranie ostatniego według tradycji Mazurka f-moll, jaki był w ogóle Chopin napisał. Ma to być zarazem ostatnia kompozycja mistrza. Krótkie słowo wstępne przed piękną grą p. Konatkowskiej wypowiedział p. Jerzy Młodziejowski. Koncert urządziła Sodalicia b. wychowanek gimn. Zamojskiej.

Zastępca.

KĄCIK FOTOGRAFA

— **Odczyt o fotografii barwnej.** Odczyt na temat nowych możliwości fotografii i kinematografii w sali Collegium Medicum, ul. Fredry, staraniem firmy Kodak i przy pomocy firmy Foto-Gröger — wygłosił w piątek wiecz. redaktor Fr. Willy Frerk. Redaktor Frerk jest znanym niemieckim fotografikiem, którego staraniem wydaje się w Niemczech znany rocznik fotograficzny pt. „Photofreund-Jahrbuch” oraz inne czasopisma. Omówił on ostatnie zdobycze laboratorium światowych zakładów Kodaka. Wspomniał również o pierwszym filmie panchromatycznym Super Sensitive Kodaka (czułym na wszystkie barwy), który przeznaczony był specjalnie dla fotografii zawodowej oraz o filmie amatorskim Kodaka „Panatomic”, również panchromatycznym, lecz o bardzo drobnym ziarnie i o mniejszej czułości ogólnej. Wynalazek tych dwóch filmów obalił dotychczasową starą zasadę chemików, że wysokoczuły materiał negatywny nie może posiadać drobnego ziarna. Jak ważnym było wyznaczenie takiego materiału negatywnego, potwierdził fakt, że z tą chwilą przedłużył się dzień fotografa-amatora do 24 godzin, umożliwiając wykonywanie zdjęć w dzień i w nocy. Wywody te udowodnił p. Frerk własnymi zdjęciami, wyświetlanymi na ekranie.

W dalszym ciągu omówił prelegent filmy kinematograficzne o szerokości taśmy 16 mm, które jednak dla celów amatorskich przedstawiały dotychczas zbyt wysoki wydatek i dlatego przeznaczone są dla celów naukowych, szkolnych itp. — Dzięki jednak tak czulej i drobniozrniszłej emulsji panchromatycznej zdecydowała się fabryka Kodak przeciąć taśmę kinową 16 mm na 8 mm i tym sposobem stworzono tani film amatorski, przystępny dla ogółu. Jak wielka jest precyzja i drobna budowa ziarna emulsji tych filmów, udowodnił prelegent wyświetleniem filmu 8 mm. Klatka tego filmu ma wielkość 3,25 mm na 4,25 mm tak, że obraz wyświetlony na ekranie, wielkości około 1,20 m, przedstawia powiększenie około 20.000-krotne, a pomimo to jest wyraźny i dokładny we wszystkich szczegółach.

Blony Super Sensitive i Panatomic Kodaka były przełomem dla nowoczesnej fotografii i kinematografii. Niebawem przyszło nowe wydarzenie: kilm kolorowy „Kodachrome”, umożliwiający zdjęcia w barwach naturalnych każdym aparatem bez żadnych filtrów lub pomocniczych dodatków. Budowa tego rodzaju emulsji oparta jest na zasadzie substruktywnej syntezy barw. Wynalazek ten sprawiał chemikom-wynalazcom nie małe trudności. Osiągnięto jednak nadzwyczajne wyniki, jak mogliśmy się naocznie przekonać na wyświetlanych zdjęciach i filmach kolorowych. Film kolorowy 8 mm, który prelegent wyświetlił, robiony był w Poznaniu na Kongresie Eucharystycznym. Drugi 16 mm, nakręcony własnoręcznie przez p. Frerka, jest pierwszym barwnym filmem w Europie, dokonanym tylko przy świetle sztucznym i to dwóch lamp 500-watowych. Obydwa filmy sprawiły nie małe wrażenie na widzach. Dodać należy, że kolory wypadają bardzo żywo i dokładnie na zdjęciach. Jak prelegent nawiasem zaznaczył, możemy spodziewać się w przyszłości dalszego wynalazku i to fotografii kolorowej na papierze. Można więc będzie wykonywać zdjęcia kolorowe i przenosić je na papier sposobem zwykłego kopiowania. Wynalazek ten jest już dokonany i jedynie trudności techniczno-praktyczne stoją na przeszkodzie.

Dla amatorów, którzy żywo interesują się fotografią, odczyt ten wykazał nowe pole do pracy i spotkał się z wielkim uznaniem. Najlepiej świadczy o tym duża liczba słuchaczy, którzy zapelnili szelnie salę. (H. M.)

Zuchwała kradzież

Swarzędz. (Tel. wł.) Do pałacu w Uzarzewie, własność p. Józefa Zychlińskiego, włamali się niepoznani dotąd włamywacze i skradli większą ilość zastaw srebrnych i złotych, wartości około 3 tys. zł. Złodzieje dostali się do wnętrza przez otwór w ścianie pod piwnicą. Policja z psem tropi włamywaczy.

STAN POGODY W POZNANIU
18 października 1937

Temperatura 7 godz. + 7,8, 13 godz. + 11,2.
Ciśnienie 7 godz. 756,9 mm. wysokie 13 godz. 767,5 mm. tendencja barom.; ciśnienie stałe
Zachmurzenie 7 godz. mgła 13 godz. pochmurno
Wiatr 7 godz. kierunek połud.-zach., szyb. 3 m/sek. 13 godz. kierunek zach., szyb. 7 m/sek.
Opad w ciągu poprzedniej doby (od godz. 7 rano dnia wczorajszego do godz. 7 rano dnia dzisiejszego) 2,3 mm.; rodzaj opadu: deszcz.
Temperatura w dniu 17 października rb. była: najwyższa + 12,6 o godz. 15 najniższa: + 5,5 o godz. 5
Prognoza pogody na dzień jutrzejszy: Pogoda bez zmian — naogół sucho. Mgły.

B. starosta Twardowski zbiegł zagranicę

Prokuratura Sądu Apelacyjnego w Poznaniu wezwała ostatnio dra Adama Twardowskiego, b. starostę dziadowskiego, do odcierpienia 6 miesięcy więzienia jako reszty kary, nałożonej na niego za popełnione nadużycia.

W wyniku tego wezwania stwierdzo-

no, że dr Twardowski opuścił Poznań, gdzie zamieszkiwał po wyjeździe z więzienia i wyjechał za granicę, wobec czego rozesłano za nim listy gończe.

Dr Twardowski wyjechał podobno do Francji, kierując się przez Czechosłowację i Szwajcarię. (k)

Z WIELKOPOLSKI

— *** INOWROCŁAW.** W godzinach popołudniowych targła się n. swe życie Pelagia Frasczakowa zam. przy ul. Łucz. Grabskiego 4. Samobójczyni wypila większą ilość esencji octowej. Po spożyciu desperacko czynu Frasczakowej odstawiono ją do szpitala powiatowego, gdzie po kilku godzinach zmarła nie odzyskując przytomności. W toku dochodzeń policyjnych wyszło na jaw, że przyczyną samobójstwa była przewlekła choroba kobieca.

— **O zdeprawowaniu** dzisiejszej młodzieży świadczy rozprawa sądowa, w której ławę oskarżonych zajął 16-letni chłopak, Marian Flink. Akt oskarżenia zarzucał mu, że skradł swemu rówieśnikowi Tulibickiemu 2 zł z kieszeni. Tło sprawy jest naprawdę ciekawe. Do stojącego w towarzystwie kolegi Tulibickiego przyszedł Flink, wkładając mu rękę do kieszeni. W kieszeni znajdowały się 3 dw. złotówki i pudełko blaszane. Oskarżony najspokojniej w świecie wyciągnął 2 zł i pudełko, pudełko oddał, a z pieniędzy się ułotnił. Na rozprawie oskarżony z tupetem twierdził, że w ogóle ręki do kieszeni Tulibickiego nie wkładał. Świadkowie potwierdzili akt oskarżenia i Sąd Grodzki skazał Flinka na umieszczenie w domu poprawczym z warunkowym zawieszaniem na 1 rok. (ik)

— *** KEPNO.** Teatr Narodowy z Poznania przyjeżdża 18 bm. do Kepna i wystawia na scenie Hotelu Centralnego arcywesołą komedię „Panienka z kabaretu”. Po pol. o godz. 16 wystawi dla dzieci bajkę Grimma „Królewna Śnieżka i siedmiu karłów”.

— **W Słupi p. Kepnem** popełnił samobójstwo przez powieszenie 40-letni robotnik Jan Meller, osierocając żonę i dwoje dzieci. Przyczyna była nieporozumienia rodzinne.

— **Cech piekarski** w Kepnie powziął na kwartalnym zebraniu uchwałę nieprzyjmowania od 15 bm. żadnego żydowskiego pieczywa do wypieku z racji zaopatrywania się tu. Żydów w pieczywo z żydowskich piekarń z Bolesławca i Wieruszowa.

— *** KOŚCIAN.** Walne zebranie Pol. Zw. Zachodn., na którym omawiana będzie sprawa położenia ludności polskiej w Gdańsku i uchwalenie odpowiedniej rezolucji odbędzie się 18 bm. o godz. 20 w sali T. C. L.

— **Prace brukarskie** przeprowadzane przy Al. Kościuszki, wzbudzają dużo ciekawości wśród przechodniów. Obecnie położono już podkład z tuczonych kamieni, które ubija sprowadzony specjalnie walec parowy. Niecodzienny widok na ulicach miasta tego rodzaju lokomobili wzbudza duże zainteresowanie. Na podkład kamienią da się jeszcze odpowiednią warstwę kisu, na którym dopiero będą układane cegły klinkierowe. Obecnie w przebudowie jest odcinek od narożnika ul. Nadbrzeżńskiej do firmy W. Czajka.

— **W niedzielę 24 bm.** Kółko Misyjne przy KSM ż. urzędu „Wieczornice misyjna”.

— *** KROTOSZYN.** Sąd Okręgowy z Ostrowa na sesji wyjazdowej w Krotoszynie, rozprawy w ub. sobotę sprawę leśniczego Jana Zagrodnika oskarżonego o przekroczenie granicy obrony koniecznej i spowodowanie śmierci śp. Bronisława Czerwonki. Tło sprawy jest następujące: Nocą z 28 na 29 czerwca rb. oskarżony Zagrodnik obchodził rewir lasu państwowego pod Rozdrażewskiem w pewnym momencie zauważył kłusownika trzymającego fuzję, nakrytą nieciem. Zauważywszy leśniczego, kłusownik począł uciekać zszosa, a leśniczy udał się w pościg na rowerze. Kłusownik zdołał uciec z lasu i wpadł w żyto, wówczas oskarżony obawiając się, że ten pocinie do niego strzeląc, uprzędlł go i oddał kilka strzałów, z których jeden, jak się to później okazało, ugodził kłusownika w brzuch. Ponieważ kłusownik po tych strzałach ułotnił się, oskarżony pojechał do domu i zrana zameldował o zajściu nadleśniczemu. Postrzelony zaś, którym był 25-letni syn rolnika Bronisława Czerwonka z Trzemeszna, pow. krotoszyńskiego, z miejsca wypadku o własnych siłach poszedł do domu, a następnie kolejką powiatową pojechał do Krotoszyna, gdzie u dra Krzywańskiego zgłosił się o pomoc lekarską. Wskutek przebytej drogi w gabinecie lekarskim odczuł tak silne bóle, że stanął przewieziono go do szpitala miejskiego, gdzie niezwłocznie poddany został operacji wycięcia kuli, a nad wieczorem tegoż dnia zmarł. Przeciwno leśniczemu Zagrodnikowi skierowane zostało dochodzenie karne. Na sobotniej rozprawie przelożony oskarżonego, nadleśniczy inż. Mrugasiewicz opisał w jak trudnych warunkach pracuje służba leśna, która wskutek rozpanoszonego kłusownictwa, stale wystawiona jest na niebezpieczeństwo. Po przemówieniach prokuratora, zastępcy powoda cywilnego i obrońcy, sąd ogłosił wyrok, mocą którego skazał osk. Zagrodnika z art. 230 § 2 k. k. na karę aresztu przez 6 miesięcy, zawieszając wykonanie kary na przeciąg lat 3. Powództwo cywilne sąd pozostawił bez rozpatrzenia. W motywach wyroku sąd uznał, że oskarżony przekroczył granicę obrony koniecznej, a nadzwyczajne zlagodzenie kary nastąpiło dlatego, że okolicą w której miał miejsce wypadek, roi się od kłusownictwa, co jest przyczyną, iż służba leśna pełni swe obowiązki w ciągłym zdenerwowaniu. (jk)

— *** OSTRÓW.** Posiedzenie Rady Miejskiej odbyło się pod przewodnictwem burm. Cegieli. Na wstępie wprowadził p. burmistrz w urząd radnego miejskiego p. Franciszka Prusińskiego, jedynego radnego z P. P. S., który wszedł do R. M. z listy zastępców w miejsce p. Domańskiego. Długa i obszerna dyskusja wywołała sprawę uchwalenia regulaminów: targów małych i targów zwierzęcych oraz regulaminu sanitarno-porządkowego. Regulaminy te referowali radni K. Nar. pp. Anceżykowski, Kotowski i dr Mamak. Poza referentami przemawiali radni narodowi St. Rowiński, Niestrowski i Kajzer. Dr Mamak poruszył m. in. zagadnienie straganiarzy w Polsce. Regulaminy zostały uchwalone z proponowanymi poprawkami.

— **Wojewódzka Komisja Targowiskowa** urzędować będzie w Ostrowie z dniem 1 listopada rb. Komisji przewodniczyć będzie p. Andrzej Lipski.

— **Dyplom i tytuł** magistra praw uzyskał na Uniwersytecie Poznańskim p. Józef Leja.

— *** RAWICZ.** Wynik zbiórki na budowę samolotu „Rawicz” wyraża się dotychczas sumą 11 436,47 zł.

— **Na wieży ratuszowej** założono instalację, oświetlającą od zranku do świtu dwa zegary.

— **W najbliższym czasie** otrzyma kościół parafialny w Nieparcie piękną ozdobę w postaci nagrobka, stawianego przez hr. Czarneckiego swej zmarłej żonie. Nagrobek ten, wykuty z granitu, jest dziełem znanego art. rzeźbiarza p. Szczepańca.

— **Komitet okręgowy TCL** organizuje w Rawiczu od 19 do 22 bm. kurs dla bibliotekarzy i bibliotekarek w lokalu TCL — Rynek 16. Kurs jest bezpłatny tylko dla bibliotekarzy TCL. Zgłoszenia przyjmuje sekretarz komitetu p. J. Nikisch, Rawicz, ul. 17 Stycznia 1.

— **W Miejskiej Górze** obchodzą pp. Wawrzyn i Maria z Kubiaków Fornalikowie złote gody pożycia małżeńskiego. (rs)

Z POMORZA

— *** GRUDZIĄDZ.** Na posiedzeniu Rady Miejskiej uchwalono zaciągnąć następujące pożyczki: w Tow. Popierania Budowy Szkół Pomorskich 100 000 zł na wybudowanie nowej szkoły w Grudziądzu, z Fund. Pracy 84 500 zł na urządzenie targowiska, z P. Banku Rolnego 390 000 zł na budowę hali targowej i gmachu administracyjnego, wreszcie z Komun. Funduszu Zapomogowego 50 000 zł na obsługę długów długoterminowych. Z kolei uchwalono likwidację administracji majątności miejskiej w Strzeżeniu, z tym, że rolę wydzierżawi się małorolnym gospodarzom. Przyjęto wniosek odnośnie wydzierżawienia gruntu spółdzielni roślin leczniczych „Nasze ziolo” pod budowę suszarni ziół i magazynu. Następnie uchwalono większością głosów kupić za cenę 22 000 zł nieruchomości przy ul. Łakowej i urządzić tam betoniarnię miejską. Jednocześnie postanowiono ufundować pułkowi artylerii sztandar. Uchwałą dodatkowego budżetu na rok 1937-38 w kwocie 1 076 340 zł porządek dzienny został wyczerpany. (gn)

— *** GRUDZIĄDZ.** Pieć baranów wartości 300 zł skradły trzy kobiety, mianowicie Teresa, Roza i Anna Buchholzówna z owczarni właściciela majątności ziemskiej Paula w Szarnosiu pod Łasinem. Pomagał im niejaki Rutkowski, Sąd Okr. w Grudziądzu wymierzył tej dobranej czwórce karę więzienia po 6 miesięcy.

— **W ogrodzie szpitala** wojskowego przy ul. Legionów dojrzewają jadalne kasztany. W naszej strefie owoc ten dojrzewa tylko wyjątkowo i to w latach bardzo upalnych. Znamieniem jest, że egzotyczne drzewo przetrwało sroga zimą 1928/29, kiedy to inne drzewa owocowe okazały się mniej odporne.

— **Niej Herbert Neumann,** obywatel niemiecki, który swego czasu pod Gardzieją przekroczył granicę, wpadł w drodze do Grudziądza w ręce policji. Podczas rewizji osobistej znaleziono u niego przemycony tytoń, papierosy, około 200 noży stołowych i widelców oraz 676 zł gotówki, uzbieranej ze sprzedaży przemyconych przedmiotów. Znalezione przedmioty wraz z gotówką zostały zajęte. Prócz tego Neumannowi wytoczono sprawę o przemyt. W dniu wczorajszym N. zasądzony został na 9 tygodni więzienia. (ng)

— *** TORUŃ.** W ramach „Czwartków” Konfraterni Artystów mgr J. Delektę wygłosił referat o ostatnich wykopaliskach prehistorycznych na Pomorzu.

— **Na skrzyżowaniu** ul. Bydgoskiej i Matejki żołnierz St. Buerger, jadący rowerem, pełną siłą wjechał na tramwaj linii nr 5. Przy wypadku nieznacznie został uszkodzony tramwaj, zaś rowerzysta nie odniósł najmniejszych obrażeń.

— **W walec z „anarchią”** drogowa policja spisała 161 doniesień karnych za przekroczenia przepisów drogowych przy czym 111 osób ukarano mandatem doraźnym.

— **W sali konferencyjnej** Izby Rzemieślniczej odbyło się zebranie przedstawicieli cechów. Po referatach nac. Barczewskiego, dyr. Biszoffa i ref. Cieszyńskiego zgromadzeni wypowiedzieli się przeciw wprowadzeniu noweli do prawa przemysłowego i stwierdzili, że istnieją wielkie różnice pomiędzy zgłoszonymi u władz postulatami rzemiosła i obecną nowelą rządową, której uchwalenie przez ciała ustawodawcze spowodować może nie tylko obniżenie dotychczasowego poziomu rzemiosła zachodnio-polskiego, lecz nawet całkowity jego upadek.

— **Ostatnio pod przewodnictwem** prez. Raszeji odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej. Na wstępie przewodniczący podał do wiadomości, że miasto odzyskało najstarszą księgę sądu lawniczego z lat 1363 — 1428. Z kolei rada uchwaliła uporządkowanie i uprzystępnienie terenów zamku pokrzyżackiego oraz budowę nowej szkoły na Jakubskim Przedmieściu. Ważnym punktem obrad była sprawa budowy nowej gazowni. — Kosztorys sięga cyfry 1 810 000 zł. Gazownia zostanie zbudowana na Jakubskim Przedmieściu. W związku z przebudową stacji kolejowej Toruń-Miasto zaszła konieczność obniżenia poziomu jezdni przed dworcem o ok. 70 cm, co pociągnie za sobą koszty w wysokości 32 000 zł. Na koncie uchwalono zaciągnięcie pożyczek z Funduszu Pracy i Banku Gosp. Krajowego. (z)

Echa włamania do zegarmistrza

Pleszew (cep). Policja śledcza w Kaliszu ujęła ostatnio dwóch sprawców włamania do tut. zegarmistrza p. Roszaka, mianowicie Piotra Jerkego i Mariana Ignaszaka. Włamywaczy ujęto w Kaliszu w czasie, kiedy szukali sposobności, żeby spieniężyć swój łup, oraz przewieziono ich do więzienia w Pleszewie.

Dalsze dochodzenia prowadzi policja kaliska. Ze względu na dobro śledztwa nie można ujawniać szczegółów.

Nagły zgon śp. ks. prob. Tylewskiego

Damasławek (bd). W dniu 15. bm. w czasie konferencji nauczycielskiej w tutejszej szkole powszechnej zmarł nagle, po przemówieniu, proboszcz tutejszy śp. ks. Bronisław Tylewski.

Śp. ks. prob. Br. Tylewski urodził się 28. 8. 1891 r. Uczęszczał do gimnazjum w Pleszewie, Sremie i Lesznie. Studia odbywał w Belgii, a seminarium ukończył w Gnieźnie. Święcenia kapłańskie otrzymał 5. 4. 1919 r., po czym otrzymał wikariat w Junczewie, pow. Żnin. W roku 1923 został administratorem, a później proboszczem w Damasławku. Równocześnie studiował teologię i filologię, osiągając tytuł magistra na Uniwersytecie Lwowskim. Choroba przeszkodziła mu w ukończeniu pracy doktorskiej. Jako wielki miłośnik języka angielskiego wyjechał do Oxfordu w Anglii, jedna z powodów choroby wrócił do ojczyzny.

Parafii ubył dzielny kaznodzieja i wielki opiekun biednych. R. i. p.

Zjazd krajoznawców z Pomorza i Wielkopolski

Grudziądz. (gn) — W niedzielę, 17 bm. odbył się w Grudziądzu na sali posiedzeń Rady Miejskiej okręgowy zjazd delegatów Pol. Tow. Krajoznawczego. Reprezentowane były oddziały z Bydgoszczy, Poznania, Koronowa i niemal wszystkie większe ośrodki województwa pomorskiego; przybyło kilku burmistrzów miast pomorskich oraz przedstawiciel wojewody pomorskiego.

Zjazd zagał prezes okręgowy prof. Kulwiec z Torunia. Wykład nt. „Zadania krajoznawcze” wygłosił red. Fiedler z Bydgoszczy. Następnie po zwiedzeniu zabytków miasta Grudziądza oddział grudziądzki P. T. K., obchodzący 15-lecie swego istnienia podejmował gości śniadaniem. Oddział ten liczy 130 członków.

Po przerwie obiadowej delegaci udali się autobusem i samochodami do Radzyna celem zwiedzenia tamtejszego zamku pokrzyżackiego. Oprowadzał prof. Szymański z Grudziądza. Prof. Kulwiec wygłaszając odczyt pt. „Ochrona przyrody na Pomorzu”, zwrócił uwagę na obecność różnorodnego płacztwa wodnego na wodach radzyńskich, przede wszystkim dzikich łabędzi, które można było w wysokości zamku obserwowwać. Następnie odbyło się na ratuszu w Radzynie drugie posiedzenie zjazdu; przemawiali pp. Kulwiec, Beczkowicz, dr Nieduszyński i red. Fiedler. Przyjęto m. i. propozycję, ażeby następny zjazd odbył się w Gdyni.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: N. N. z Wolsztyna z podziękowaniem za otrzymane łaski i prośbą o błogosławieństwo dla dzieci i całego domu 3.—, N. N. z prośbą o opiekę 2.—, Wł. Juszcak zamiast kwiatów na daleki grób siostry śp. Jadwigi Teresy Nowakowskiej 1,50, Z. G., Debiec, z podziękowaniem za otrzymane łaski i prośbą o dalsze 2.—, razem z poprzednio pokwitowanymi 96.— zł.

Na Fundusz śp. Kazimierza Nowaka: Józef Sibilski z Poznania 25.— zł.

Na standardy dla pułków artylerii: Firma Majewicz-Seredyńska 10.—, pracowniczka tejże firmy 2.—, razem 12.— zł.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi
Dnia 16 bm. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):
Kupiec podróżujący Kazimierz Hemmerling i urzędniczka komunalna Janina Kokocińska; blacharz Zygmunt Kwiatkowski i krawcowa Jadwiga Zielińska; kowal Jan Szymański i pomocnica domowa Helena Jedrasiewicz; pomocnik magazyniera Leon Głowacki i Leokadia Antkowiakówna w Buku, pow. nowotomyski; muzyk Leon Piotrowski i Anna Jarczyńska; malarz Teodor Konieczny i krawcowa Joanna Napieralska; lakiernik Sylwester Jur i pracownica domowa Pelagia Szyńska; mechanik Marian Szychowski i krawcowa Kazimiera Jaśkowiakówna; elektrotechnik Henryk Jaworski i Wiktoria Kubicka; robotnik Kazimierz Piechocki i Klementyna Frankowska; ślusarz Tadeusz Grudziński i nakładaczka Elżbieta Otocka; woźny Stanisław Zalesny i ekspedientka Zofia Luczakówna.

Zgony
Dnia 18 bm. zapisano następujące zgony:
Janina Wojciechowska z domu Röhr, wdowa, 66 lat; Mieczysław Chruszczyński, uczeń szkolny, 6 lat; Magdalena Nowakowa z domu Stefanikówna, 66 lat; Barbara Kepińska, 12 godzin; dziecko płci męskiej nieznanego nazwiska i wieku, 52 cm duże; Jan Bober, emerytowany starszy strażnik wiezienny, 60 lat, zam. w Rawiczu; Zenon Dryjański, rolnik, 26 lat, zam. w Złotorysku, pow. obornicki; Katarzyna Czerniakowa z domu Pomorska, wdowa, 87 lat; Stanisława Stępczyńska z domu Koźmińska, wdowa, 70 lat; Stefan Styburski, biurowy, 36 lat; Jan Stanisławski, murarz, 80 lat; Leon Luczak, mistrz fryzjerski, 33 lata, zam. w Zbąszyniu, pow. nowotomyski; Zenon Karasch, instalator, 24 lata; Stanisław Szulczewski, drogerzysta, 67 lat, zam. w Mogilnie; Kazimierz Stolbiak, młynarz, 75 lat, zam. w Pobiedziskach, pow. poznań; Henryk Urych, biurowy, 35 lat; Piotr Nowak, robotnik, 57 lat; Zygfryd Nowak, bez zawodu, 17 lat; Antoni Koziński, szewc, 70 lat.

DZIAŁ GOSPODARCZY

RYNKI PIENIĘŻNE I TOWAROWE

Pieniądz i papiery wartościowe

Światowe giełdy papierów wartościowych rozpoczęły tydzień sprawozdawczy ogólną zniżką notowań, która przybrała na niektórych rynkach bardzo znaczne rozmiary. W środku tygodnia jednak nastąpiło wzmocnienie tendencji.

Na giełdzie nowojorskiej kursy kształtowały się początkowo wybitnie niskowo. W środku tygodnia nastąpiła jednak silna wyżka. Poważny wzrost notowań wywołał bardzo znaczną realizację zysków, co doprowadziło w konsekwencji do przejściowego dość znacznego osłabienia notowań. Pod koniec tygodnia jednak większość papierów z akcjami stalowymi na czele wykazała znowu wyżkę notowań. Pożyczki polskie uległy znacznemu osłabieniu. W dniu 15 bm. notowano (w nawiasach cyfry z 9 bm.): 8 pct poz. Dillona 49,00 (52,75), 7 pct poz. stabilizacyjna 70,12 1/2 (72,25), 6 pct poz. dolarowa 57,25 (57,87 1/2), 7 pct poz. m. st. Warszawy 48,00 (50,00), 7 pct poz. śląska 48,00 (53,00).

Również na giełdzie londyńskiej pierwsze zebrania przeszły pod znakiem tendencji słabej. W środku tygodnia zaznaczyło się dość duże uspokojenie.

Na giełdzie paryskiej panował przeważnie nastrój mocny. Wybory samorządowe i ich wynik ocenione zostały przez spekulację giełdową bardzo pomyślnie.

W Amsterdamie po początkowym osłabieniu nastąpiła wyżka. Zarówno akcje jak też papiery procentowe osiągnęły poważne zyski kursowe.

Na giełdzie berlińskiej panował początkowo nastrój słaby, wszystkie akcje i renty były w zaoferowaniu przy braku popytu. Główną przyczyną tego była bieżąca na rynkach zagranicznych. Pod koniec tygodnia tendencja osiągnęła poprawę.

Na giełdzie wiedeńskiej początkowo panowała tendencja zniżkowa. W środku okresu sprawozdawczego zaznaczyła się jednak ogólna wyżka. Wyżka ta objęła zarówno papiery o stałym oprocentowaniu, jak też i akcje.

Na giełdzie praskiej zaznaczyła się w pierwszych dniach tygodnia sprawozdawczego gwałtowna bieżąca. Pod koniec tygodnia również i na tej giełdzie dała się zauważyć lekka poprawa.

Na warszawskiej giełdzie akcje i papiery procentowe trwające od kilku tygodni ożywienie utrzymało się w dalszym ciągu. Zwłaszcza dobrym popytem cieszyły się papiery procentowe. Kursy akcji wykazywały znaczniejsze wahania i przeważnie w stosunku do notowań z poprzedniego tygodnia uległy niżce. Jeśli chodzi o notowania dewiz zagranicznych, na uwagę zasługuje wyżka kursu franka francuskiego, korony norweskiej i szwedzkiej, franka szwajcarskiego i dolara.

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w zeszłym tygodniu następująco:

	11.10.	12.10.	13.10.	14.10.	15.10.	16.10.
Pszonica						
Warszawa	31,50	31,50	31,50	31,50	31,50	—
Poznań	30,25	30,25	30,25	30,25	30,25	30,25
Bydgoszcz	30,50	30,50	30,50	30,50	30,50	30,50
Łódź	32,00	—	—	31,75	—	—
Zyto						
Warszawa	24,50	24,50	24,50	24,50	24,50	—
Poznań	22,50	22,50	22,75	23,00	23,00	23,00
Bydgoszcz	23,50	23,50	23,50	23,50	23,50	23,75
Łódź	24,00	—	—	24,00	—	—
Jęczmień						
Warszawa	23,00	22,75	22,75	22,75	22,75	—
Poznań	22,75	22,75	22,75	22,75	22,75	22,75
Bydgoszcz	21,75	21,75	21,50	21,50	21,50	21,50
Łódź	23,00	—	—	23,00	—	—
Owies						
Warszawa	23,75	24,00	24,00	24,25	24,25	—
Poznań	21,25	21,50	21,75	22,00	22,00	22,00
Bydgoszcz	21,50	21,50	21,50	21,50	21,75	22,00
Łódź	23,25	—	—	23,25	—	—

W ubiegłym tygodniu ceny w pierwszych dniach nadal spadały, dopiero pod koniec tygodnia notowania się poprawiły i per saldo wynikała nawet na ogół pewna wyżka. Spowodował ją wzmocniony popyt z krajów importerskich Europy.

Czynnikiem silnie oddziałującym w kierunku zniżkowym jest eksport pszenicy rosyjskiej, który rozmiarami ma odpowiadać eksportowi z lat 1933/34 i 1935/36 tj. do 900 tys. ton. Również Stany Zjednoczone, które w ub. roku figurowały w rządzie importerskich, obecnie występują w charakterze sprzedawcy.

Gdy w ub. roku o tym czasie popyt ze strony kupców europejskich był bardzo silny, obecnie transakcje odbywają się powolnie. Nie oznacza to wszakże, by całoroczna objętość handlu zbożowego miała się w bieżącej kampanii znacznie zmniejszyć. Nie ma tylko po prostu takiego gwałtownego zapotrzebowania, jak rok temu.

Na rynkach krajowych ceny trzymają się na ogół dobrze. W życie i owsie zaznacza się nawet pewna wyżka kursów, co przypisać należy umiarkowanej podaży.

Bydło i mięso

Wysoki spęd bydła (obejmujący ogółem 430 sztuk) na ostatnim targowisku nie przyczynił się do niższej ceny, które utrzymały się na poziomie tygodnia poprzedniego. Fakt ten tłumaczy słabą konsumpcją, jaką wykazuje w tym okresie bydło. Jest to zresztą objaw normalny, powtarzający się co roku. Notowania cieląt zaznaczyły się w I kat. zwykłym o 2 zł na 100 kg.; pozostałe kategorie bez zmian.

Notowania owiec aczkolwiek podaży ich była stosunkowo duża, utrzymały się na poziomie tygodnia poprzedniego.

Spęd świń wynosił 1,900 sztuk. Za świnię I kat. notowano od 114 do 120 zł, podczas gdy w tyg. ub. ceny wahały się między 120 a 128 zł. Zwierzęta rzeźne II kat. od 104 do 112 zł, natomiast w poprzednim tygodniu notowano ten gatunek od 110 do 118 zł. W III kategorii ceny obniżyły się o 4 zł na 100 kg. Na taki układ warunków rynkowych wpłynęło niewątpliwie wielkie zapotrzebowanie tego gatunku świń na eksport. Ceny macior i późnych kastratów w stosunku do tyg. poprzedniego na skutek wysokiej podaży obniżyły się o 6 zł na 100 kilogramów.

Poznański rynek trzody chlewnej odczuwa brak materiału tłuszczonego, gdyż tujejsza hodowla jest nastawiona na świnie mięsne, bekonowe. Z tej przyczyny rzeźnicy wstrzymują się z zakupem większych partij towaru, gdyż mięsa mają pod dostatkiem, a chodzi im przeważnie o tłuszcz, których podaż ulega znaczniejszemu ograniczeniu.

Rynek ogólnopolski cechuje słaba tendencja na bydło, która w dalszym ciągu układa się raczej zniżkowo odpowiadając nastrój panującym na rynku poznańskim. (az)

Mąka

Rynek mąki żytniej charakteryzuje tendencja spokojna. Wyższa, aniżeli w r. ub. cena żyta pociągnęła za sobą podniesienie ceny mąki żytniej, która utrzymuje się na poziomie 31,50 zł za 100 kg franco wagon; w analogicznym okresie r. ub. notowano mąkę żytnią po 25,50 zł za 100 kg.

Ceny mąki pszennej utrzymują się na poziomie szesnastorocznym i wynoszą 43,50 zł za 100 kg. Zaznaczyć trzeba, iż rynek poznański pokrywa najzupełniej zapotrzebowanie. (az)

Konserwy owocowe i jarzynowe

Rynek konserw jarzynowych i owocowych wykazuje koniunkturę dobrą, uwarunkowaną okresem sezonu fabrykacji kapusty, pomidorów, sliwek grzybów itp. Wybitnie wzmocniona produkcja i duża ilość zamówień spowodowały zwiększone zatrudnienie. Zaznaczyć należy, iż popyt całkowicie odpowiada podaży. Warunki płatności w stosunku do ub. kwartału nie uległy zmianom.

Mimo wzmocnionych obrotów, zyskowność przedsiębiorstw tej branży nie jest większą od lat ubiegłych, gdyż jakkolwiek wykazywały materiały, surowce i robocizna, ceny konserw utrzymały się na poziomie z r. ub. (az)

Czekolada

Aczkolwiek sezon sprzedaży wyrobów czekoladowych jest już w pełni, jednakże obroty nie wykazały wyraźniejszej poprawy. We wrocławiu były one jeszcze bardzo słabe, na skutek słonecznej pogody. W tym samym okresie r. ub. notowano większe ożywienie. Ceny utrzymu-

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Nadzwyczajna danina majątkowa od rolnictwa.** Stawka nadzwyczajnej daniny majątkowej od rolnictwa dla płatników podatku gruntowego, opłacających podatek gruntowy w wysokości 25 do 60 zł rocznie (bez degresji) wynosi 20 pct podatku gruntowego. Wyższa zaś kontyngentowa 4 pct. Łącznie więc 24 pct państwowego podatku gruntowego. Dla płatników zaś, opłacających państwowy podatek gruntowy ponad 60 zł rocznie (bez degresji) stawka wynosi 40 pct podatku gruntowego, wyższa kontyngentowa 9 pct, razem więc 49 pct państwowego podatku gruntowego. Nakazy płatnicze zostaną rozesłane do dnia 15 listopada rb.

Z KRAJU

(k) **Ustawodawstwo gospodarcze.** Ukazał się Dziennik Ustaw R. P. nr. 73 z dn. 16 bm, w którym opublikowano m. in. następujące rozporządzenia o charakterze gospodarczym: rozp. ministra opieki społecznej z dnia 27 września rb. wydane w porozumieniu z min. przemysłu i handlu o nadaniu orzeczeń komisji rozjemczej z dnia 3 sierpnia rb. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw przemysłu włókienniczego na obszarze m. st. Warszawy oraz województw: łódzkiego, warszawskiego i kieleckiego (poz. 534); rozp. min. skarbu z dn. 30 września rb. w porozumieniu z ministrami przemysłu i handlu

o tym samym poziomie, co w r. ub. Nie można ich obniżyć z uwagi na tendencję zwyżkową, jaką wykazują notowania surowca, ani podwyższyć wobec słabych nastrojów rynku, albowiem wyżka cen mogłaby zachwiać jeszcze bardziej popytem. (az)

Obuwie

W porównaniu do r. ub. zanotowano znaczny spadek obrotów, wahały się w granicach 20 — 25 pct. Jest to fakt tym bardziej charakterystyczny, iż sezon już rozpoczął się; dlatego też należałoby się spodziewać raczej nasilenia ruchu w handlu obuwiem. Jedną z przyczyn mniejszych obrotów jest wyżka cen obuwia spowodowana podniesieniem cen skór o ca 30 pct. Zapotrzebowanie na obuwie jest b. znaczne, lecz wyższa jego cena jest czynnikiem hamującym realizację popytu. Z tej też przyczyny kupcy posiadają na składzie wielkie zapasy towaru.

W ostatnich 2 latach zaobserwowano odpływ klientów wiejskiej, która zaopatruje się w obuwie często produkcji chałupniczej w małych miasteczkach. (az)

Elektrotechnika

Przemysł elektrotechniczny jest jednym z tych nielicznych, które w dobie kryzysu zaczynają się rozrastać. Zakres produkcji w tym dziale stale się powiększa. Przypisać to należy powolnej, ale systematycznej elektryfikacji poszczególnych okręgów. Przy tym zaznaczyć trzeba, że produkcja krajowa pokrywa zupełnie zapotrzebowanie elektroinstalacyjne: przywóz z zagranicy ogranicza się jedynie do specjalnych fabrykatów, których się u nas nie wyrabia. (az)

Żelazo

Sezon handlu żelazem znajduje się w przeddzień zakończenia. Ceny żelaza są ustabilizowane, ustalił je 12 lipca Syndykat Hut Żelaznych. Obniżyły się natomiast ceny cynku, które obecnie kształtują się na poziomie 80 zł za 100 kg w hurcie.

Obroty w handlu wielkopolskim w porównaniu z r. ub. wzrosły w granicach 10—20 pct. Wyjaśnia się to nie tylko większym zapotrzebowaniem przemysłu budowlanego, lecz również wysokimi cenami płodów rolnych, które umożliwiły rolnictwu większą konsumpcję żelaza w postaci maszyn, narzędzi rolnych itp. (az)

Szkło

Trwający od sierpnia sezon spowodował ożywienie obrotów; jednak w stosunku do analogicznego okresu w r. ub. nie są one wyższe. Dużym popytem cieszy się szkło galanterijne stołowe oraz tzw. cranowe piwno. Ceny tego typu szkła w stosunku do r. ub. nie wykazują poważniejszych zmian, natomiast o około 10 pct. podwyższyły się ceny szkła monopolowego. Wyżka ta nastąpiła na skutek zawarcia umowy zbiorowej w przemysle szklarnym.

Podstawowe surowce jak np. piasek, zawierający małą ilość żelaza oraz szpat polny sprowadza Polska z Niemiec, Czechosłowacji, lub Norwegii. Import ich odbywa się liberalnie.

Trudne natomiast warunki posiada eksport szkła na rynki zagraniczne. Wymagania i ceny nie mogą zasadniczo konkurować z zagranicznymi. Stosunkowo wysokie ceny polskiego szkła eksportowego powoduje wygórowana cena surowców podstawowych. Gdy w Niemczech cena podstawowego surowca do produkcji szkła: sody amoniakalnej jest niższa dla celów przemysłowych, u nas odpowiada cenie detalicznej. (az)

zł (1.177.029 q — 13.131 tys. zł), mąka 1.603.871 q za 22.532 tys. zł (2.446.325 q — 23.818 tys. zł), sód 332.562 q za 11.553 tys. zł (209.104 q — 5.134 tys. zł) oraz innych produktów roślinnych 656.185 q za 19.675 tys. zł (1.176.398 q — 29.980 tys. zł).

(k) **Akcja polszczenia handlu w woj. poznańskim.** Tendencja do polszczenia handlu przybiera ostatnio na sile i stała się potężnym ruchem, który skłonił Wielkopolski Związek Chrześcijańskich Zrzeszeń Kupieckich w Poznaniu do zorganizowania wielkiego konkursu z nagrodami o najtrafniejsza hasła, ujmujące w jednym krótkim a dobitnym zdaniu istotę akcji polszczenia handlu. W tym celu zainteresowane zostały powyższą akcją wszystkie organizacje w Wielkopolsce, które na swych terenach zajmą się organizacją konkursu. Konkurs odbędzie się w dniu od 1 do 14 listopada rb. Szczegóły podane zostaną później. Na zebraniu organizacyjnym w domu kupieckim zawieszono specjalny komitet sędziowski, złożony z przedstawicieli Wielkopolskiego Związku Zrzeszeń Kupieckich oraz prasy poznańskiej.

(k) **Ekspansja przemysłu i rzemiosła wielkopolskiego.** W związku z ekspansją gospodarczą przemysłu wielkopolskiego w kierunku Rzeszowa i Dębicy oraz wobec przesiedlenia się tam setek rodzin robotniczych, rzemieślniczych, i kupieckich w Wielkopolski, w Poznaniu organizuje się obecnie „Tow. Przyjaciół Rzeszowa i Dębicy”, będące nowym dowodem tężyzny i inicjatywnej gospodarczej społeczeństwa wielkopolskiego.

Z ZAGRANICY

(z) **Światowy eksport pszenicy.** Według danych Międzynarodowego Instytutu Rolniczego w Rzymie, światowy eksport pszenicy w 1936/37 r. wyniósł ogółem 607 mln. buszli, tj. o 30 pct więcej niż w roku poprzednim. Ilość eksportowanej pszenicy była najwyższą od czasu dobrych urodzajów — 1932/33 r. Stany Zjednoczone w 1936/37 r. nie miały żadnych nadwyżek eksportowych, przeciwnie importowały nawet drobne ilości pszenicy. Eksport sowiecki również nie miał na rynkach światowych większego znaczenia, natomiast Kanada, Argentyna i Australia pokryły razem 77 pct światowego zapotrzebowania, z tego sama Kanada dostarczyła 209 mln. buszli pszenicy. Eksport pszenicy z Indji brytyjskich wykazał w stosunku do roku poprzedniego duży wzrost, a mianowicie o 2 mln. buszli na 19 mln. buszli.

Chleb dla Polaków

W mieście woj. kieleckiego (20 tys. miesz.) potrzebny jest skład papieru i torebek, porcelany, skład żelaza i mebli.

W mieście woj. warszawskiego potrzebny jest skład naczyń kuchennych, szkła i porcelany.

W mieście wojewódzkim (105 tys. miesz.) potrzebna jest spółdzielnia (ewentualnie duży magazyn) i przyborów szewskich, hurtownia spożywcza, manufaktura z kapitałem ponad 50 tys. zł, sklep szkła i porcelany u uwzględnieniem szkła budowlanego, skład futer i kapeluszy, skład tapet, kamasznik, czapnik (nie ma ani jednego) blacharzy, brukarzy, przedsiębiorca z kapitałem do 25 tys. zł, który mógłby wyrabiać krawężniki, płyty chodnikowe, zakład kanalizacyjno-wodociągowy (w całym śródmieściu będzie przeprowadzony od 1 maja 1938 przymus kanalizacyjny) rymarz galanterijny.

W okolicy Gorlic potrzebny jest skład spożywczy, naczyń kuchennych itd., skór i przyborów szewskich (na założenie takiego składu potrzeba 3 tys. zł). Lokal jest wolny czynsz 8 zł miesięcznie.

W mieście woj. krakowskiego potrzebny fotograf i skład z farbami.

W mieście woj. lwowskiego 5 tys. mieszkańców potrzebne są składy konfekcji męskiej, bławatów, żelaza, naczyń kuchennych, szkła, i porcelany, obuwia, papieru, kapeluszy, czapnictwo, szklarz, handel jaj, skup zboża, skup surowych skór, do miejscowej apteki potrzebny jest farmaceuta z praktyką lub bez. Wolne lokale są.

W mieście woj. lubelskiego (5500 mieszkańców) potrzebne są składy: żelaza, naczyń kuchennych, szkła i porcelany, bławatów i galanterii, materiałów budowlanych, hurtownia tytoniowa, kamasznik, czapnik, krawiec. Lokal trudno dostać.

W mieście woj. lubelskiego (8 tysięcy, miesz.) potrzebne są: skład z manufakturą, większy skup zboża, hurtownia towarów kolonialnych, zegarmistrz, czapnik, skład desek i bali.

W mieście woj. kieleckiego (7 tys. mieszkańców) potrzebna dziesięć jatek z mięsem. W Kaliszu jest do nabycia handel win i wódek wraz z rozlewnią wina w dobrym punkcie miasta. Cena ok. 20 tys. złotych. Poza tym jest do nabycia dom 3-piętrowy za cenę 70 tys. złotych.

W mieście woj. krakowskiego potrzebni są od zaraz 6 czeladników piekarskich-narodowców.

W Kielcach potrzebny jest kupiec na obuwie z większym kapitałem (na miejscu zatrudnionych jest 3 tys. szweców chałupników, którzy wykorzystywani przez Żydów, wyroby swoje oddają po bardzo niskiej cenie).

Zgłoszenia należy kierować do Okręgowego Wydziału Gospodarczego Stronnictwa Narodowego w Poznaniu, przy ul. Św. Marcina 65, m. 9, codziennie od godz. 10 do 14-tej.

Osobliwości komunikacyjne na przestrzeni wieków

Troska Cezara — Prawo jazdy w starym Rzymie — Groteskowe przepisy

Zrzeszenie automobilistów amerykańskich „The American Automobile Association”, urządziło ostatnio w New Yorku, ciekawą wystawę pn. „Osobliwości komunikacyjne na przestrzeni wieków”. Pokaz ten raz jeszcze potwierdził starą sentencję: nil novi subter solem! Jak się okazuje, nie jedna z nowoczesnych „zdobyczy kultury” znana już była w zamierzchłej starożytności i nawet... duma dni naszych: pan posterunkowy regulujący ruch wielkomijski, nie zaimponowałby wskrzeszonemu z grobu Rzymianinowi z czasów Cezara!

Już w IV w. przed nar. Chr., ówczesni władcy Romy uznali za wskazane wydać przepisy, mające na celu uporządkowanie ruchu kołowego w śródmieściu wiecznego miasta, przy czym zakazane było zatrzymywanie się wozów ciężarowych w niektórych miejscach i o pewnych godzinach. Sam Juliusz Cezar, w trosce o sprawność komunikacji miejskiej, wydał zarządzenia zabraniające wozom ciężarowym jazdy placami i ulicami reprezentacyjnymi Rzymu; zaś na niektórych wąskich uliczkach dzielnicy handlowej, przestrzegano być musiał ruch jednorowy. Należy przy tej sposobności nadmienić, że kobietom rzymskim powożenie zaprzęgami konnymi, w pewnym czasokresie nie było dozwolone. Później zakaz ten został zmodyfikowany w ten sposób, że wehikułami konnymi mogły wprawdzie niewiasty kierować, musiały jednak uprzednio wykazać się dostateczną wprawą w powożeniu. Czy okoliczność ta nie przywodzi na myśl analogię z wymaganym przez władze nasze „prawem jazdy”?

Wystawa Zrzeszenia Automobilistów zapoznaje nas także z niejedną osobliwością z epoki „narodzin” samochodu. Oto kiedy na przełomie dwóch stuleci w U. S. A. pojawiły się pierwsze wehikuły mechaniczne, częste bywały wypadki strachania się koni, w wyniku czego zdarzały się liczne nieszczęścia. Wówczas pewien cwany Yankee wpadł na „genialny” pomysł nadania swemu wozowi kształtu konia, w którego rozwartym pysku umieszczony był motor. Monstrum to, zanim zdołało poczynić większe spustoszenia na ulicach miasta, zostało „unieszkodliwione” przez policję.

Pierwsze przepisy dotyczące postępowania się pojazdami mechanicznymi, wydane przez niektóre stany związkowe, były nie raz wręcz groteskowe. I tak: automobilistom zabraniano była jazda drogami, na których natknąć się było można na kury, gęsi, świnię, woły lub konie — co de facto równało się całkowitemu zakazowi jazdy. Albo też: nie wolno było autem przejeżdżać przez mosty — w wypadkach tych należało postąpić się końmi. Dla zapobieżenia „zawaleniu się budynków”, należało obok domów mieszkalnych przejeżdżać z maksymalną szybkością 5 kilometrów na godzinę. Jeżdżenie samochodami po zapadnięciu zmroku podlegało bardzo surowej karze i — last not least — każdy automobilista powinien był mieć zawsze przy sobie kwotę tysiąca dolarów, by wszelkie wyrządzone szkody móc natychmiast pokryć gotówką. — Więcej już zro-

zumiały był zakaz jazdy samochodowej w niedziele i dni świąteczne, oraz przejeżdżania autem w pobliżu kościołów.

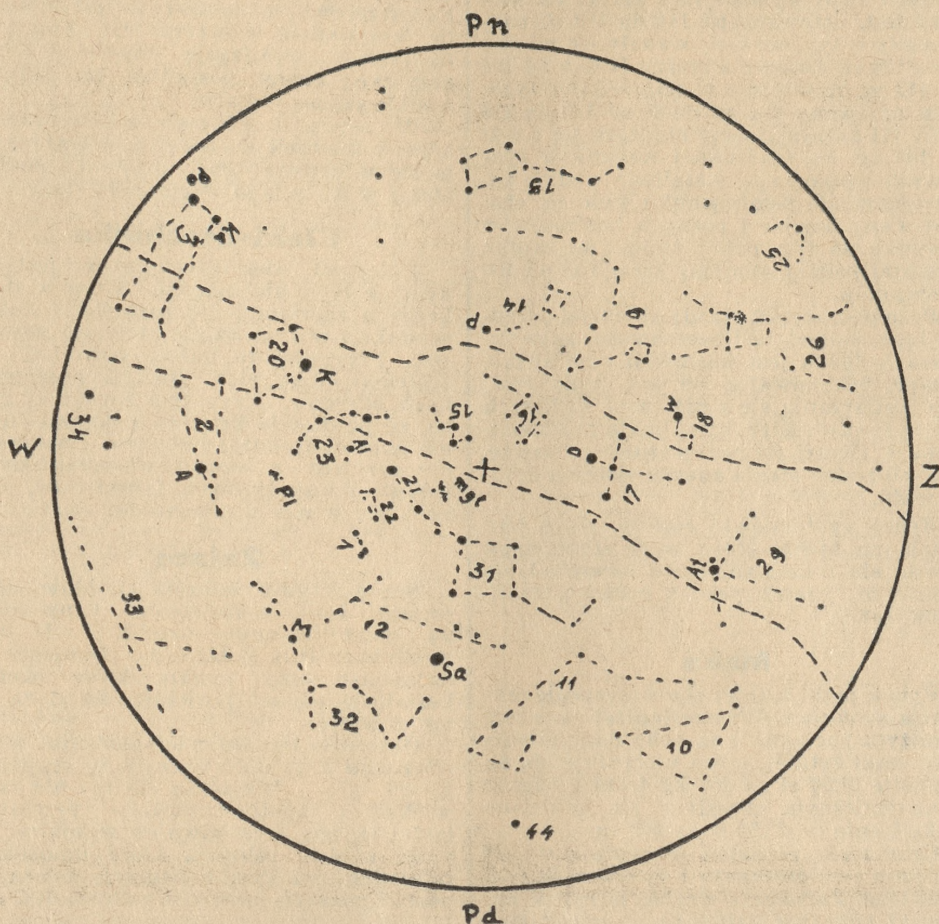
Wystawa mówi nam o wielu innych jeszcze, ciekawych rzeczach, które mogli przypuszczać, że roku ubiegłego w U. S. A. nie mniej jak półtora miliona samochodów stanęło na drogach skutkiem... wyczerpania się paliwa! Jest to w rzeczy samej niełada curiosum, zważywszy, że na szosach amerykańskich co parę kilometrów znajduje się stacja benzynowa.

Przechodząc z kolei do mniej wesołych danych statystycznych, wymienić należy wielką liczbę zdarzających się w Stanach Zjednoczonych katastrof samochodowych, w których w r. 1936 postradało życie ponad 33 000 ludzi. Stanowi to połowę wszystkich zanotowanych w tym czasokresie nieszczęśliwych wypadków zakończonych śmiercią. Jak wyliczono, mniej lub więcej poważne wypadki samochodowe zdarzały się roku ubiegłego w U. S. A. — co dzieło sekundy.

tylko
Z TYM
ZNAKIEM
PRAWDZIWY
Sidal
IDEALNIE CZYŚCI
METALE, SZYBY, LUSTRA
ng 50 645

w kościele św. Rocha przy ul. St. Honoré, dopiero w r. 1850 przeniosła się Misja Polska oficjalnie do kościoła Wniebowzięcia NM Panny, należącego do parafii: Madeleine. W czasach komuny paryskiej (1870) kościół był już skazany na zagładę, ocalał jednakże dzięki istnieniu Misji Polskiej.

Niebo w październiku

Mapka nasza wyobraża niebo gwiazdowe w październiku, w godzinach wieczornych (15. 10. około godz. 22, przy końcu mies. ok. 21 godz.) i obejmuje całą widoczną półkulę nieba. Krzyżyk w środku mapki oznacza zenit. Mapkę należy zorientować według stron świata trzymając ją nad głową. Z jasnych planet widzimy w podanych wyżej godzinach jedynie Saturna (Sa) świecącego w Rybach (12), w bliskim sąsiedztwie punktu równonocy wiosennej. Znajdujemy go dość wysoko na niebie w pobliżu południka. Przy jego pomocy łatwiej zorientujemy się w sąsiednich gwiazdozbiorach. A więc w kierunku południowo-wschodnim znajduje się Wieloryb (32), którego atrakcją stanowi gwiazda zmienne zwana z łac. Mira tj. Cudowna. Właśnie teraz świeci ona swym blaskiem maksymalnym i może być dostrzeżona okiem nieuzbrojonym. Za kilka tygodni znów stanie się ona niedostępna dla wzroku chyba, że w celu jej odszukania użyjemy lornetki polowej.

Nad Saturnem łatwo rozeznaczyć można duży czworobok gwiazd, który stanowi część konstelacji Pegaza (31). Łuk jasnych gwiazd ku wschodowi tworzy Andromedę (21); miejsce, gdzie znajduje się wielka spiralna mgławica oznaczoną kresczkami (mgł).

Pod Andromedą zobaczymy Trójkąt (22) oraz Barana (1). Dalej ku

wschodowi, częściowo w Drodze Mlecznej, Perseusz (23) z gwiazdą zmienną zw. Algol (Al).

Piękna gromada gwiazd „Plejady” (P1) świeci już wysoko. Poniżej Plejad gromada zw. „Hyady” (Dżdżownice), w której świeci jasna, pomarańczowa gwiazda wielkości, Aldebaran (A). Tuż nad horyzontem, dokładnie na wschodzie, ukazują się już niektóre gwiazdy Oriona (34), który będzie zdołał noc zimową.

Nieco dalej ku północy też jeszcze nisko nad horyzontem. Bliźnięta (3) z Kastorem (ka) i Polluksem (Po).

Posuwając wzrok ku zenitowi natrafiamy na bardzo jasną, białą gwiazdę; jest to Koza (K) w Woźnicy (20). W pobliżu zenitu świeci Kasiopeja (15) oraz Cefeusz (16). Na zachód od zenitu rozpoznajemy krzyż Łabędzia (17) z Denebem (D) u wierzchołka. Dwie dalsze jasne gwiazdy to Wega (W) w Lutni (18) i Altair (At) w Orle (29). Północną część nieboskłonu zajmują Wielki Wóz (13), Mała Niedźwiedzica (14) z gwiazdą biegunową (P) oraz Smok (19), Herkules (26) i Korona (25) wraz z innymi nad zachodem. Na pd.-zachodzie: Koziorożec (10) i Wodnik (11).

W bezksiężycowe noce zwrócić należy uwagę na Drogę Mleczną przecinającą niebo swą świetlistą wstęgą ze wschodu ku zachodowi. P. J.

W TEATRZE WIELKIM

Wznowienie „Zemsty nietoperza”. Operetka wiedeńskiego króla walców, Jana Straussa „Zemsta nietoperza” wraca znów na afisz. Dzięki swej wspaniałej muzyce oraz pełnej werwy i humoru treści operetka ta, a właściwie opera komiczna, jaką Strauss nazwał, należy od jej powstania do żelaznego repertuaru wszystkich wielkich teatrów. Również i ta operetka otrzymała pierwszorzędną obsadę, w której m. in. znajdują się czołowe siły operowe. Główne role powierzono pp.: Z. Fedyczkowskiej, J. Fontanównie, Peterowi, Horskiemu, Sendeckiemu, Szpingierowi, Gruszczyńskiemu, Wiśniewskiemu. Tańce w wykonaniu Z. Grabowskiej, Kaplińskiego, Sawickiego, Mikołajczaka, Wenera oraz całego zespołu baletowego. Reżyseruje J. Sendecki, dekoracje Z. Szpingiera. Dyryguje W. Buchwald.

TEIKO KIWA

słynna śpiewaczka japońska, primadonna opery cesarskiej w Tokio, wystąpi tylko jeden raz w swej niezrównanej partii „Madame Butterfly”. Zapowiedź występu słynnej śpiewaczki, której piękny głos i fascynująca gra mieliśmy już okazję podziwiać, zainteresuje niewątpliwie szerokie rzesze naszych melomanów. Drugą atrakcją na tym przedstawieniu będą nowe piękne i efektowne dekoracje projektu art. mal. Z. Szpingiera. Stronę muzyczną przygotowuje dyr. dr. Z. Łatoszewski, reżyseruje K. Urbanowicz.

Emil von Sauer, światowej sławy pianista, pozyskany został na inaugurację sezonu symfonicznego. Koncert ten odbędzie się we wtorek 26 bm. pod dyrekcją dyr. dra Zygmunta Łatoszewskiego.

Walka słoni w barze cyrkowym

W paryskim zimowym lokalu cyrku musiano przed kilku dniami przerwać przedstawienie, gdyż dwa słonie, które wykonywały swój numer, nagłe z niewyjaśnionych powodów rozpoczęły wzajemną walkę. Zwierzęta rzuciły się na siebie z taką złością i siłą, że podłoga cyrku drżała pod uderzeniami ciężkich łap, a przerażona publiczność w pierwszych rzędach poczęła w panice uciekać. Pogromca w żaden sposób nie mógł uspokoić słoni, które w zapale walki wtargnęły do baru cyrkowego. Wszystkie butelki, szklanki, oraz stoliki były potłuczone na kawałeczki. W końcu udało się zwierzęta spętać i tak obezwładnione przeprowadzić do stajni.

METROPOLIS

Film tysiąca najzabawniejszych nieporozumień — komedia, na której publiczność zaśmiewa się do łez —

„DZIECI SZCZĘŚCIA“

z LILIAN HARVEY, WILLY FRITSCHEM PAWŁEM KEMP i OSKAREM SIMA

niedzwolalnie 2 ostatnie dni

DZIS W PONIEDZIAŁEK, 18. bm. i JUTRO WE WTOREK, 19. bm.

ng. 50 437

DOŻYNKI W ANGLII

Podczas święta dożynek w Anglii odbył się również korowód wozów hodowców warzyw. Na zdjęciu widzimy jak koń jednego z zaprzęgów popisuje się sztuczkami iście cyrkowymi.

„Kościół Polski” w Paryżu i jego dzieje

Nie wszyscy Polacy, zwiedzający Paryż i wspaniałą Międzynarodową Wystawę, wiedzą, że o kilkadziesiąt kroków od terenów wystawowych znajduje się starożytny „Kościół Polski”, zwany tak przez mieszkańców stolicy Francji ponieważ od wielu dziesiątków lat gromadzili się w nim Polacy emigranci.

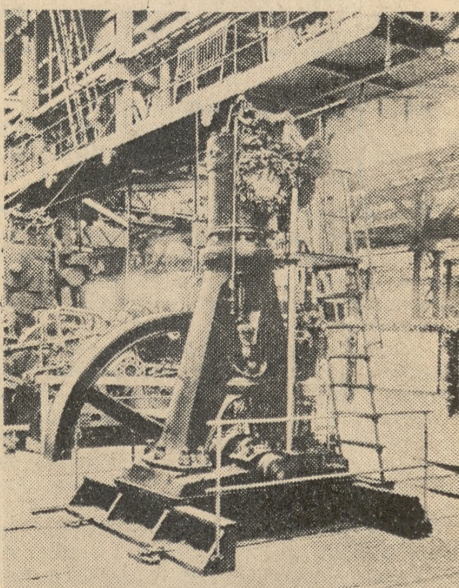
W kościółku polskim przy rue St. Honoré skupiała się ongiś bardzo liczna emigracja, przychodzili znakomici pisarze, poeci i uczestnicy powstania, aby, jak sami mawiali „szturmować wyrodliwą Polskę”. Większość tych emigrantów nie doczekała się wolnej Ojczyzny i spoczywa dziś na cmentarzach paryskich Montmartre i Montmorency. Dziś w kościele tym słuchają mszy św. rzesze Polaków, żyjących na emigracji w Paryżu. Na uroczyste nabożeństwa, celebrowane z okazji różnych świąt i obchodów narodowych polskich, przyby-

wają do kościoła na ulicy St. Honoré robotnicy polscy także i z okolic Paryża.

Wejście do kościoła zdobi kilka pięknych kolumn korynckich. Wnętrze olbrzymiej kopuły upiększa dzieło Karola de la Fosse „Wniebowzięcie”. Po prawej stronie znajduje się ołtarz Matki Boskiej Częstochowskiej, nad którym widnieje wielki obraz malarza Van-Loos „Adoracja Mędrców” a poniżej dzieło rzeźbiarza polskiego Wokolnickiego „Chrystus ubiczowany”. W pobliżu ołtarza tego znajduje się marmurowa płyta ku czci wielkiego patrioty polskiego, ks. Jelowickiego, odsłonięta przez ambasadora Chłapowskiego przed 7 laty. W prezbiterium umieszczonych jest kilka chorągwi polskich.

Przy kościele znajdują się mieszkania dla księży oraz biura rektoratu Misji Polskiej, gdzie koncentruje się praca religijno - kościelna, obejmująca dawniej tylko Paryż a dziś całą Francję.

Misja Polska została założona w r. 1836. Początkowo nabożeństwa Misji Polskiej odbywały się w kaplicy tzw. Kalwaryjskiej

W tych dniach minęło lat 40 od wybudowania przez zakłady Kruppa pierwszego silnika Diesla. Na zdjęciu widzimy „sędziwego staruszkę”, znajdującego się obecnie w muzeum wynalazków w Monachium.

Garbarnia pożegnała się z ligą

Garbarnia — Warszawianka 5:2 (1:0)

Kraków. Garbarnia rozegrała w Krakowie ostatni mecz w tegorocznym sezonie ligowym, odnosząc zwycięstwo nad Warszawianką w stosunku 5:2 (1:0).

Zwycięstwo Garbarni wobec równorzędnych zwycięstw LKS i Pogoni nie potrafiło już uchronić tej drużyny przed degradacją. Zawody zgromadziły zaledwie 1500 widzów.

Miejscowi od samego początku uzyskali znaczną przewagę w polu, lecz zawadzili w sytuacjach podbramkowych. Dopiero w ostatniej minucie przed pauzą Skóra trzelił pierwszą bramkę dla Garbarni. Po zmianie pół Pirych w pierwszych minutach zdobył nieoczekiwanie wyrównującą bramkę. Z kolei Garbarnia zrewanżowała się bramką zdobytą przez Pazurka II w 16 minucie. Wynik podwyższył Pazurek I w 32 minucie. W tym momencie kontuzjowany Jachimiek ustąpił w bramce miejsca Koszowskiemu, który puścił nawet dość łatwe piłki. W 32 minucie Woźniak zdobywa 4 punkt dla Garbarni. Wskutek błędów bramkarza Garbarni udaje się Warszawiance z wypadu uzyskać drugą bramkę przez Święckiego. Wynik dnia ustalił Pazurek I w 42 minucie. Warszawianka z powodu kontuzji obu obrońców: Martyny, którego znoszą z boiska i Gwoździńskiego, kończy mecz w dziewiątkę.

Sędziował p. Gruszka ze Śląska.

Pogoń — Cracovia 2:0 (1:0)

Lwów. We Lwowie spotkanie Cracovia — Pogoń zakończone zostało niespodziewanym zwycięstwem Pogoni w stosunku 2:0 (1:0). Spotkanie to zgromadziło przeszło 5.000 widzów. Pogoń wygrała zastrzeżenie mimo, że wystąpiła bez Matyasa i Jeżewskiego. Lwowianie grali bardzo ambitnie i przez cały czas gry mieli dość znaczną przewagę. Najlepszym graczem Pogoni, a zarazem na boisku, był Wasiewicz. Poza tym w drużynie lwowskiej wyróżniała się cała linia napadu. Cracovia nie miała dobrego dnia i wykazała sporo słabych punktów. Zawiodła przedewszystkim pomoc, a napad nie dochodził zupełnie do strzału. Mecz rozegrany został na ciężkim terenie, w czasie padającego bez przerwy deszczu. Pierwszą bramkę dla Po-

goni zdobył w 23 minucie Wolanin, druga bramka padła ze strzału samobójczego pomocnika Cracovii Majerana, który skierował rzut różny Niechciola do własnej bramki. Zwodny prowadził p. Frank z Krakowa.

LKS — Wisła 2:0 (1:0)

Łódź. Ostatni w Łodzi mecz ligowy między Wisłą i LKS, mający dla Łódzian olbrzymie znaczenie, przyniósł im pełny sukces w postaci zwycięstwa 2:0 (1:0). W pierwszej połowie lepszą drużyną była Wisła, przewyższając łódzian pod względem gry w polu. W 15 minucie jeden z niecierpliwych ataków LKS kończy się bramką, zdobytą przez Herbsteicha. Wisła, mimo, że była zespołem lepszym nie mogła przełamać oporu obrony łódzian, w której wyróżnił się Karasiak. Po zmianie stron L. K. S. powoli przejął inicjatywę i nie oddał

jej już do końca meczu. Decydujący punkt strzelił Wolski w 20 minucie.

Powozną uwagę zwracała słaba gra reprezentacyjnych graczy Gałęckiego z L. K. S. i Habowskiego z Wisły.

Zawody prowadził p. Staliński z Poznania, widzów z powodu niepogody tylko około 3.000.

Tabela

1. A. K. S.	16	24:8	35:16
2. Cracovia	17	24:10	39:14
3. Ruch	17	23:11	44:25
4. Warta	16	18:14	31:33
5. Wisła	16	17:15	31:20
6. L. K. S.	17	16:18	36:32
7. Warszawianka	17	16:18	31:42
8. Pogoń	16	15:17	23:23
9. Garbarnia	18	15:21	28:39
10. Dąb	18	0:36	0:54

Młodzież gimnazjalna na planszy

Odbyte w gronie zawodników poznańskich mistrzostwa wykazały, że praca w Poznaniu postępuje solidnie naprzód. Sekcja szermiercza miedzyшкольного K. S. wykazuje dużą ruchliwość.

Organizacja mistrzostw była bez zarzutu, podobnie jak i sędziowanie, w którym uczestniczyli pp.: Wiśniewski, Kaźmierowicz, Żukowski oraz jako arbitrzy por. Jarzembski względnie technicz. Żagacki.

W sobotę odbyły się walki na florecie, do których stanęło 11 szermierzy, z czego przypadała na poszczególne gimnazja: Padewskiego i Mickiewicza po 5 oraz Marcinkowskiego — 1. Do finału zakwalifikowało się sześciu zawodników.

Wyniki spotkań były następujące:

Florety: Gilewski — Reichelt 3:5. Pawlak — Wandelt 5:4. Mieczkowski — Wenc 5:3. Gilewski — Wandelt 2:5. Pawlak — Wenc 5:2. Mieczkowski — Reichelt 4:5. Gilewski — Wenc 5:2. Pawlak — Mieczkowski 4:5. Reichelt — Wandelt 5:1. Gilewski — Pawlak 4:5. Mieczkowski — Wandelt 5:3. Reichelt — Wenc 5:0. Gilewski — Mieczkowski 2:5. Pawlak — Reichelt 5:3. Wandelt — Wenc 5:3.

W rezultacie zawodnicy uplasowali się następująco:

1) Reichelt Zbigniew (Mick.) 5 zw. 2) Mieczkowski Jan (Pad.) 4 zw., 3) Pawlak Janusz

(Marc.) 3 zw., 4) Wandelt Marian (Pad.) 2 zw., 5) Gilewski Lech (Pad.) 1 zw., 6) Wenc Stanisław 0 zw.

W niedzielę odbyły się wreszcie przed południem walki półfinałowe, a po południu finałowe walki na szable. Na 11 do finału zakwalifikowało się 7 szermierzy, którzy w poszczególne spotkania uzyskali następujące wyniki:

Szabla: Gilewski — Piller 5:3. Kubiński — Reichelt 4:5. Pawlak — Rudkowski 4:5. Gilewski — Wandelt 4:5. Piller — Reichelt 5:4. Kubiński — Pawlak 5:1. Rudkowski — Wandelt 2:5. Gilewski — Reichelt 5:1. Pawlak — Piller 5:3. Kubiński — Rudkowski 5:1. Reichelt — Wandelt 5:2. Gilewski — Pawlak 4:5. Piller — Rudkowski 5:3. Kubiński — Wandelt 4:5. Pawlak — Reichelt 4:5. Gilewski — Rudkowski 5:3. Kubiński — Piller 5:3. Pawlak — Wandelt 5:1. Reichelt — Rudkowski 5:2. Gilewski — Kubiński 3:5. Piller — Wandelt 4:5.

W rezultacie trzech zawodników uplasowało się na pierwszym miejscu, wobec czego zarządzono dodatkowe rozgrywki, których wyniki były następujące: Reichelt — Kubiński 3:5. Reichelt — Wandelt 5:2. Wandelt — Kubiński 2:5. Ostateczna kolejność przedstawia się więc następująco:

1) Kubiński Aleksander (gimm. Mickiewicza) 4 zw., 2) Reichelt Zb (Mick) 4 zw., 3) Wandelt Marian (Pad) 4 zw., 4) Gilewski L. (Pad) 3 zw., 5) Pawlak J. (Marc) 3 zw., 6) Piller W. (Mick) 2 zw., 7) Rudkowski (Pad) 1 zw. (a)

Liga okręgowa PZOPN

KORONA — POLONIA (GL.) 2:2 (1:1)

Poznań. — Spotkanie rozegrane na arenie, zakończyło się wynikiem remisowym. Gra sama stała na niskim poziomie, w pierwszej połowie była wyrównana, natomiast po zmianie stron przeważała Polonia, która nie umiała wykorzystać tego cyfrowo.

W drugiej części sędzia wykluczył za ostrą grę Wojciechowskiego z Korony i Weissa z Polonii. Sędziował p. Kwiatkowski.

Bramki zdobyli dla Polonii Weiss i Gałaszczak, dla Korony Wardyński i Wiśniewski. (fl.)

KPW — WARTA 2:1 (1:1)

Poznań. — Wynik zawodów rozegranych na boisku Warty nie odpowiada przebiegowi gry. Sprawiedliwym byłby remis. Gra nieciekawa, bowiem ciężkie i śliskie boisko oraz padający drobny deszcz utrudniały normalny jej przebieg.

W pierwszej części przewagę miała Warta, której atak jednak za dużo kombinował, zapominając o strzałach. Prowadzenie zdobyli zieloni ze strzału Przybylskiego, wyrównał kilka minut później Szymański. Mimo wyraźnego spalonego sędzia uznał bramkę.

Po zmianie stron przeważał z kolei KPW., dla którego z zamieszania podbramkowego zdobył zwycięską bramkę Leiński. Pod koniec znów przewagę uzyskała rezerwa zielonych, lecz kolejarze utrzymali zwycięstwo do końca. Sędziował p. Maślak.

POLONIA (Leszno) — HCP 2:0 (1:0)

Leszno. — Gospodarze stosunkowo łatwo uporali się z groźnym przeciwnikiem. Walczyli bardzo ofiarnie i niezwykle ambitnie, mając w pierwszej części gry przewagę. Tuż po rozpoczęciu gry Kwiatkowski główką uzyskał prowadzenie.

Po przerwie HCP podwił tempo i gra potoczyła się ze zmiennym szczęściem. Atak gości zawodził jednak pod bramką, zwłaszcza po wolnych.

Gospodarze natomiast grali skuteczniej, przy czym niedysponowany Boetcher ułatwiał im zadanie. Jeden z licznych ataków przyniósł w rezultacie Polonii drugą bramkę i zwycięstwo. — Zdobył ją najlepszy gracz miejscowej drużyny Kwiatkowski.

Sędziował p. Dabert, który miał bardzo utrudnione zadanie i był zmuszony przerwać go kilkakrotnie celem uspokojenia niesfornych fanatyków klubowych. (lr)

Dwa mistrzostwa Polski na przełaj

Lwów. — W niedzielę odbył się bieg na przełaj o mistrzostwo Polski, który — z powodu zmylenia trasy na wiosnę — został powtórzony. Trasa wynosiła 10 km.

Spodziewane zwycięstwo odniósł Noji

Napierała mistrzem kolarskim

Warszawa. — Kolarskie mistrzostwo Polski na przełaj odbyło się na trasie 25 km na terenach Fortu Bema.

Zdecydowanie pierwsze miejsce zajął Napierała (Fort Bema) w czasie 58:30 przed Lipińskim (Okęcie) 59:41, 3) Głowacki (Po-

leszno) w czasie 33:15.2. Dalsze miejsca zajęli: Wirkus (Warszawianka) 33:24.1, 3) Marynowski (Warsz.) 33:34, 4) Garnarczyk (Pogoń-Lwów), 5) Ruchlewski (Zagiew-Warsz.), 6) Korzeniowski (Pogoń-Lwów).

byli Bzowy (2) i Adamski. Honorową bramkę dla Zuchowatych strzelił Lewandowski. Sędziowali pp. Spychała i Sobiesław Paczkowski. Dzięki temu zwycięstwu Czarni zakwalifikowali się jako druga drużyna obok WKS do finału.

W grupie śląskiej, w drugim spotkaniu K. H. Siemianowice uzyskał wynik niezrównyżniony z Ogniskiem 1:1 (1:0) i mając w ten sposób trzy punkty wobec jednego punktu Ogniska uzyskał prawo do gry w finale.

Z grupy gnieźnieńsko-wrzesińskiej — jak wiadomo — w finale grać będzie gnieźnieńska Stella.

Finał mistrzostw Polski odbędzie się w nadchodzącą sobotę i niedzielę, przy czym pierwszym dniem gra WKS ze Stellą, a Czarni z KH. Siemianowice. W niedzielę grać będą zwycięzcy z trzeciego miejsca, a następnie zwycięzcy poprzedniego dnia — o pierwsze.

WKS II. — Czarni II. 4:1 (1:1). Towarzystwo spotkanie rezerw odbyło się jako przedmecz spotkania Czarni — Zuchowaci.

W Gnieźnie odbył się czwórmecz, który przyniósł nast. wyniki: Gimm. K. S. — K. P. W. 1:0. Stella I i II 3:1.

Lekka atletyka

KPW — Sokół 48:48. Na boisku KPW odbyły się zawody młodzików powyższych drużyn, a to o nagrodę przechodnią „Domu Sanitarnego”. Wobec równej ilości punktów o wygranej KPW zdecydowała większa ilość zajętych pierwszych miejsc. Wyniki poszczególnych konkurencji były następujące:

60 m: 1) Omarski (KPW) 7.5, 2) Nowotny (S), 3) Porembski (KPW), 4) Olski II (S), 100 m: 1) Omarski 11.4, 2) Wilewski (S), 3) Nowotny, 4) Porembski, 500 m: 1) Wiśniewski (KPW) 1:16, 2) Kalet (KPW), 3) Rozynek (S), 4) Wiśniewski (S), 1500 m: 1) Pluta (S) 4:49.6, 2) Wiśniewski (S), 3) Rutkowski (KPW), 4) Matuszewski (KPW), Skok w wyż: 1) Białecki (KPW) 1.61 m, 2) Omarski, 3) Wilewski, 4) Olski (wszysty po 1.57 m). Wdali: 1) Wilewski (S) 6.04 m, 2) Omarski 6.02, 3) Nowotny 5.95, 4) Jeziorski (KPW) 5.40, Trójskok: 1) Omarski 11.86 m, 2) Nowotny 11.60, 3) Wilewski 11.56, 4) Nowacki (KPW) 11.43, Kula: 1) Wilewski 13.03 m, 2) Zielewicz (S) 12.17, 3) Nowacki 11.32, 4) Lechowski (KPW) 11.18, Dysk: 1) Wilewski 43.96 m, 2) Lechowski 43.04, 3) Zielewicz 41.41, 4) Nowacki (KPW) 38.73, Sztafeta 4x100: 1) KPW (Porembski, Wiśniewski, Kalet, Omarski) w czasie

49 sek., 2) Sokół. Sędzią głównym zawodów był p. Kubs. (al.)

K. P. W. Pomorzanie — WKS Grudziądz 245:185. Toruńczycy odnieśli zdecydowane zwycięstwo nad gośćmi, kwalifikując się tym samym do finału mistrzostw drużynowych Pomorza.

Dunecki ustanowił rekord Polski. W ramach tych zawodów Dunecki Grzegorz zaatakował rekord Polski na 300 m. należący do Gassowskiego.

Atak zakończył się pełnym sukcesem, gdyż Dunecki uzyskał świetny czas 35,7 sek. Wynik ten jest o 0,3 sek. lepszy od dawnego rekordu Polski.

Satysfakcja dla P. Z. L. A. Główna w swoim czasie sprawą odszkodowania za rzekome straty poniesione przez Stadion Wojska Polskiego podczas miedzypaństwowego meczu lekkoatletycznego Polska — Niemcy, została ostatnio załatwiona jednostronnie przez decyzję kierownika okręgowego Urzędu WF i PW nr 1.

W piśmie skierowanym do zarządu PZLA, stwierdza kierownik O. U. nr 1, że wobec uchylania się zarządu PZLA od pertraktacji, mających na celu polubowne załatwienie sporu, Urząd postanowił zerzec się jakiegokolwiek odszkodowania ze strony PZLA, pragnąc w ten sposób usunąć źródło konfliktu, szkodliwego zarówno dla samego sportu polskiego, jak i dla powagi instytucji, powołanej do strzeżenia tego dobra.

Sezon miedzypaństwowych spotkań został już zakończony. Podajemy wobec tego wyniki wszystkich rozegranych w ub. sezonie spotkań miedzypaństwowych w Europie:

23 maja — Polska — Czechosłowacja — Grecja w Atenach 166:125:99 p.

20. 6 — Norwegia — Dania w Oslo 322:36 do 208:45 p. 27. 6. — Finlandia — Estonia w Kuopio 100:91 p. 27. 6. — Węgry — Holandia w Budapeszcie 75:57 p. 29. 6. — Austria — Holandia w Wiedniu 63:67 p.

1. 7. — Szwecja — Holandia w Sztokholmie 81:49. 18. 7. — Węgry — Austria w Szolnoku 73:54 p. 24. 7. — Francja — Anglia w Paryżu 54:66 p.

8. 8. — Czechosłowacja — Austria w Wiedniu 51:77 p. 8. 8. — Niemcy — Francja w Monachium 103:48 p. 14. 8. — Anglia — Niemcy w Londynie 69:67 p. 20. 8. — Dania — Niemcy w Kopenhadze 76:104. Niemcy — Czechosłowacja w Dreźnie 129:79 p. Niemcy — Austria w Norymberdze 118:77 p. Niemcy — Szwajcaria w Karlsruhe 90:68 p. Niemcy — Belgia w Wuppertalu 112:74 p. Polska — Niemcy w Warszawie 72:96 p. 28. 8. — Japonia — St. Zjednoczone w Tokio 84:94 p.

5. 9. — Finlandia — Anglia w Helsinkach 92:67 p. 12. 9. — Norwegia — Anglia w Oslo 75:64 p. Francja — Włochy w Paryżu 73:75 p. Estonia — Litwa w Tallinie 114:56 p. 19. 9. — Niemcy — Szwecja w Berlinie 101:107.

10. 10. — Węgry — Szwecja w Budapeszcie 73:81 p.

Motocyklizm

Wyścig uliczny, odbyty w niedzielę w Warszawie, mimo deszczu, był imprezą udaną. Wyścigi odbyły się w dwóch kategoriach: sportowej i wysięgowej na okrężeniu o długości 2.400 m. Wyniki przedstawiają się następująco:

Kategoria sportowa — do 125 ccm (6 okrążeń — 14.4 km): 1) Nagengast (KM Ostrów) na Excelsior z średnią 55.1 km-godz., 2) Klukowski (Warsz.) na Excelsior, do 250 ccm (15 okr. — 38 km): 1) Jakubowski (Warsz.) na Rudge — 79.3 km-godz., 2) Konitz (Warsz.) na New Imperial, do 500 ccm (25 okr. — 60 km): 1) Klimkowski (Warsz.) na Ariel — 87.2 km-godz., 2) Golasik (Bielsko) na Zündappie.

Kategoria wysięgowa — do 350 ccm (25 okr.): 1) Jakubowski na Rudge — 84.9 km-godz., 2) „Bezet” (Warsz.) na Velocette, 3) Weyl (Unia-Poznań) na Rudge. Ponad 350 ccm (30 okr. — 72 km): 1) Bathelt (Bielsko) na Rudge — 101.4 km-godz., 2) Mieloch (KM Ostrów) na Nortonie. Najlepszy wynik dnia uzyskał Bathelt. (c)

Piłka ręczna

H. K. S. 20 Pozn. Druż. Harcerskiej organizuje w dniach 23 i 24 bm. turniej piłki koszykowej, dostępnej również dla drużyn niezwiązanych. Zgłoszenia wraz z wpisowym przyjmują referent sportowy 20-stki w harcówce przy ulicy Krętej 8, codziennie od godz. 19 do 21, do dnia 20 bm. (środa) włącznie. We czwartek, dnia 21 bm, o godz. 20 w harcówce 20-stki odbędzie się losowanie.

AZS — Goplana 44:20 (25:9). Spotkanie towarzyskie w koszykówkę pomiędzy drużyną mistrza Polski a klubem fabrycznym zakończyło się zwycięstwem akademików, którzy technika, zgraniem i rutyną górowali nad poprawiającym się stale przeciwnikiem. Kosze dla AZS uzyskali: doskonałe dysponowany Różycki 31, Czapliski i Śmigiełki po 6 i Gendera 1; dla gospodarzy: Grzesiak 14, Kornobis 5 i Kasprowiak 1. Sędziował p. Nowak. (al.)

Pięściarstwo

WKS Flota (Gdynia) — KPW (Bydgoszcz) 12:4. Spotkanie o mistrzostwo Pomorza odbyło się w Bydgoszczy. Z gdyńian przegrał Iwański w muszej z Janikiem oraz Jankowski przez k. o. w lekkiej z Richterem I.

Wyjazd Sokola do Niemiec. Drużyna pięściarska Sokola wyjeżdża w połowie listopada do Niemiec na trzy starty. Dnia 17 listopada Sokół stoczy rewanżowe spotkanie z BC. Heros w Erfurcie, 19 walczyć będą Polacy w Eisenach, wreszcie 21 listopada w Dessau.

Pięściarskie piątki sokole. Drugim piątkiem pięściarskim (15 bm.) miały być zawody pomiędzy Sokolem i WKS Flota — Gdynia na Fundusz Obrony Morskiej.

Zawody te nie doszły do skutku z powodów od Sokola nie zależnych. Flota nie nadesłała bowiem potwierdzonej umowy na start w terminie przewidzianym.

Następny „piątek sokoli” odbędzie się dnia 5 listopada. Sokoli sprowadzają na dzień ten drużynę łódzką „Geyera”, która obecnie prowadzi w rozgrywkach o drużynowe mistrzostwo łódzkiego okręgu. W drużynie łódzian startuje m. in. Grambo w wadze muszej, Augustowicz w piórkowej oraz Pisarski w średniej. Walka tego ostatniego z Majchrzyckim wzbudzi niewątpliwie zainteresowanie.

W dniu 3 grudnia startować będzie w Poznaniu doskonała drużyna włoska. Sokół kończy pertraktacje z Partito Nazionale Fascista Treviso. Jak wynika z korespondencji, Włosi wysyłają do Polski drużynę wyborową, złożoną z najlepszych zawodników kilku klubów. Skład tej drużyny został uzgodniony z włoskim związkiem pięściarskim, co daje gwarancję wysokiego poziomu drużyny. Włosi, zaproszeni przez Sokół do Polski, startować będą poza tym w Łodzi z „IKP” i w Bydgoszczy z „Astorią”

KPW (Poznań) mistrzem Polski w szczypiorniaku

Lwów. — W ciągu piątku, soboty i niedzieli odbywały się mistrzostwa Polski w szczypiorniaku, do których — w rozgrywkach eliminacyjnych — zakwalifikowały się cztery drużyny: Pogoń (Katowice), AZS (Lwów), Łódzki KS i KPW (Poznań). Ponieważ jednak LKS do Lwowa nie przyjechał, w pierwszych dwóch dniach rozegrano po jednym spotkaniu. W pierwszym KPW pokonał AZS 3:1 (1:0).

W sobotę AZS nie oczekiwanie zwyciężył katowicka Pogoń 7:4 (5:1). Bramki dla zwycięzców strzelili Kowalenko (5) i Pław-

czyk II (2), zaś dla Ślązaków — Szulig i Knikowski po dwie.

W niedzielę drużyna Pogoni poprawiła się znacznie i stawiała cieżki opór poznańskim kolejarzom. Ostatecznie jednak wygrał KPW 3:1 (2:1), uzyskując bramki przez Hoffmana (8) i Patrzykonta. Jedyną bramkę dla pokonanych zdobył Piechula. Sędziował p. Piotrowski.

Mistrzostwo Polski, w rezultacie zdobyła drużyna poznańskiego KPW, drugie miejsce zajął lwowski AZS, a trzecie — Pogoń (Katowice). (c)

Polus wydalony z „Warszawianki“

Warszawa. — Na skutek przeprowadzonych przez kierownictwo sekcji pięściarskiej „Warszawianki“ dochodzeń, wykreślony został z listy członków tegoroczny mistrz Europy w wadze piórkowej Aleksander Polus.

Polusowi zarzuca kierownictwo brak karności, nieuczestniczenie w treningach klubowych oraz szkodzenie klubowi przez namawianie innych członków do strajku, przez niebranie udziału w ćwiczeniach oraz walkach. Polus miał sam omawiać warunki przejścia do Okęcia oraz namawiać do opuszczenia „Warszawianki“ swych kolegów.

Wobec wydalenia z klubu Polus będzie musiał przez dłuższy czas przerwać nie tylko walki, ale również i treningi. c.)

Warszawa — Helsinki 11:5

Warszawa — Pierwsze międzynarodowe spotkanie reprezentacyjnej ósemki Warszawy, rozegrane w stolicy w dniu wczorajszym z reprezentacją stolicy Finlandii, przyniosło pięściarzom stolicy polskiej piękne zwycięstwo w stosunku 11:5. Warszawiacy wystąpili do powyższego spotkania bez kontuzjowanego Sobkowiaka oraz Woźniakiewicza, którego przynależność do WOZB nie została jeszcze zatwierdzona.

W wadze muszej Rotholz po dwóch wyrównanych i zdecydowanej przewadze w 3 st., przy czym walka była bardzo zaciekła, pokonał O. Letkinena (H) na pkt.

W wadze koguciej Jakubowicz (W) mimo słabego ataku uległ na punkty świetnie broniącemu się i skutecznie kontrującemu Finowi Huuskonem. Wynik remisowy byłby tutaj sprawiedliwszy.

W wadze piórkowej Czortek po słabej przewadze we wszystkich starciach zwyciężył na punkty Saroleinena (H).

W wadze lekkiej Rosenblum (W) wygrał w 3 st. przez techn. k. o., mając wy-

rażną przewagę, z A. Letkinenem (H).

W wadze półśredniej Kolczyński pokonał na punkty Arolę (H), górując nad Finem szybkością i skutecznością.

W wadze średniej Doroba II (W) zremisował, po bardzo nieciekawej i na niskim poziomie stojącej walce, z Lainenem (H).

W wadze półciężkiej Doroba I, po wyrównanej walce, wygrał na punkty z Koivunenem (H).

W wadze ciężkiej Sowiński (W) przegrał na punkty z Sampilą (H). Sowiński w 2 st. poszedł do „4“ na deski. Gong uratował go od k. o.

W ringu sędziował p. Zarzycki, na punkty pp. Świdnicki, Kaliniak z Warszawy i Ertan z Helsinek. (c)

Piłka nożna

Mistrzostwa kl. A. PZOPN. Stella i Pentaton 2:1 (1:0).

Admira i Pogoń 3:2 (2:0).

Inne wyniki mistrzostw PZOPN: Polonia II (Poznań) — Korona 7:3 (4:1), Legia II — Warta II 3:0 (2:0), RKS — Sokół (Leszno) 4:0 (0:0), KPW II — HCP II 3:1 (1:1), KPW III — Blask 1:0 (0:0), Admira II — Warta III 3:0 (walkower). W spotkaniu towarzyskim zwyciężyła Warta w stosunku 1:0. San (Juni.) — KPWI 2:2 (1:2). Dzięki temu zwycięstwu San zajął w swej grupie pierwsze miejsce. Admira (Juni.) — Pogoń 4:1.

AKS — Polonia 5:2 (2:1).

Gryf (Toruń) — Ciszewski (Bydgoszcz) 2:0 (2:0). Wobec trzech tysięcy widzów odbyło się to spotkanie o mistrzostwo okręgu w Bydgoszczy.

W. K. S. (Ostrów) — Ostrovia 4:1 (2:1).

Na boisku koszarowym odbył się ciekawy mecz między oddziałami W. K. S. i oddziałami Ostrovii. Najstarszym graczem był 58-letni Stefan Płocznak z Ostrovii. Starszy gracz prowadził mecz bardzo fair, Bramki zdobyli dla zwycięzców: kpt. Kowalewski, b. kierownik ataku L. K. S., (trzy) i por. Bogacki. Punkt honorowy dla Ostrovii zdobył Lechowicz. Najlepszym graczem

Nie sukienia zdobi kobiety, lecz futro od Scholla

Nr 40 847

Ostrovii okazał się Cieślak. — Widzów około 400. (os)

Wspomniani wyżej oddoby rozegrali również spotkanie w siatkówkę, zakończone zwycięstwem wojskowej drużyny w stosunku 2:0. (os)

Kalendarzyk międzynarod. imprez automobilowych

Międzynarodowa unia automobilowa ustaliła kalendarzyk nast. ważniejszych imprez samochodowych na rok przyszły.

Ciekawsze imprezy notujemy: 1 stycznia — wielka nagroda Południowej Afryki w East London. 4 stycznia — wielka nagroda Johannesburga, 25—30 stycznia — 17 zjazd

gwiazdmiasty do Monte Carlo, od 4—6 lutego — zjazd gwiazdmiasty do Chamonix, 9 kwietnia — British Empire Trophy Race, 10 kwietnia — wielka nagroda Pau, 23 kwietnia — międzynar. wyścigi w Cork (Irlandia).

8 maja — wielka nagroda Tunisu, 10 maja — wielka nagroda Finlandii, 15 maja — wielka nagroda Trypolis, 20 maja — wyścigi górski w Wali, 30 maja — wielka nagroda Indiannapolis.

5 czerwca — wielka nagroda Belgii, 12 czerwca — wielka nagroda Brazylii, 19 czerwca — wielka nagroda Węgier, od 20—26 czerwca — raid okrężny w Polsce, 25 czerwca — wielka nagroda Londynu.

3 lipca — wielka nagroda Francji, 4 lipca — wyścigi o puchar Vanderbilta, 14—16 lipca — francuski zjazd gwiazdmiasty w Alpach, 24 lipca — wielka nagroda Niemiec, 31 lipca — wyścigi górski Niemiec.

1 sierpnia — wielka nagroda Irlandii, 7 sierpnia — wielka nagroda Monaco, 21 sierpnia — wielka nagroda Szwajcarii.

11 września — wielka nagroda Włoch, 25 września — wielka nagroda Masaryka.

Kinoteatr „ŚWIT“, św. Marcin 65
Mocny film z rekordową obsadą artystów ameryk.
„NEW YORK - SAN FRANCISCO“
Fred Mc. Murray - Joan Bennet
Od Atlantyku do Pacyfiku, 13 godzin w powietrzu! 2 godziny wrażeń
Piękny dodatek kolorowy i aktualne nowości.

TEATRY
Z Teatru Polskiego
Dziś i jutro świetna komedia Vasary'ego „Małżeństwo“ która zdobyła rekordowe powodzenie, a to dzięki wybornej treści i świetnej grze całego zespołu.
Drugą polską premierą w bieżącym sezonie będzie świetna sztuka Marii Jasnorskiej - Pawlikowskiej „Dowód osobisty“. Sztuka Pawlikowskiej jest bezspornie najudatniejszym utworem doby obecnej w naszej twórczości rodzinnej, tak przez oryginalność problemu, jak i nieprze-

ciętną fakturę dramopisarską.
Role główne spoczywają w rękach: pp. Sachnowskiej, Wilkoszewskiej, (2 przedstawicielki stariego świata), Burbianki, Sroczynskiej, (dwie bieżące różne przedstawicielki pokolenia młodych), Strzeleckiego (klasyk, typ degenerata) i Mroźewskiego (uosobienie zdrowia i siły). Reżyseruje: Cz. Strzelecki. Wystawa: Jan Kosiniński.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Dnia 17 października 1937 r., zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św. w Poznaniu, s. p.

Stanisław Szulczewski

w 67 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w Mogilnie, dnia 20. bm. o godz. 12. z kaplicy cmentarnej do grobowca rodzinnego.

zg 28 064

W ciężkim smutku pograżeni córki, synowie i rodzina.

Mogilno, Poznań, Chodzież, Dąbrowa i Grodno.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

Wszystkim, którzy okazali dowody współczucia i oddali ostatnią przysługę ukochanej matce naszej, s. p.

Marii Smodlibowskiej składają serdecznie

Bóg zapłać córka i syn

zg 28 063

Poznań, w październiku 1937 r.

Ciepłe trykoty

(bieliznę trykotową) męskie, damskie i dziecięce poleca w pierwszej jakości w wielkim wyborze i tanich cenach

KALAMAJSKI

CZYSZCZĘ ZĘBY PASTĄ

APTEKARZA L. SIKORSKIEGO
Pg 33 512

Uroda życia

Nowy ośrodek pielęgnacji dla każdego w gabinecie kosmetycznym

KLEOPATRA

pod kierownictwem dyplomowanej kosmetyczki

IRENY ULAWSKIEJ, w salonie Seweryna Ratajczaka

AL. MARCINKOWSKIEGO 20.

OTWARCIE w poniedziałek, 18. 10. 1937.

Palto

Kiosk

zimowe na watinie, jak nowe, wysoka, figurę sprzedam. Poznań, Kręta 7, m. 4. zgd 36 399

w dobrym punkcie korzystnie. — Zabudowanie własne. Powód: objęcie posiad. Rolna 64a, m. 7. zgd 36 436

Zbożowiec - młynarz

dobrze się prezentujący, bezwzględnie uczciwy, szybko się orientujący, potrzebny do czasowego nadzoru, z czego może powstać stała посада. Panowie odpowiedni tylko z pupilarnie pewną kaucją zechcą się zgłosić do Biura Ogłoszeń „PAR“.
Poznań, Al. Marcinkowskiego 11 pod Pg 33 732-42.2.

Poszukujemy

UBIKACYJ FABRYCZNYCH

parterowe ca 200—300 kw., od zaraz, na wyrobę metalowe. Zgłoszenia Kurier Poznański zg 28 047

Szkło

okienne, ogrodowe, ornamentowe, dachowe itp.

szyby wystawowe i lustra
Obrazy i listwy na ramy

Polskie Biuro Sprzedaży Szkła S. A.
Poznań, Woźna 15. Tel. 28-63

Oddział w Łodzi, ul. Wigury 15, tel. 134-53 Pg 31214/17113

Zarząd Miejski w Szamocinie, sprzeda w drodze PUBLICZNEGO PRZETARGU

w poniedziałek, dnia 13 grudnia 1937 r. o godzinie 11-tej w sali posiedzeń w Ratuszu

WILLE

8 pokojowa, obszernymi piwnicami, chlewem i ca 1 morga ogrodu owocowego i warzywnego, położona w mieście Szamocinie, ul. Aleja Marszałka Piłsudskiego nr. 7. Także ustalono na kwotę 9.500,— zł. Stający do przetargu zobowiązani są złożyć wadium w kasie Miejskiej w Szamocinie, w wysokości 1000,— zł. Zwrot wadium, nastąpi bezpośrednio po przetargu. dg 24 745

Stosownie do § 1 rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie wykonania rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej o granicach Państwa, reflektanci winni wykazać się zezwoleniem Urzędu Wojewódzkiego Poznańskiego na nabycie nieruchomości.

Bliższych informacji udziela Zarząd Miejski. Szamocin, dnia 15 października 1937 r.

Zarząd Miejski: Józefowski.

FUTRA

LISY, SKÓRY

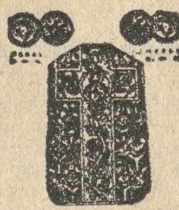
wszelkiego rodzaju, wielki wybór, najnowsze modele, ceny korzystne

dogodne warunki spłaty

dg 24 593 tylko u

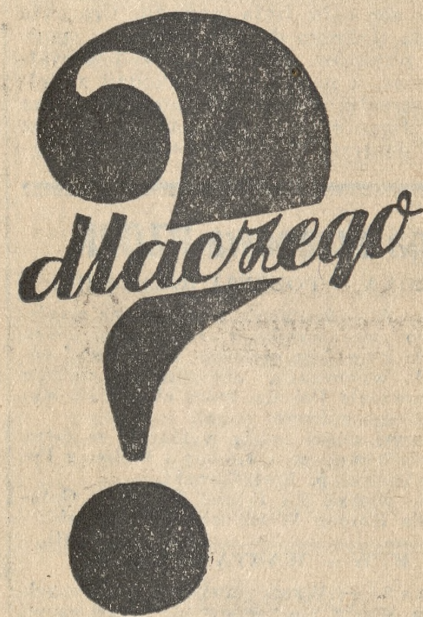
Jana Willmana

Poznań, Plac Wolności 7
podwórze I. piętro

PARAMENTA - SZTANDARY

POLECA
WIELKOPOLSKI ZAKŁAD
HAFTÓW ARTYSTYCZNYCH
K. KĘDZERSKA
POZNAŃ, UL. SKARBOWA 3

W KOLEKTURZE J. LANGERA

bo tam padł 1.000.000 zł.
w 33 Loterii oraz ostatnio
8 wielkich wygranych
po 100.000 zł.

POZNAŃ

SEW. MIELŻYŃSKIEGO 21
KONTO P. K. O. 212475
TELEFON 31-41

Duży lokal handlowy

Wroniecka 3 tuż przy Starym Rynku, zaraz wynajmę. Zgłoszenia Szydłowski, Poznań Wroniecka 4. zg 28 649

Licytacja nieruchomości

Dnia 27 października rb. odbędzie się w Sądzie Grodzkim w Chodzieży licytacja nieruchomości w Chodzieży, składającej się z parceli 2540 m² i domu mieszkalnego. Całość oszacowano na zł 23 388.—. Cena wywołania wynosi zł 17.541,15, kaucja zł 2.339.—. Możliwość przejęcia pożyczki hipotecznej na dogodnych warunkach.

Do licytacji należy przedłożyć zezwolenie Starostwa i Województwa na kupno nieruchomości. Informacyj udziela

Bank Gospodarstwa Krajowego

Oddział w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 6. ng 50 925

NAJWIĘKSZA FABRYKA WYKWINTNEJ ODIĘŻY W. KONKIEWICZ POZNAŃ - STARY RYNEK 8.

poleca: **PŁASZCZE - UBRANIA - MUNDURKI SZKOLNE**
znane z doskonałego kroju, trwałego materiału i przystępnej ceny
Modne welny na ubrania i płaszcze. Olbrzymi wybór.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy. 5 liczb = jedno słowo, i w z a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tym 5 nagłówkowych

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2396, z 21 025, d 1611
i t d = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11.10. w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10.45

1. DOPY PARCELE

Parcele
na Solaczu sprzedam. Górna Wilda 75 — 8. zdg 36 420

Plac w Kaliszu
narożny, ulica pierwszorzędna, blisko dworca, waga wozowa, szopy, na skład opału itp. sprzedam. Wynajme. Adres wskaże Kurier Poznański zdg 35 388

Parcele
pod budowę sprzedam przy ulicy Szamotulskiej 1000 m². Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 36 454

Parcele
pod budowę. Debiec, korzystnie wprost od właścicieli. Zgłoszenia Brodka Franciszek, Debiec-ka 28. zdg 36 528/9

Kamienica
nowa, dwupiętrowa 52 000, wpłaty 32 000, dochód 6 000. Bloch, Aleje Marcinkowskiego 15 — 5. zdg 36 468

Kamienica
dochód 8 000, — cena 45 000, — Łakowa 20 — 8 3-5. zdg 36 060

Ogród
3025 m² sad oparkiony przedmieście Poznania sprzedam lub wdzierżawie. Kossaka 5, m. 1. zdg 36 536

Poszukuje w dzierżawę **obszernej willi** lub domu z ogrodem na internat blisko śródmieścia. Oferty Kurier Poznański zdg 36 621

Parcele
29 ar i 41 m² sprzedam tanio w Ostrowie (Wielkop.) przy ulicy Czarneckiego. 10 minut od dworca kolejowego, odpowiednia dla piekarni, rzeźni lub skład kolonialny. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 36 545

Wille
kilkumieszkaniowa, wpłaty 22 000 sprzedam, reszta amortyzacja. — Oferty Kurier Poznański zdg 36 561

Kamienica
3 piętrowa, dobrze budowana — wpłaty 78 000, —. Pośrednicy wykluczeni. Właściciel, Oferty Kurier Poznański zdg 35 589

4. OSOBISTE
W sprawach reklamy
korzystaj z pomocy Wydziału Propagandy Kuriera Poznańskiego zdg 29 003

Po
tygodniu stolowania się w Śniadalni Sobczyńskiego, Ratajczaka 2 przytyjesz! zdg 31 899-900

A jednak
Kolektura Dippla, choć mała, — ale szczęśliwa. Pozostałe losy są jeszcze do nabycia. Poznań, plac Wolności 11. zdg 36 587

6. OZENKI
Dwie
panie lat 30, poszukują znajomości panów, celem zamążpójścia. Oferty Kurier Poznański zdg 36 463

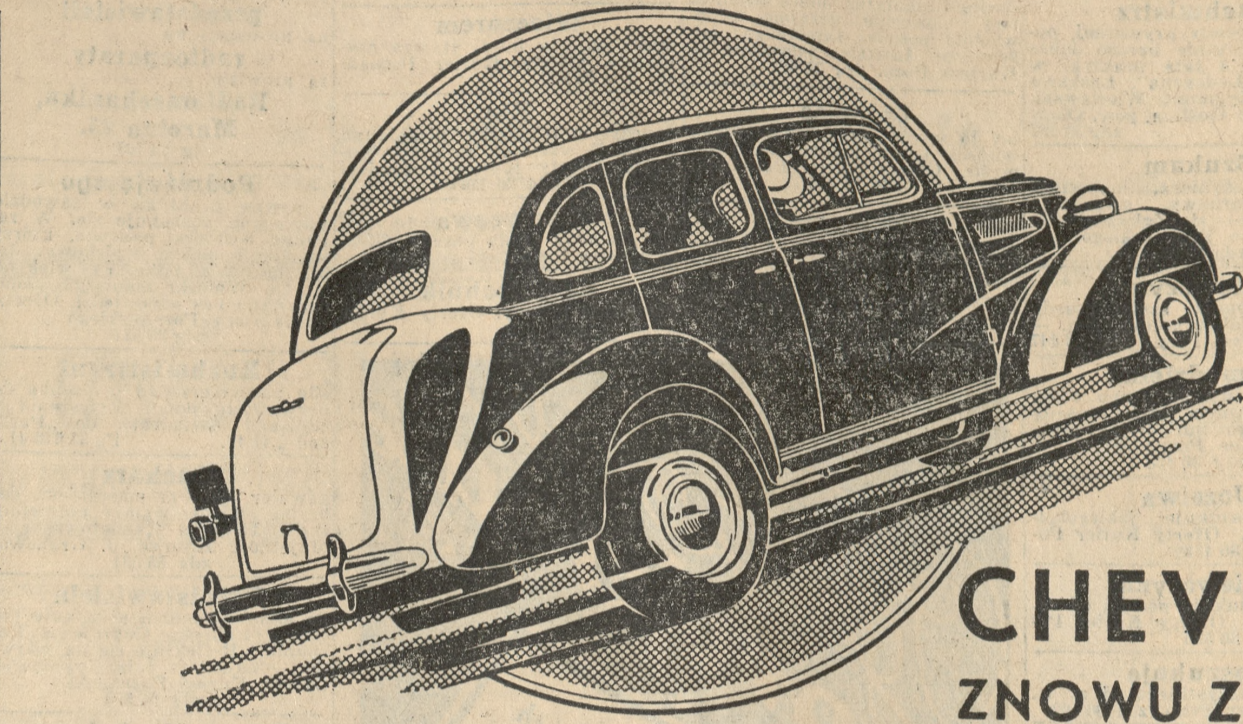
7. SPRZEDAŻE
Kilka
dobrych używanych pianin sprzedam korzystnie
Centralny Magazyn Pianin
Poznań, Pierackiego 11. Ng 51 487
Chcesz korzystnie kupić
Meble
być zadowolony z obsługi to z całym zaufaniem na Jezuitską 10 (Świętosławska). Asygnaty Kredyt

„Dom Okazyjnego Kupna”
Pg 31 222-3,567
Pianina
fortepiany używane od zł 250, — na dogodnych warunkach sprzeda B. Sommerfeld Poznań 27 Grudnia 15. ng 51 573

Półwiejska 3
A. Benenowski
Obraczkli ołbrzymi wybór. dg 24 075-6

Restaurację
centrum Poznania 6.000, — Oferty Kurier Poznański zdg 36 485
Cegielnia
w pełnym biegu, z dużym zapasem gliny pierwszorzędnej, nadającej się na najlepsze wyroby; w okolicy większych parcelaczy z powodu przejęcia innego przedsięwzięcia na sprzedaż. Obiekt ca 100.000, — zł. Oferty do Kuriera Pozn. dg 24 794

Maszyna
płaska, ilustracyjna Rockstroh 63 x 95 — 4 walcowa z aparatem Rotary w dobrym stanie do sprzedania. J. Dzięwulski, Warszawa, Senatorska 10. ng 50 700

CHEVROLET ZNOWU ZWYCIĘŻYŁ!

Dnia 10 października 1937 w „Jednodniowej Jeździe Konkursowej” wozy Chevrolet raz jeszcze zadokumentowały swą wysoką klasę i przystosowanie do najcięższych warunków drogowych, zdobywając w konkurencji 39 wozów:
I i III miejsce w klasyfikacji ogólnej
II i III miejsce w swej kategorii

1-y — na dystansie 605 km. — z przeciętną 92 km/godz.
1-y — w próbie szybkości na 5 km — z przeciętną 108 km/godz.
1-y — w próbach zrywu i hamowania — w czasie 67 sek.

WYTRZYMAŁOŚĆ · Szybkość · ZRYW

Sypialnie
stolowe, gabinecy najkorzystniej Wytwórnia Bocheńskiego, Dąbrowskiego 79. zdg 34 505

Fortepian
„Westermeyer” sprzedam, Mostowa 14a — 18. zdg 35 191

Bluzki Spódnice Poranniki
poleca **M. Malinowski**
Fabryka konfekcji damskiej Poznań, Stary Rynek 57. — Przyjmuje asygnaty „Kredyt”. dg 24 601

Meble
kupuje się najtaniej u **Bakosia, Stary Rynek 51** zdg 31 172/3

Świeczniki
stylowe
Kryształy
okazyjnie „Lamus” Strzelecka 1 Pg 29 737-37 33

Pianina
okazuje od 450, — Drygas, Trzeci-ego Maja 4. zdg 36 527

Maszyna
do pisania, Szkolna 7/8 — 8. zdg 36 531

Radio
Telefunken Symphonik 1937/38 — zmienny z powodu wyjazdu tanio sprzedam, Oferty Kurier Poznański zdg 36 532

Koloniałka
zaprowadzona korzystnie. Adres Kurier Poznański zdg 36 500

Fortepian
krótki radio, prad zmien. Adaptor, płyty. Bilard aut. okazj. Maleckiego 11, m. 3. zdg 36 497

Konia
starszego sprzedam. Piekary 24, m. 3. zdg 36 480

Restaurację
dobrze prosperującą przy Sew. Mielżyńskiego 28, sprzedam. zdg 36 663

Maszyny
do obróbki drzewa i metalu pasy, kół transmisyjnych, narzędzia i pozostałości
szafę żelazną
mam jeszcze tanio do oddania. Koszewski, Stary Rynek, zdg 36 667

Zegarek
męski, Szkolna 9 — 3. zdg 36 565

Skład rzeźniczy
w śródmieściu, dobrze prosperujący nowoczesnie urządzony — sprzedam zaraz. Oferty Kurier Poznański dg 24 794

Piec
Konopnickiej 15 — 4. zdg 36 673

Piekny
wykończony, kolnierz popielic. 20 skór sprzedam, Św. Marcin 62, m. 6, od 7—8 wiecz. zdg 36 670

11. KUPNA
Szyby
obrazy, porcelane, meble, broń srebra, złoto, wszelkie starożytności kupuje „Lamus”. Strzelecka 1 Pg 29 726-33, 76.

„Occasion”
Kupuje stara biżuterię, złoto, srebro, brylanty, korale, Franciszczyński, Aleje Marcinkowskiego 23. zdg 22 371

Złoto
srebro brylanty kupuje **Kruk,** 27 Grudnia 6. Ng 50 302

Kupię
okazyjnie grzejniki do centralnego ogrzewania na wodę. Oferty podaniem ceny do Kuriera Poznańskiego zdg 36 441

Kupię
zakład fryzjerski, centrum. Oferty Kurier Poznański zdg 36 490

Waż
gumowy 20 metrów kupię, Pocztowa 22, antyki. Pg 33 730-58187

Ławkę
stolarską kupię, Pocztowa 22, — antyki. Pg 33 729-58 186

Porcelanę
kupuję starożytną wszelkie drobizgi. Pocztowa 22, antyki. Pg 33 728-58, 188

Wagę
michylna kupię, Marszałka Focha 75, Telefon 75-90 zdg 36 603

Fiat
505 kupię, telefon 5107, Wielkie Garbary 13. zdg 36 602

Aparat fotograficzny
18 x 24 z obiektywem i statywem opis stanu i cenę do Kuriera Poznańskiego ng 50 793

Składowi
szukam, okolica Wrocławskiej, komorne 100 zł. Oferty Kurier Poznański zdg 36 554

12. DO WYNAJĘCIA
4 pokojowe mieszkanie
komfortowe, centralne ogrzewanie, dom ogrodowy, I piętro, Słowackiego 18. Zgłoszenia Niegołewskich 4, m. 7. Pg 33 536-40,7

Dwupokojowe
kuchnia, łazienka, bezpodatkowe, czynsz 51, — kaucja 360, — do wydzierżawienia, Dozorca, Poznań, Szamarzewskiego 56. zdg 35 975/6

Pokój
kuchnia, bezpodatkowe, komorne 37,40, Kaucja 264, — do wydzierżawienia, Dozorca, Poznań, Szamarzewskiego 56. zdg 35 972/3

Dwupokojowe
jednopokojowe, Chociszewskiego 47. zdg 36 434

Mieszkanie
wzajemian stróżstwa oddam. — Adres Kurier Poznański zdg 36 522

2
pokojowa kuchnia, Graniczna 7, — m. 4. zdg 36 496

Pokój
pokoik, Poznańska 27a, I prawo. zdg 36 520

Mosina
dwa pokoje kuchnia, I piętro — frontowe, słoneczne, zaraz wynajmę, Mosina, Poznańska 15, — m. 3. zdg 36 482

Odstąpię
pokój meblami lub — bez, zgoda gospodarza, Przecznička 10, — m. 9. zdg 36 662

4
pokojuowe, komfortowe, Górna Wilda 80, Dozorca. zdg 36 609

Czteropokojowe
komfort oraz dwupokojowe, łazienka, Radosna 8, Telefon 61-77 Kozanecki, Szamarzewskiego 34. zdg 36 580

Pięć
pokojuowe, komfort, Aleja Wielkopolska 43. zdg 36 588

Pięciopokojowe
przy Parku Wilsona, Matejki 46 zdg 36 560

13. SZUKA MIESZK.
Dwupokojowego
Debiec, niewykłuczony, Pępny piatnik. Oferty Kurier Pozn. p 1284

Major
lotnik szuka 2 do 3 pokoi z łazienką, najbliższe okolice ulicy Dąbrowskiego od 1. 11. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurier Poznański zdg 36 676

OGÓLNOPOLSKIE
Wtorek, 19 października.

6.15 audycja poranna; — 11.15 audycja dla szkół; „Wesole krakowskie” audycja regionalna dla dzieci; 11.40 płyty; 11.57 sygnał czasu; 12.03 płyty; 15.30 wiadomości gospodarcze; 15.45 obrazek z lat dziecięcych Adama Mickiewicza (dla dzieci starszych); — 16.10 przegląd aktualności finansowo-gospodarczych; 16.20 kwartet salonowy Rozgłośni Krakowskiej; 16.50 pogadanka aktualna; 17.00 obrazki leśnych Kujaw — felieton, wygl. Jan Kilarski (z Poznania); 17.15 recital skrzypcowy; 17.50 strój zwierzęcy — pogadanka — wygl. prof. Michał Siedlecki (z Krakowa); 18.00 wiadomości sportowe; 18.10 skrzynka techniczna; 18.25 płyty; 18.30 program na jutro; 18.35 „Sądzimy drzewa owocowe” — pogadanka; „Skrzynka rolnicza”; 19.00 „Pula” — salon literacki Czatortyckich; 19.40 audycja konkursowa; 19.50 pogadanka aktualna; 20.00 uroczystość poświęcenia nowej siedziby Rozgłośni Katowickiej; 20.45 dziennik wieczorny; — 20.55 pogadanka aktualna; 21.00 koncert orkiestry symfonicznej P. R. z udziałem Haliny Hrab-Szałkiewiczowej — śpiew i Aleksandra Brachowiec — fortepian (z Katowic); 22.00 „Nowa siedziba Rozgłośni Katowickiej” — reper-

15. POKOJE UMEBL.
Pokój
słoneczny, czysty z klątki najchętniej studentom — przyjeźdźnym zaraz, Kozia 25, m. 3. zdg 36 211

Pan
Zielona 1 — 2. zdg 36 451

Dwom
Skryta 7 — 6. zdg 36 481

Wodna
25. — 9, dwuosobowy, ładny. zdg 36 505

Ratajczaka
11a — 71. zdg 36 465

Wielka
9 m. 5. zdg 36 475

Dworcu
Focha 27, front, Syoniewska. zdg 36 476

Konopnickiej
16 — 5. zdg 36 650

Dwuosobowy
jednosobowy, dobrze umeblowany, frontowy, utrzymaniem, — Nowomiejski 3 — 12. zdg 36 655

Dwa
pokoje dla małżeństwa, Konopnickiej 13. zdg 36 657

Ratajczaka
11a — 80. zdg 36 606

Półwiejska
33 — 7. zdg 36 636

Dwuosobowy
Focha 49 — 7. zdg 35 596

Dwuosobowy
Grunwaldzka 13 — 8. zdg 36 627

Pokój
Długa 13 — 6. zdg 36 589

Klatki
Wrocławska 35 — 3, dwuosobowy. zdg 35 716

Pokój
1-2 osobowy, Przecznička 11, m. 6 zdg 36 557

Klatki
czyste, Przemysłowa 37 — 11. zdg 36 598

Marcinkowskiego
24 — 31. zdg 36 677

Bukowska
9 — 4. zdg 36 671

16. SZUKA POKOJU
Próżnego
pokoju etatowy samotny urzędnik. Oferty Kurier Poznański zdg 35 565

Pokoju
możliwie klatki schodowej, Oferty Kurier Poznański zdg 36 439

Taniego
pokoiku poszukuje, Oferty Kurier Poznański zdg 36 503

Umeblowanego
bezwzględnie czystego, łazienka, obiadem, prąd zimny, okolica Mickiewicza, pierwszego, Oferty Kurier Poznański zdg 36 638

programy radiowe

WARSZAWA
Warszawa II — 13.00 koncert popularny (płyty); 14.10 zespół Henryka Kowalskiego; 15.10 — koncerty Jana Sebastiana Bacha (płyty); 19.00 koncert solistów, Wykonawcy: Irena Sliwińska — śpiew, Romana Zaksowa — fortepian; 22.00 „Trzy północzy w jednej” — monolog Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego; 22.15 muzyka taneczna z dżingingu „Cafe-Club” w Warszawie.

POZNAŃ
Poznań — 11.40 „Kiepusia śpiewa” płyty; 13.05 muzyka rozrywkowa płyty; 14.15 z muzyki czeskiej płyty; 18.30 „Zapomniane pieśni polskie”. Wykonawcy: Janina Tillgner-Zakrzewska, sopran, Juliusz Bieńkowski — tenor; 23.00 muzyka salonowa płyty.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM
15.15 Koc. igsw. — Melodie operetkowe i filmowe. 15.30 Praga Koncert radiook. 16.00 Wrocław Koncert rozrywkowy. Lipsk — Koncert popularny. 16.05 Wiedeń

— M. rozrywkowa. 17.05 Sztokholm — Koncert popularny. 17.15 Rzym — M. taneczna. 17.40 — Budapest — Koncert ork. operowej. 18.00 Drotwiceh — M. lekka Strasburg — M. kameralna. Hilversum II — M. operetkowa. — 19.00 Mediolan — M. rozrywkowa 19.10 Budapest — M. salonowa. 19.25 Drotwiceh — Koncert utworów Brahmsa. 19.30 Sztokholm — Radiopotpourri. 19.40 Wiedeń — „W lasku wiedeńskim” — obrazki nastrojowe. 20.00 Koszyce — „Prawo kobiet” — sluch Marynowskiego. Sztutgart. — Wesola audycja muzyczna. Królewiec — M. taneczna. 20.10 Wrocław — M. ludowa. 2 0.55 Praga — Koncert radiook. 21.00 Rzym — Koncert symf. z udziałem G. Platigorskiego (woloncz). Bruksela flam. — „Werther” op. Massenete. Lipsk Koncert symf. utworów Sibeliusa 21.15 Sztutgart — „Życie bohatera” — poemat symf. R. Straussa. — 21.30 Londyn R. — „Lillowe dominie” — opt. Cuvillera. Paris PTT. — „Dzieci i humor w muzyce” — koncert. Bruksela fr. — Koncert symf. 22.00 Sztokholm — M. z płyt. Sottens — Koncert muzyki współczesnej. 22.30 Lipsk — M. taneczna. 23.00 Koenigsw. — M. taneczna. 23.10 Bruksela fr. — „Le coeur reveleateur” — sluch. według E. A. Poe z muzyk Dukasa. — 24.00 Sztutgart i Frankfurt — Koncert symf. z udziałem solisty (fort.).

17. LOKALE

Garaż

w pobliżu ul. Ostrogora potrzebny od zaraz Leyde. Poznań. ul. Ferd. Skarbka 35, tel. 82-74. dg 24 741

Składy

z mieszkaniem przy ulicy Kanałowej 17. Zgłoszenia skład żelaza. zdg 36 446

Składowo

poszukuje w centrum. Oferty Kurier Poznański zdg 36 491

Składowo

próżnego pokoju. bez poszukiwania srodmieściu. Oferty Kurier Poznański zdg 36 197

22. ZGOBY

Opone

od samochodu ciężarowego odebrać można. Krzyżownicy, Dąbrowskiego 10. Olejniczak. ng 36 384

23. ROZMAITE

W sprawach reklamy

korzysta z pomocy Wydziału Propagandy Kuriera Poznańskiego zdg 29 004

Chłopczyk

sześcioletniego oddam bezdzietnym na własne bez wzajemnego wynagrodzenia. Oferty Kurier Poznański zdg 35 617

Nowość! Wyśmienite

Dropsy euk. - mentol.

rolka 10 groszy — wszędzie do nabycia

Roma — Poznań

Fabryka Cukierków. P 31 254/5-41.91/2

Chiromantka

mówi prawdę. Dąbrowskiego 50. m. 9. zdg 36 649

24. NAUKA

Konwersacji

niemieckiej

kółka dla dorosłych — i dzieci szkolnych (godzina 50 groszy) — udziela dyplomowany nauczyciel języków. Oferty Kurier Pozn. zdg 34 814

Przygotowanie

do matury zimowej lub jesiennej — skutecznie eksternistycznie. Toruń, Bankowa 6, m. 6, Bartnicki — dla R. H. d 24 721

Stenografii

książkowości, pisanie maszyną — udziela Kromczyńska, Ogrodowa 16, 11. zdg 36 597

25. MUZYKA

Wielkopolska

Szkoła Muzyczna

Ratajczaka 26, Filia Focha 47. — Prospekty bezpłatnie. zdg 33 018

Kursy

gry fortepianowej, dyplomowana nauczycielka

Aleje Marcinkowskiego 1

m. 8

(dom narożny). zdg 34 735

Pianista

akordeonem, pierwszorzedny wolny pierwszego. Jakubowski, Leszno. Pilsudskiego 50. zdg 36 350

Trio

ze śpiewem i z czelem potrzebne. Warunki, fotografie. Cukiernia Judek, Chojnice, Pomorze. zdg 36 455

TEATRY

Poznań, poniedziałek, 18. 10.

TEATR POLSKI: Poniedziałek, 18. 10. godz. 20: „Małżeństwo”.

Wtorek, 19. 10. godz. 20: „Małżeństwo”.

TEATR WIELKI: Poniedziałek, 18. 10. „Baron cygański”.

Przedstawienie dla Związków Społecznych.

Wtorek, 19. 10. „Ijola”.

Sroda, 20. 10. „Baron cygański”.

KINA

Poznań, poniedziałek, 18. 10.

APOLLO: Nie ufaj mężczyźnie.

CORSO: „Nowe przygody tarzana”.

GLORIA: „Ordynt Michorowski”.

GWIAZDA: „Trafalgar”.

METROPOLIS: „Dzieci szczęścia”.

OSWIATOWE T. C. L.: „Złoto”.

RENAISSANCE: „Niesamowity dom”.

SŁOŃCE: „Ostatnia noc skażenka”.

SFINKS: „Walc Cesarski”.

SWIT: „Sobowtór Jacka Mortimera”.

TECZA-Lazarz: „Ogród Allacha”.

TECZA-WILDA: „Szara Lektoria Brygady”.

WILSONA: „Królowa dzungli”.

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

a) Służba domowa

Kuchmistrz

poszukuje posady prywatnej, posiadam długoletnie bardzo dobre świadectwa, 4 lata praktyki w Paryżu u „Ledyoena”. Łaskawe zgłoszenia Zygmunt Wieclawski, poczta Długa Goslina, pow. Oborniki. zdg 35 532

Szukam

posady magazyniera, inkasenta, emeryt skarbowy, gwarancja 5 000—10 000.— zł. Zgłoszenia do adm. Kuriera Poznańskiego zdg 36 059

Dziewczyna

uczciwa skromna szuka posady od dwóch osób z gotowaniem. — Oferty Kurier Pozn. zdg 36 447

Samodzielną

starsza, uczciwa, sumienna, z dobrym gotowaniem, szuka posady do samotnego lub dwóch osób. Oferty Kurier Poznański zdg 36 458

Uczciwa

młodsza poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurier Poznański zdg 36 483

Dziewczyna

młodsza poszukuje posługi od zaraz. Jeżyce. Oferty Kurier Poznański zdg 36 524

Poszukuje

posady do wszystkiego od zaraz. Oferty Kurier Pozn. zdg 36 502

Sierota

szuka posady z spaniem, uczciwa, i predka od zaraz od dwóch osób. Oferty Kurier Poznański zdg 36 466

Pracznka

poszukuje prania. Oferty Kurier Poznański zdg 36 477

Uczciwa

sierota szuka posługi zaraz. — Oferty Kurier Pozn. zdg 36 640

Uczciwa

dziewczyna poszukuje posługi od pierwszego. Oferty Kurier Poznański zdg 36 665

Poszukuje

posługi kochająca dzieci. Oferty Kurier Pozn. zdg 36 669

Przyjmę

posługę lub pranie. Oferty Kurier Poznański zdg 36 535

Poszukuje

posługi przed południem lub popołudniu. Oferty Kurier Pozn. zdg 36 541

Dziewczyna

uczciwa, samodzielną gotowaniem, długoletnie świadectwa. — dobrym poleceniem szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 36 613

Poszukuje

posługi całodzienną, długoletnie świadectwa i dobre polecenia. — Oferty Kurier Poznański zdg 36 607

Młynarz

stolarz, własnymi narzędziami — szuka posady. Zgłoszenia M. Sklepik, Św. Wojciech 22/24 — 16. zdg 36 637

Młodsza

poszukuje posługi 11-ej, bez prania. Oferty Kurier Poznański zdg 36 632

Dziewczyna

poszukuje posady do wszelkich prac domowych. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 36 620

Dziewczyna

skromna i uczciwa szuka posady w domu religijnym 1. 11. 37. — Oferty Kurier Poznański zdg 36 591

Dziewczyna

z gotowaniem poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurier Pozn. zdg 36 547

15

letnia z prowincji, poleceniem do lekkich prac lub dziecka od 1. 11. szuka posady. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 36 563

Kucharka

szuka posady do wszelkich prac domowych z gotowaniem do dwóch lub trzech osób Poznania, ostatnia posada 8 lat. Aleje Marcinkowskiego 2, m. 13. zdg 36 566

Posługi

rannej, małym wynagrodzeniem. Oferty Kurier Pozn. zdg 36 679

b) Inni

Doświadczony

radca gospodarczy

z długoletnią praktyką w większych majątkach, zamieszkiwany hodowcą i plantator, znający kompletnie, prawidłową księgowość — przyjmie odpowiednią posadę samotnego lub zżonatego. — Łaskawe zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego pod zdg 34 936

Harcerka

poszukuje posady sekretarki, towarzyszkę, pomoc pani domu. — Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 35 075

Doświadczony

rzadca gospodarczy

z długoletnią praktyką w wzorowych majątkach, zamieszkiwany hodowcą i plantator, dobre świadectwa i polecenia — przyjmie odpowiednią posadę samotnego lub zżonatego. Łaskawe zgłoszenia do Kuriera Pozn. zdg 35 881

Chłopiec

lat 16 szkoła wydziałowa szuka miejsca nauki kupiectwie przemysle. Oferty Kurier Poznański zdg 35 416

Naciągacz

rakiet tenisowych ręczny i maszynowy, znający wszechstronnie przemyśle sportowy, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty H. Rohr, Łódź, ul. Rzeszowska 4. zdg 36 362

Inteligentna

przystojna, znajomością prac biurowych, sycia, prowadzenia gospodarstwa domowego poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 36 087

Kuśnierka

wykwalifikowana — wykonuje wszelkie prace, szuka posady domowej przystępnej. Ogrodowa 16, m. 18. zdg 36 180

Wieczorem

szuka zajęcia intel. starsza bezplatnie. Oferty Kurier Poznański zdg 36 060

Kto

nauczy maturzystkę pisanie na maszynie wzamian za prace biurowe. Oferty Kurier Poznański zdg 36 359

Krawcowa

1.50 dziennie szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 36 654

Radiotechnik

poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 36 538

27. WOLNE MIEJSCA

Pokojuwa

znająca się na obsłudze osobistej jak i stołu z pierwszorzednymi poleceniami potrzebna zaraz w Poznaniu. Zgłoszenia z odpisami świadectw do „Par” pod „41.4”. Pg 33 614-41.1

przedstawicieli

radioparaty

Radiomechanika,

Marcina 25.

dg 24 707

Podróżującego

z pewną praktyką w zawodzie kupieckim poszukuje się. W rachubę wchodzi panowie, którzy ukończyli służbę wojskową. Język niemiecki pożądanym, wiek do lat 28. Wnioski nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 35 577

Kuchmistrzini

siła pierwszorzedna potrzebna do prywatnego domu. Zgłoszenia z odpisami świadectw do „Par” pod „41.4”. Pg 33 616-41.4

Kucharz

kawaler, dobrym poleceniem, dobrym świadectwami potrzebny zaraz. Hrabina Kunatowska. Majątek Kotowo, p. Granowo. zdg 35 531

Przedstawiciela

na miasto Poznań, poszukuje poważna Fabryka Cukrów w Poznaniu. Reflektuje się na pierwszorzedną siłę z branży. — Oferty Kurier Poznański zdg 35 508

Pomocnik zżobowy

do lat 35, pizacy na maszynie potrzebny od zaraz. Zgłoszenia z podaniem warunków Syndykat Rolniczy, Nowogódek. zdg 36 373

Duża fabryka wódek

w Warszawie poszukuje pomocnika destylatora, obeznanego z wyrobem wódek i likierów. Warunki do omówienia. Oferty z odpisami świadectw i podaniem referencji pod „Wódki”. Biuro Ogłoszeń Pietraszek, Warszawa, Marszałkowska 115. ng 50 695

Apteka

prosz. poszukuje zaraz magistry. Referencje warunki. Oferty Kurier Poznański zdg 36 335

Poszukuję

agentów do rozpzaedy na prowincji. Zarobek dzienny 20 zł. Oferty Kurier Pozn. zdg 36 364

Posługaczka

potrzebna. Dąbrowskiego 41 — 6. zdg 36 493

Ekspedientka

kasjerka mogą się zgłosić. Refl. tylko na dobre siły z branży. — J. Stróżyk, skład masła, Św. Marcina 25. zdg 36 523

Poszukuje

dobrego mistrza ceglarskiego do wypalania cegieł w piecu polowym. Oferty Kurier Poznański zdg 36 508

Dziewczyna

młoda, samodzielną gotowaniem praniem. Fredry 3 — 7. zdg 36 585

nauczycielka

z konwersacją niemiecką, muzyką Treutler, Beszyn Lubień, koło Włocławka. ng 51 687

Panienska

do posyłek, umiejąca biegle liczyć potrzebna. Zyciorys Kurier Poznański zdg 36 656

Potrzebna

od prac dziewczyna do wszelkich prac domowych i pomocy w ogródku. Adres Kurier Poznański zdg 36 666

Radioodbiorniki

najpoważniejszych fabryk, wszelkich typów. — długoterminowe spłaty, gotówka tanięj.

Sprzet radiowy

wielkim wyborze stałe na składzie.

Kazimierz Matuszak

Poznań, Pierackiego 16, telefon 30-67. Pokaz aparatów bez obowiązku kupna. Ng 50 397

Humor zagraniczny

— Ciekawa jestem z czego pan wnioskuję, iż mąż mój stał się podejrzliwy... (M) (Film Fun, Nowy Jork).

Przedpłata

na miesiąc październik 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji: zł 3.20 w agencjach w mieście zł 3.50 z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkod w zakładzie strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wiekoświatacznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72. w niedziele, święta i nocą telefony 14-76, 35-24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr 200-149.

Ogłoszenia

na stronie 3-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej lub piątej 100 gr. na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potoczno: 200 gr od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stroża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 10.45, w okresie dłuższej według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nazłów), słowo nazłówek „tłuste” 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnice między zestawem a wysokosciami ogłoszenia powstała wskłak matryce wydawnictwo nie odpowiada.